

Uskrsnuće

U zanosu kličem:
čežnjo, čutiš kako mlado srce lupa,
a mirišu polja i pjevaju ljudi,
polomljeno drvo diže se i pupa,
a zemljine cvijećem posute su grudi.

I mirišu noći, večeri i dani,
a sunašce mlado drhti k'o od sreće;
i ljubica šapće: Kani, suzo, kani,
u slavu te Bogu vjetar odnijet će...

Smiju se jezera pod drhtanjem sunca,
svečano je nebo, od sreće se plavi;
Jer danas će s jednog najljepšeg vrhunca
u nebesa plava On Bog da se javi.

Čuti će se pjesma ševe, cvrkut laste,
i svilu će plavu nebo da navuče,
ushit će u času svud da ponaraste
slaveći u raju sveto Uskrsnuće...

Predati će zemlja nabujale grudi
U koje će ratar plugom da zareže,
Uz poklik pastira, miris trave svježeg,
Uz majčinu brigu, blaži bit će ljudi.

Ivan Goran Kovačić

Zvonik

katolički list
GOD. XXVI. BR. 4 (293)
travanj (april) 2019.
cijena 150 din

ISSN 1451-2149

Sretan
Uskrs!

„Razumijete li što sam vam učinio?“

Tмурно jutro... Kiša, hvala Bogu pada u Vajskoj. Blagoslov stiže u pravi (zadnji) čas! Prava atmosfera za pisanje. Mogao bih još malo odspavati. Dok na mobitelu gledam koliko je sati, stiže mi obavijest stranice Bitno.net da se Sveti Otac susreo s vođama Južnog Sudana, zemlje koja je od 2013. godine u krvavom građanskom ratu, u kojem je poginulo najmanje 400 tisuća ljudi!

Pomislih: *Wow! Svaka mu čast što ih je uspio okupiti u istu prostoriju!* I dok gledam video kako vođe stoje u polukrugu, na opće zaprepaštenje, starac od 83 godine spušta se na koljena i redom ljubi noge afričkim vođama. Nevjerojatno! Vrhovni poglavar Crkve na koljenima pred svjetovnim vladarima moli za prestanak krvoprolića! I još im ljubi noge?! Nažalost, do sada neviđeno!

„Glupe predrasude“

U našim crkvenim krugovima svako malo mogu se čuti prigovori na račun pontifikata Svetog Oca Franje. Prigovori idu u različitim pravcima: liberalni teolog protestantski usmjeren, preblag prema razvedenima parovima i homoseksualcima, previše štiti migrante, društveni aktivist humanizma, pa čak i uljez i protupapa. Naravno da svi ovi „epiteti“ ne dolaze od zdravih i racionalno utemeljenih prosudbi, ali vjerujem da se možemo složiti s formulacijom umirovljenog pape Benedikta XVI. da su to „glupe predrasude“, kako je napisao u pismu koje je pročitano prilikom predstavljanja teoloških djela pape Franje.

„Razumijete li što sam vam učinio?“

Dok gledam svoga starog oca na koljenima, poniznog, kako teško ustaje nakon što je poljubio nečije ugaćane cipele koje su hodale krvavim ulicama, sjetim se Isusovih riječi koje smo čuli na najintimnijem susretu Isusa sa svojim učenicima u dvorani posljednje večere: *Razumijete li što sam vam učinio? Vi me zovete Učiteljem i Gospodinom. Pravo velite jer to i jesam! Ako dakle ja – Gospodin i Učitelj – vama oprah noge, treba da i vi jedni drugima perete noge. Primjer sam vam dao da i vi činite kao što ja vama učinih* (Iv 8).

Kao upravitelj župe, kao urednik, pa čak kao i vjernik, često se osjećam kao onaj rimski satnik iz Matejeva evanđelja: *Ta i ja, premda sam čovjek pod vlašću, imam pod sobom vojnike pa rekнем jednomu: „Idi!“ - i ode, drugomu: „Dođi!“ - i dođe, a služi svomu: „Učini to - i učini“* (Mt 8,9).

Zaključujem da ni ja nisam dostojan da Isus uđe pod moj krov, stoga vapim za Riječju ozdravljenja.

Moli, ali i radi!

Potaknut primjerom ne samo svoga Spasitelja, nego i svoga poglavara, osjećam da „previše“ molim, ali premalo radim. Papa potiče na mir! Pf... Mož' mislit... Svaki papa je poticao na mir.

Ali Papa na koljenima ljubi noge, a pri tome nije Veliki četvrtak?! E to te natjera da se zamisliš!

Dragi brate i sestro, dok slavimo slavnu pobjedu nad smrću, nemojmo zaboraviti da je ona izvojevana kroz poniznost, predanje i služenje! To je slika Crkve!

Sretan Uskrs!

/ IMPRESUM

Katolički list (mjesečnik)
godište XXVI., broj 293
Travanj (april) 2019.

Izdaje

Katoličko društvo „Ivan Antunović“
Trg sv. Terezije 3
24000 Subotica
E-mail: drustvoia@gmail.com
Tel.: +381(0)24 600240
Mob: +381(0)64 3226613

Adresa i kontakt Uredništva

Matije Gupca 10
24000 Subotica
E-mail: zvonik.subotica@gmail.com
Web: www.zvonik.rs

Uredništvo:

Vinko Cvijin, glavni i odgovorni
urednik, Tel.: +381(0)21 775524

Dario Marton, novinar

Ana Gaković, lektura

Željka Zelić Nedeljković,
redaktura i korektura

Dragan Muharem, član Uredništva

Jelena Ademi, tehnička urednica

Vedran Jegić, fotograf

Tisak

Štamparija „Printex“
Segedinski put 86
24000 Subotica
Tel.: +381(0)24 554435

ISSN 1451-2149

Izdavanje Zvonika podupiru:

Hrvatska biskupska konferencija

Uprava za saradnju s crkvama
i verskim zajednicama
Republike Srbije.

Uskrsna radost

Puno je razloga zbog kojih volim korizmu, korizmene pobožnosti i običaje. Jedan od razloga je sigurno taj što mi se lako uživjeti u Isusov križni put, hodati od postaje do postaje i razmišljati o Isusovoj patnji. U njegovoj patnji tražim utjehu, ohrabrenje, snagu za svoje male križeve u životu. Njegov križ mi pomaže nositi svoj križ. Hod uz postaje mi pomaže doživjeti kako sve prolazi, kako i nakon najmučnijih patnji mi hodamo dalje, ne zastajemo na postajama. Važan je taj hod naprijed, to naše neprestano kretanje, a križni put nam to tako jasno uprisutnjuje. I uvijek se nakon križnog puta osjećam bolje, osjećam kako sam prošla s Isusom.

Koliko god nemam poteškoća suživjeti se s Isusovom patnjom, toliko mi je godinama bilo teško doživjeti uskrsnu radost. Često sam željela ostati u korizmi jer mi je Uskrs bio neshvatljiv, dalek, a uskrsna radost nestvarna. Kada kažem nestvarna, ne mislim da nisam vjerovala u Isusovo uskrsnuće. Vjerovala sam, ali nisam se radovala. Nisam to uskrsnuće mogla doživjeti na isti način kako sam doživljava Isusovu patnju. Nisam ga doživljavala cijelim svojim bićem. Bila sam poput Magdalene koja je plakala na Isusovu grobu. Mogu si zamisliti to prekrasno, uskrsno jutro, toplinu jarkog sunca i pjev ptica. Sve u prirodi se budi na novi život. Sve u prirodi slavi život. Ptice svojim pjevom, sunce svojim sjajem, drveće svojim zelenilom, životinje svojim razigranim kretanjem. A Magdalena stoji kod groba i plače.

Kada ju Isus upita zašto plače ona mu odgovara da su uzeli njenog Gospodina. Jednog uskrsnog jutra to me pitanje doista potreslo. Doživjela sam kao da je meni upućeno. „Zašto plačeš?“ Da, vani je prekrasan dan,

Isusu je darovan novi život, svima nama je darovan novi život, a ja to ne primjećujem. Ne primjećujem ni sunce, ni ptice, ni Isusa pored sebe. Vidim samo svoje suze. Još uvijek mislim na svoje boli i ne želim iskoračiti u novost koju mi nudi Isus.

Pa i sada dok razmišljam o svemu tome i trudim se pronaći onaj trenutak kada sam prestala gledati svoje suze i ugledala Isusa pored sebe koji mi nudi novi život, slutim kako ne znam kada se to točno dogodilo. Ne mogu reći ni kada ni kako se to dogodilo. Možda to nije bio jedan trenutak u mom životu kad sam iskusila uskrsnu radost, možda ih je bilo mnogo. Ali jedan od tih trenutaka sam upamtila. Vezan je uz jednu našu pokojnu sestru, s. Leopoldinu, koja me naučila primjećivati sunce, ptice i cvijeće i kako biti zahvalna za život. Bila je teško bolesna i ovisna o svima nama. Do zadnjeg svog dana bila je sretna i zahvalna za život, radovala se svakom novom danu, svakom cvijetu, svakoj osobi koju je susretala. Nosila je radost svima jer je u dubini svoje duše bila radosna. Bila je svjedok uskrsne radosti, ne samo svojim životom nego i svojim umiranjem. Pored nje sam osjećala kako je svaki život vrijedan življenja, kako ima smisla sve što nam se u životu događa. Kako svaki križ s Isusom ima svoju svrhu, svoju vrijednost i svoje dovršenje u uskrsnuću.

Uskrs je doista blagdan radosti i blagdan zahvalnosti za dar života. Dan kada se radujemo novom životu kojega nam je Isus darovao. Isusovo uskrsnuće nas uči kako primjećivati sve ono dobro u svom životu i radovati se malim stvarima koje nas okružuju. Isusovo uskrsnuće uči nas obrisati suze i, poput Magdalene, primijetiti Isusovu prisutnost i blizinu. U Njegovoj blizini sve poprima okus radosti.

Uskrsna poruka dr. Ivana Pénzesa, subotičkog biskupa

Krist je doista uskrsnuo!

Kršćanska braćo i sestre!

Nije li čudno da se neprestano pitamo: tko će nas uvjeriti u nešto o čemu često slušamo kao o nečemu prevažnom, što je ustvari jedini temelj naše vjere? Petar kaže: *Bog ga uskrisi treći dan i dade mu da se očituje – ne svemu narodu, nego svjedocima od Boga predodređenima – nama koji smo s njime zajedno jeli i pili pošto uskrsnu od mrtvih.* Ni danas ne možemo ništa drugo reći nego da postoji samo taj jedan odgovor. On je toliko jednostavan i jasan: Krist je doista uskrsnuo!

Bog se ne nalazi u grobu, u mjestu smrti. On je živ, u vječnosti! Bog je živ i u životu svakog čovjeka koji je svjestan da nije moguće živjeti ako Krist nije uskrsnuo. Ovomu u prilog ide i rečenica iz evanđelja koja govori o vjeri u uskrsnuće: *Tada uđe i onaj drugi učenik koji prvi stiže na grob i vidje i povjerova.* Povjerovao je jer je vidio nešto više od praznoga groba. Vidio je koliko je logično da je živ onaj koji je toliko ljubio ljude, koji je ušao u njihove živote i preobrazio ih.

Ako shvatimo poruku uskrsnuća, onda spoznajemo kako nebo nad zemljom nije sasvim zatvoreno. Nebo, nešto od te Božje svjetlosti prodire – najprije skromno pa sve snažnije – u naš život. Tada se u nama,

bez obzira koliko teški i nepodnošljivi bili problemi koji nas pritišću, rađa radost. Tada mi, poput Marije Magdalene, Petra i Ivana postajemo pukotine kroz koje nebo gleda na zemlju i k njoj se spušta.

Da, mi znamo – Bog je živ. On je na našoj strani. Više nema poteškoća, nema niti jednog dijela života i svijeta u kojega ne bi mogla prodrijeti njegova svjetlost. Jednom će sve biti jasno, jednom će svako zlo biti poraženo jer znamo da On vlada čitavim svijetom. Od toga trenutka, ma koliko god ga svijet odbacivao, mi smo svjedoci Božje logike koja će zauvijek biti ista: *Kamen koji odbaciše graditelji postade kamen zaglavni.*

Gospodnje je to djelo: kakvo čudo u očima našim.

Slaveći Uskrs, iznova se učvrstimo u vjeri u Gospodinovo i naše uskrsnuće. Neka u našim ušima ponovno živo odjekne anđelova opomena: *Što tražite živoga među mrtvima?* Neka nam ona pomogne izići iz naših prostora patnja i žalosti te nas otvori obzorima radosti i nade, i to one nade koja uklanja kamenje s grobova i bodri nas da naviještamo Radosnu vijest uskrsnuća, koja je kadra donijeti novi život i drugima.

Ovim mislima želim svima sretan Uskrs i obilje blagoslova od uskrslog Spasitelja!

+ Ivan
biskup

Uskrs naš svagdašnji ili o običnosti Neobičnoga

Dogodilo vam se da nestrpljivo očekujete premijeru dugo najavljivanog filma? Jedva ste došli do zadnje karte, prevrnuli ste sve svoje obveze, ugurali ste se u zagušni kino i... Razočaranje! Ništa od najavljenog spektakla! Na kraju uvidate da je veći spektakl bila sama priprava i iščekivanje negoli očekivani događaj.

Dolaskom Uskrsa mogli bismo rezignirano vratiti kartu. Nakon spektakularne korizme, nabijene svim mogućim duhovnim aktivizmima eto nam Uskrsa s kojim ne znam što ćemo. Kao nasilno buđenje nakon uzbudljiva sna. Kao kiseli osmijeh učenika koji se nakon raspusta vraća u školsku klupu. Doista, što ćemo s Uskrsom?

U ovih par redaka koji slijede zgusnuo sam promišljanje francuskog filozofa Fabricea Hadjadja koji na jedan nesvakidašnji način promišlja otajstvo Uskrsa. Teze koje ovaj filozof zastupa mogu „spasiti Uskrs“ od nereálnih apetita za traženjem „*kruva* vrh pogače“ i guranjem vazmenog otajstva u sfere ne-običnog, nesvakidašnjeg, ne-ljudskog. Baš suprotno, želi ukazati na činjenicu da je Kristovo uskrsnuće toliko prošlo stvarnost našeg postojanja da je postalo toliko „obično“ kao što je obično da Sunce izađe ujutro, trava raste, ili da vaš pubertetlija ima bubuljice. Štoviše, Uskrs je preduvjet svega navedenog. Istina, o otajstvu valja govoriti biranim, uzvišenim riječima. To stoji. Ali ne odvlači li nas ponekada takav pristup od srži same stvari umjesto

da nas privuče? Zar je pogrđivanje otajstva ljubavi kada zaljubljenik tepa svojoj odabranici – „pile moje“? Mogao joj je reći i – „tubitku moj perihoretično sveprožimajući“, ali čini mi se da bi joj se zavrtjelo u glavi od metafizičkih visina te bi radije bila piletom. A gle čuda, i pile je jedno od simbola Uskrsa!

Uskrs i namješten krevet

Ovdje dotičemo jedan od najvažnijih problema egzistencije, nešto poput kvadrature kruga – kako uskladiti slavu i svakodnevicu? Uskrs i običan život? Možda nam Uskrsli može nešto o tome reći. Polazimo od prvog čina, prvog djela koje je učinio Pobjednik, Trijumfator nad smrću i Sotonom – jutarnje namještanje kreveta! Prvo što je učinio bilo je to da je brižno savio ubruse sa svojega lica, kao ubrus nakon jela. Možda je to bio znak koji je potresao sv. Ivana: Krist započinje život u slavi obavljajući najobičniji posao jedne domaćice. Nema spektakla, nema očitovanja moći. Zar taj prvi uskrsni čin nije dovoljni poticaj razvijanju „mistike kućanskih poslova“? Zar otuda nije ona milina koja prožima dom: kada je rublje na mjestu, kada se pod blista, kada je stol postavljen, a miris jela mami i golica nosnice, kada je sudoper prazan jer je suđe oprano, kada vam je odjeća uredna, a boja i materijal zastora i sagova izabrani s ukusom, napokon kada svaki kutak u kući nosi biljeg

fine pažnje. Nema li sve to veze sa stvarnošću Kristova ustajanja iz groba?

Uskrs bez žongliranja

Evandjelja na Uskrs izokreću naglavce sva naša isprazna očekivanja. Za čovjeka koji je ušao u nebesku slavu očekivali bismo opise koji bi potvrdili izvanrednost tog događaja – da blista sjajnije od dobitnika Oscara, žonglira sa zvijezdama, čini ne znam kakva čudesa... Ali od Uskrsloga ništa takvo. Osim što je punio mreže ribom dotle da pucaju i užasao na nebo, ne čini gotovo nikakvih čudesa. Diskretnost, suzdržanost, običnost. Tako bi se mogla opisati sva aktivnost Onoga koji je pobjednik nad tamom groba i smrti.

Zanimljivo je da poslije svojega uskrsnuća Isus ne samo da je zasjao manje nego prilikom preobraženja na gori Tabor, već sada ima i manje prijašnjega božanskog sjaja: Marija Magdalena najprije je za njega pomislila da je običan vrtlar, učenici iz Emausa da je jedan od najneukijih jeruzalemskih žitelja, apostoli da je na obali Tiberijadskoga jezera nekakav neiskusni ribar... Svladao je smrt, uzdigao se iz Podzemlja i unatoč svemu tome, ponaša se neshvatljivo suzdržano, ukazujući se tek onako, kao usput. Očekivanu i priželjkivanu raskošnost zamjenjuje skromnost.

Uskrs i Spiderman

Njegova prividna odsutnost njegova je velikodušna prisutnost. On nas tako dobro obuhvaća da gotovo imamo razloga vjerovati da ne postoji (zaista, on ne postoji poput stvorenja). Plod ne vidi svoju majku; pa ako on može vjerovati da majke nema, to je zato što je sve znak njezine prisutnosti zato što je ta prisutnost posvuda – a ne samo u nekomu dijelu. Ateističko vjerovanje još uvijek je nesvjesno odavanje počasti neizmjernej dobroti Vječnoga.

Mi smo zadivljeni što se Spiderman ili Supermen veru po zidovima, ali uzrok je našega udivljenja zapravo zidar koji je sagradio zidove, kao i naša osjetila kojima to opažamo. Te se bitne pojave nerijetko tako dobro prekriju nezahvalnošću i banalnostima da ih se mora izgubiti i tek tada osjetiti veličinu izgubljenog dara.

Uskrs k'o „dobar dan“

Valja ovdje zastati na toj pojedinosti. Nakon dramatične korizme očekujemo blistava ukazanja, prolazak Besmrtnoga kroz zidove, obdarenost supermoćima... Ali ne, ništa od toga. Jednostavno je došao i rekao: *Mir vama*, kao da bi rekao „dobar dan“. *Mir vama*, na hebrejskom *Šalom aleikum*, spadaju među najobičniji, najrašireniji pozdrav. Na naše najveće čuđenje, Mesija je došao, raspeli su ga, sišao je do pakla, uskrsnuo je trećega dana, pa bismo očekivali da će svu tu vrhunsku

pustolovinu proboja iz najdubljeg ponora izraziti nekim nečuvanim riječima, možda ezoteričnim, mističnim, uzvišenim... A on samo izgovara kao papa Franjo s balkona – *Dobar dan!*

Uskrs i punica

Napokon, ima ovdje nešto bolje od izvođenja izvanrednih stvari: to je bolje osvjetljavanje redovitih stvari iznutra. U redovitome razotkriva čuderno. Kada on daje vid slijepome, čini to da se taj može obradovati što vidi poput svih drugih (zar mu treba veće čudo?). Kada liječi Petrovu punicu, čini to da se Petar punici može diviti (što je, priznat ćete, čudo prvog reda!). Kada daje da Lazar iziđe iz groba, čini to da Lazar nakon toga može još jednom umrijeti, kao i svi drugi. Čudo je ovdje tek u razotkrivanju i povratku običnosti.

Slava uskrslog Gospodina vjenčana je sa svakodnevicom. Čim je dosega vrhunac savršenstva, nije našao ništa bolje doli da se ponovno nađe među prijateljima, da razgovara s njima i zajednički blaguje. Želi biti jednostavno čovječan i upravo je time najviše dokazao da je Bog (jer običan čovjek nikako ne bi htio da izgleda kao običan čovjek). Uskrsli ne žonglira zvijezdama jer zvijezde su njegova majstorija. On ne blista poput filmske zvijezde jer ne želi zasjeniti ni onog beskućnika koji sjedi uz put na kartonu. On je već učinio da *vuk prebiva s janjetom, a ris leži s kozlićem* (znaju to dobro oni koji vjerno liježu sa svojim bračnim drugom, i tako dok ih smrt ne rastavi).

Uskrs kao objava piknika

U Evandjelju naš Gospodin čuderno dijeli kruhove i ribu, ali tek nakon uskrsnuća vidimo da se počinje baviti kuhinjom. Uskrsli na obali pali vatricu i pristavlja ribu. Ali zašto? Zar bi nas Isus oslobodio paklenoga ognja samo zato da nas nauči na brzinu prirediti roštilj? Zar se Evandjelje sažima u recept za spravljanje delikatesa na žaru? Zar je Golgota trebala dovesti do objave piknika? Zar je Riječ sišla s neba, užasla iz predjela paklenih, a sve samo radi toga da uputi majčinski poziv: „Hajde, djeco, dođite jesti“? Kako shvatiti ovaj misterij jednostavnosti?

Fabrice Hadjadj rasvjetljava ovo: obrok je istodobno manje apstraktan i univerzalniji od riječi i ideja. Neka izložba ili predavanje okuplja interesente sličnih estetskih sklonosti. Drugi su oporba nekoj političkoj ideji, treći slijede samo jedan intelektualni smjer. No svi se lako nađu pri stolu: stol ne traži ništa drugo nego kvalifikaciju biti gladan. U tome se zajednički nađu i susretnu učenjak i nezalica, starac i dijete, bogataš i siromah, pravednik i grješnik... Za stolom hrana ušutkava brbljivca i spašava obraz šutljivcu. Konačno, mogu se poslužiti iz iste zdjele izdajica i svetac (*Onaj koji umoči sa mnoom ruku u zdjelu, taj će me izdati* – Mt 26,23). Evo svih jednakih pred jelom, više negoli pred smrću. I religije uistinu katoličke!

Učenici iz Emausa prepoznaju Uskrsloga u lomljenju kruha. Nije bilo dovoljno tumačenje Pisma – trebalo im je da s Uskrsim sjednu za stol, trebalo je da se On pretvori u hranu. Uskrsli iščezava netragom, ali postaje nešto posve čvrsto: njihov kruh svagdanji.

Uskrs i evangeliziranje mobitela

Koja je naredba Uskrslog Gospodina? *Pođite po svem svijetu, propovijedajte evanđelje svemu stvorenju...* „Sav svijet“ se ovdje ne mora shvatiti samo u zemljopisnom smislu, nego prvenstveno u smislu sadržaja ili obuhvata. Nije dakle dovoljno poći na Borneo evangelizirati malezijske muslimane. Važno je – i znatno egzotičnije – ostati u svojoj kući i evangelizirati vlastiti mobitel ili televizor. Ovo nije šala! Možda baš u džepu držim većeg poganina negoli je to onaj omraženi susjed ili predstavnik vlasti.

Od presudne je važnosti da se uskrsnuće ne svede na događaj koji se svodi samo na odnos čovjeka prema čovjeku, nego da ga se promatra u njegovu kozmičkome domaćaju. To će nas spriječiti da od njega načinimo sitnu privatnu utjehu, dudicu za odrasle, „duhovnu opciju“. Da, i mom mobitelu i mom četverokotaču valja navijestiti Radosnu vijest.

Idite do nakraj svijeta... A budući da je Zemlja okrugla, „nakraj svijeta“ je ovdje. Tu u mojoj kući, džepu, garaži... Tu počinje moje misionarsko djelovanje.

Uskrs umjesto zaključka

Tresla se brda, rodio se miš: susret sa živim Bogom koji vas je trebao učiniti sličnim anđelima konačno vas vraća da budete to što jeste – otac, majka, svećenik, radnik, političar, vlast, oporba... Jednom riječju – čovjek. Još bolje – pobožanstvenjeni čovjek! U otajstvu Uskrsa prepoznati snagu da ono obično, redovno, činimo na izvanredan način.

Glagoli koje svečano prevodimo našim izrazom „uskrsnuti“ (*egeiro, anhistemi*) na grčkomu znače redovne radnje: ustati, probuditi se, stati na noge. Stajati na nogama, što ima svakidašnjije? Jedino nas neki uzeti čovjek može podsjetiti kolika je to povlastica. Zar nije Uskrs ustajati svaki dan na posao pa i padati s nogu u trećoj smjeni?

Isus je ustao iz groba i tek sada sve ima smisla, svaki kamenčić ima mjesto u mozaiku. Ono je odgovor na pitanje zašto se mučiti darovati život ako će on u konačnici biti uništen. Čemu imati djecu ako nema uskrsnuća, nego sam prah. Isus je ustao iz groba, muškarac i žena mogu spavati zajedno. Mogu dijeliti krevet bez straha od rađanja novoga maloga smrtnika – jer više to nije uzalud – i s dostatnom ljubavi da legnu, i dalje jedno pokraj drugoga, u isti grob.

Nakon svega, nije više pitanje je li On u svijetu, nego koliko je svijet u Njemu.

Jerihonsko bdjenje – „ratovanje“ na koljenima

U Franjevačkom samostanu u Subotici u kapeli Crne Gospe od 6. do 13. travnja održano je sedmodnevno klanjanje – Jerihonsko bdjenje. Vjernici iz čitavog grada i okolice dolazili su zagovarati na zajedničku nakanu: za obnovu života u gradu. Inicijativu je pokrenula zajednica *Proroci u suradnji s Franjevačkim samostanom*.

Vjernici iz različitih župa, molitvene zajednice, krugničarska društva, animatori iz subotičkih oratorija i mladi u velikom su se broju odazivali i dali svoj doprinos ovom događaju i u tjednima koji su prethodili upisivali

se za svoje sate molitve. I u noćnim satima kapela je bila posjećena, a molitelji su mogli prema rasporedu izabrati vrijeme molitve u šutnji, čitanje Svetog pisma ili molitvu krunice na hrvatskom ili mađarskom jeziku. Svaku večer priređeno je zajedničko slavljenje na hrvatskom ili mađarskom jeziku koje je okupljalo veći broj vjernika. Također, vjernici su s franjevcima imali priliku u 21 sat moliti večernju molitvu Časoslova na koju su se u velikom broju odazivali. U srijedu ujutro, od 3 do 4 sata u

kapeli se okupila skupina od četrdesetak muškaraca koji su prepoznali ovo bdjenje kao „ratovanje na koljenima“ i zagovarali za svoj grad, svoje obitelji i sugrađane.

Ovakav način sedmodnevne molitve poznat je iz Starog zavjeta kada su Izraelci molitvom osvojili grad Jerihon. Jerihonsko bdjenje prvi je put održano u Poljskoj 1979. godine u marijanskom svetištu Jasna Gora. Na tom bdjenju vjernici su molili za dolazak pape Ivana Pavla II. u Poljsku čiji je pohod nakon bdjenja dopušten.

Snažna molitva zagovora prvog bdjenja u Subotici obuhvatila je nekoliko konkretnih nakana: obraćenje svakog našeg sugrađanina, zaštitu nerođene djece, plodnost bračnih parova, duhovno, psihičko i tjelesno zdravlje ljudi u gradu, izbavljenje i pronalazak životne nade i smisla osoba koje pate od depresije, zaštitu života osoba sa suicidalnim mislima, suživot u gradu u ljubavi i poštovanju među narodima, poboljšanje uvjeta života koje će omogućiti ljudima ostanak u gradu.

Bdjenje je završilo svetom misom koju je predslavio **fra Danijel Maljur**. U svojoj propovijedi progovorio je o svojim mladim danima kada je odlazio na susrete mladih na kojima se uvijek osjećao ugodno kao dok svoje kuće. Podsjetio je okupljene vjernike koji su se proteklih dana sabirali na molitvu pred Presvetim da su se i oni u ovoj kapeli osjećali kao kod svoje kuće jer je u Božji dom i naš dom. Potaknuo je sve vjernike da nastave dolaziti moliti u ovu kapelu i u svoje župne crkve jer je Isus svugdje prisutan u oltarskom sakramentu. Prepuna kapela na završnoj misi, kao i mnoštvo vjernika koji su dolazili na klanjanje tijekom dana i noći znak su vjere koja je živa i koja potiče na konkretnu ljubav prema bližnjima i molitvu za sve one koji se u našem gradu suočavaju s poteškoćama koje narušavaju dostojanstvo i radost života. /**Ana Gaković**/

Vajska: Živi križni put

Na Cvjetnicu je u poslijepodnevnim satima u župi sv. Jurja upriličen Živi križni put. Župljani su na slikovit način mogli sudjelovati u Isusovoj muc i smrti. U slikovitom prikazu križnoga puta sudje-lovala su djeca naših župa.

Na licima župljana mogla se iščitati velika žalost i tuga. Kako su mnogi izlazeći iz crkve rekli: *Jedno je kada se čita križni put, pokušavaš si slikama u glavi dočarati što je sve to naš Gospodin prošao, a kada ti to vidiš uživo na ovako životopisni način, onda je to nešto*

drugo. Veliku je muku naš Gospodin morao trpjeti poradi nas i našega spasenja. Za ambonom su križni put čitali sami župljani.

Djecu su marljivo pripremala odgojiteljica u vrtiću **Vesna Feher** i katehistica **Amalija Šimunović**, a veliko hvala treba izreći i katehistici **Kristini Ralbovski** koja je pomagala u vježbi, a i njenom bratu vlč. **Dominiku** koju su nam ustupili kostime. Poslije završne molitve župnik **Vinko Cvijin** pozvao je djecu na zajedničko fotografiranje, a poslije na malu okrepu u župnu kuću. Oni koji su propustili prikaz križnoga puta mogli su ga pogledati i na Veliki petak. /**Amalija Šimunović**/

Ne uvedi nas u napast, nego izbavi nas od zloga

U organizaciji hrvatske redakcije Radio Marije Srbije, 7. travnja u pastoralnom centru *Augustinianum* u Subotici održana je Korizmena tribina Radio Marije. Predavanje na temu: „Ne uvedi nas u napast, nego izbavi nas od zloga“, održao je o. Alen Mažić, karmelićanin iz Sombora.

Na početku tribine sve nazočne pozdravio je urednik programa **mons. dr. Andrija Anišić** i predsjednik udruge *Marija* **dr. Dražen Marić**. U svom pozdravu govorili su o trenutnoj situaciji hrvatske redakcije Radio Marije. Na početku izlaganja teme p. Alen je rekao kako je naslov tribine zadnji dio molitve Oče Naš. *Mi se u ovoj molitvi obraćamo Ocu nebeskom i može zbunjivati ovaj dio: „I ne uvedi nas u napast“! U Jakovljevoj poslanici 1, 13 se kaže da Bog ne može nikog napastvovati na zlo i ne napastuje nikoga. Naprotiv, želi nas od nje osloboditi. Želimo večeras govoriti kako prepoznati zlo i kako mu se oduprijeti. Zašto nam je danas važan taj govor o zlu, đavlu, napasti, anđelima, upitao je predavač, dodajući kako s druge strane, kroz new age vidimo koliko je veliki interes za anđele. Knjige o anđelima, časopisi o anđelima..., svi govore o anđelima! Osim kršćana! Nije li to malo sumnjivo? Da bi razumjeli govor o duhovnim bićima koje zovemo anđelima i nevidljivim stvarnostima, važno je shvatiti da je naš Bog, Bog velike i za nas nedokučive kreativnosti, plodnosti, života! Dovoljno je pogledati u svijet prirode... Čemu toliki broj kukaca, ptica, biljaka, životinja? Tolika raznovrsnost, bujice i bujice... I Sveto pismo nam svjedoči o postojanju anđela i palih anđela – zlih duhova. U evanđelju Isus šalje svoje učenike u misiju: učenici će propovijedati Radosnu vijest i liječiti bolesne. Ali prvo što im Isus daje vlast, autoritet nad zlodusima – nečistim duhovima. Prvu stvar koju mu kažu učenici nakon povratka: izgonili smo zloduhe u tvoje ime! Takav govor se danas prihvaća kao nešto primitivno, kao praznovjerje i to često kod kršćana... ili se kaže kako su to samo simboli za zlo... za osobno zlo ili zlo u institucijama, strukturama, itd.*

Zatim se p. Alen zapitao koji je zapravo Sotonin grijeh? Upravo taj što sebe predstavlja Bogom! Želi sebi pripisati Božje prerogative. Grijeh je uvijek isti: želiš sebi pripisati nešto što pripada Bogu. Postavlja nam se pitanje zašto Bog to dopušta, to zlo? Dopušta ga zbog većeg dobra, veće duhovne slobode. Bez duhovne slobode ne možeš biti dio božanske slobode. Bog je mogao stvoriti svijet lutaka,

ali je stvarno htio ljude i anđele – čisto duhovna bića, koji bi dijelili njegov božanski život. A to znači život, moralnu slobodu i pravu duhovnu odgovornost. Ako to želiš, a Bog želi, onda moraš dopustiti mogućnost da ta sloboda bude zloupotrijebljena! Slobodu je zloupotrijebio đavao, ali i čovjek. Je li Bog sretan i oduševljen đavlovim padom? Nije! Ono što nam je važno i to moramo razumjeti kako đavao nije Božji suparnik, odnosno nije njegova suprotnost, kao da bi bio iste snage ali suprotne strane, ne! To nisu ratovi zvijezda! Đavao je stvor, što znači da je ontološki beskonačno udaljen od Boga, njegova egzistencija postoji samo zato što je Bog dopušta, zaključio je p. Alen te dodao: Đavao želi pokrenuti rat između nas i Boga, želi nas okrenuti i razdvojiti od Božje ljubavi. Već u vrtu Edena, Sotona kuša Adama i Evu da se odvoje od Boga, da budu neovisni i postanu punoljetni. To znači odlučiti za sebe između dobra i zla, ispravnog i pogrešnog. Bog tada postaje naš konkurent i prijetnja našoj slobodi. To đavlovo djelo dijeljenja prisutno je svugdje i napada, počevši od našeg lažnoga ja. Krist je pobijedio grijeh i pokorio zle i mračne sile. Pavao veli: Krist je po svojem križu učinio upravo to! Sa silama zla, stavio ih je u lance i u javnosti prokazao. To je učinio Krist snagom križa! Što to za nas znači? Da ne moramo biti zarobljenici grijeha, u okovima tih mračnih sila! Te su sile poražene i mi proglašujemo pobjedu nad njima! Krist je Gospodin! Koja su nam oružja na raspolaganju: Euharistija, ispovijed, sakramenti, sveci, molitva, Božja Riječ! Drugim riječima sve što Crkva posjeduje, sva oružja su nam na raspolaganju u borbi protiv tame. Katolici danas ne koriste ta oružja i zato se ne moraju previše čuditi što tame zla imaju utjecaj nad njima. Na kraju svog predavanja, p. Alen rekao je kako možemo reći da je ovaj zadnji dio molitve Oče naš molitva, krik, plač iz dna duše. Izbavi nas, oslobodi nas od zla! Toliko je zla koje nas sapliće u svoje mreže: fizičko, psihičko, duhovno, naši međusobni odnosi, sve nas to okružuje i zato molitvu Očenaša završavamo vapajem: molimo te, izbavi nas od zla! Tu možemo vidjeti ono što su crkveni oci govorili: sve naše molitve su inačice molitve Oče naš. Oče naš je okvir, ogledni uzorak, ona je temeljna struktura za sve naše molitve. Možemo reći ovako: za sve ono što moliš, trebalo bi pristajati strukturi Očenaša, ako ne pristaje, onda ne moliš za pravu stvar. Isus nije rekao, kad molite, samo ovako molite! Nego je rekao: Vi, dakle, ovako molite. Odnosno neka ovo bude model za sve vaše molitve. Svaki put kad se dignemo na molitvu Gospodnju

i raširimo ruke i kažemo „ne uvedi nas u napast, nego izbaviti od zla“, to činimo sa samim Isusom, koji poznaje našu borbu sa sotoninim nastojanjima da nas prevari, podijeli, odvрати i obeshrabri. Dok dijelimo njegovu borbu, dijelimo njegovu pobjedu; „Jer ako umrijesmo s njime, s njime ćemo i živjeti; ako trpimo, s njime ćemo i kraljevati!“ I mi moramo stalno naviještati tu pobjedu! Istinu! I kao što je Isus prije 2000 godina poslao svoje učenike u borbu, tako i danas šalje svoju Crkvu, za istu svrhu, i u to nema dvojbe, zaključio je p. Alen.

Poslije predavanja sudionici tribine iznosili su svoja razmišljanja na temu, postavljali pitanja i dolazili do zanimljivih zaključaka. Voditelj programa RMS, **Dario Marton** pozvao je okupljene na hodočašće u Međugorje u organizaciji hrvatske redakcije, a korisnicima „pametnih“ telefona objasnio je kako mogu instalirati aplikaciju Radio Marije i slušati program na hrvatskom jeziku 24 sata. Poslije predavanja i razgovora, druženje uz agape nastavljeno je u dnevnom boravku Centra.

Voditelj tribine bio je **Matiša Dulić**, volonter RMS i voditelj „Emisije za mlade“ na Radio Mariji. /**Dario Marton**/

Tradicionalno bdjenje uoči Cvjetnice

Ukapeli Crne Gospe u subotičkom franjevačkom samostanu u subotu 13. travnja, poslije mise i završetka Jerihonskog bdjenja, na kojem su sudjelovali, mladi su imali svoje tradicionalno bdjenje uoči Cvjetnice, Svjetskog dana mladih.

Mladi su razmatrali dijelove pobudnice pape Franje „Krist živi“ koju je posvetio mladima. Nadahnuti njegovim mislima, molili na različite nakane i za različite potrebe mladih i Crkve. Bdjenje je predvodio povjerenik za mlade Subotičke biskupije **vlč. Dražen Dulić**. Mladima je ujedno prenio pozdrav i uskrsnu poruku biskupa **Ivana Pénzesa**. Pjevanje su predvodili mladi iz VIS-a „Ritam vjere“. /**A. A.**/

Rezultati natječaja HosanaFesta 2019.

Pjesme koje su izborile pravo sudjelovanja na HosanaFestu 2019., poredane abecednim redom naziva skladbe, su:

Bez Tebe

Cijena života

Dopusti mi

Imaj srce

Isuse, trebam Te

Janje Božje pobijedi

Kralja Kraljeva

Križ je most

Moje note pjevaju Tebi

Neka mi bude

Osloni se na Njega

Povedi me

Rekla je da

Stvoreni iz ljubavi

Tu mi je dom.

Izvođači čije su skladbe uvrštene u program Festivala, trebaju studijsku snimku dotične skladbe te njenu matricu dostaviti Organizacijskom odboru do 20. lipnja 2019. godine.

Korizmene tribine u Sonti

Korizmene tribine održane su od 10. ožujka do 7. travnja u Sonti. Predavači su bili **vlč. Josip Kujundžić**, **vlč. Nebojša Stipić**, **vlč. Luka Poljak**, **vlč. Vinko Cvijin** i **vlč. Marijan Vukov**.

Predavači su svake korizmene nedjelje protumačili i objasnili što znači kršćanski post, sakrament pomirenja, kako naći odgovore i utjehu u najtežim iskušenjima, kako to Sotona djeluje u pustinji naših života i kako se oduprijeti njegovu djelovanju, kada i zašto stojimo, klečimo ili sjedimo za vrijeme Svete mise i što tjelesno držanje izražava. Vjernici, kako domaći tako i strani, dolazili su u velikom broju, a predavači su realistički i kroz primjere govorili o svojim temama. /**Klaudia Lukić**/

Korizmeni susret starih i bolesnih u Žedniku

Na prvi petak u travnju, 5. travnja održan je susret starih, bolesnih i nemoćnih u crkvi sv. Marka evanđelista u Žedniku.

S obzirom na to da je susret u korizmeno vrijeme, započet je uz pobožnost križnoga puta bolesnika, a predmolio ga je vlč. Luka Poljak. Za to vrijeme, župnik Željko Šipek i vlč. Miroslav Orčić bili su na raspolaganju za sakrament pomirenja.

U 16 sati bila je sveta misa koju je predslavio župnik Željko. U propovijedi, župnik se osvrnuo na Papinu poruku prigodom XXVII. Svjetskog dana bolesnika (koji

je čovjek siromašan i potrebit i u svakoj fazi života na neki način ovisni smo o pomoći drugih. U svjetlu svečane proslave u Indiji, Papa je s divljenjem podsjetio na lik sv. Majke Terezije iz Kalkute i istaknuo da je ona bila uzor ljubavi po kojem je Božja ljubav prema siromašnima i bolesnima postala vidljiva. Majka Terezija čitav je svoj život bila djelatnica Božjega milosrđa, priginjala se nad bolesne, napuštene i odbačene prepoznajući dostojanstvo svake osobe koje im je Bog dao. Papa je pozvao sve na svim razinama, da primiču kulturu besplatnosti i dara, koja je prijeko potrebna za prevladavanje kulture profita i odbacivanja. I mi smo pozvani uočiti one u potrebi i iskazati im svoju ljubav i milosrđe – besplatno. Nakon upoznavanja prisutnih s Papinom porukom, župnik Željko i vlč. Miroslav podijelili su sakrament bolesničkog pomazanja kojem je pristupio veliki broj nazočnih župljana. Zadnji dio ovog susreta održan je

je svečano proslavljen 11. veljače u Kalkuti, pod motom *Besplatno primiste, besplatno dajte!* (Mt 10,8.) Tim riječima Isus je slao apostole naviještati Evanđelje kako bi se širilo njegovo Kraljevstvo djelima besplatne ljubavi. Skrb za bolesnike zahtijeva profesionalnost i nježnost, izravne i jednostavne geste koje se slobodno daju, poput milovanja zbog čega se drugi osjećaju voljenima. Svaki

u vjeronaučnoj dvorani, gdje su za naše stare i bolesne mnoge župljanke donijele razna peciva i kolače da se uz druženje i razgovor malo i okrijepe. A naši najmlađi župljani su dan prije ovoga susreta s animatorima išarali uskrсна jaja koja su sudionici radosno odnijeli svojim kućama. Ni ove godine nije izostala pomoć župljana oko dovoženja i odvoženja starih i bolesnih. /Ljubica Vukov/

Oratorij u Vajskoj

Oratorij za djecu održan je 6. travnja u Vajskoj. Po uzoru na oratorije koje priprema salezijanska mladež, četvero mladih iz Subotice organizirali su i animirali razne igre i radionice za djecu i mlade.

Pedesetak djece i mladih iz Vajske i Bođana okupio se u crkvenom dvorištu i nestrpljivo čekala početak susreta. Red igre, red molitve, pa malo pjesme i prođe dan začas. Ako Bog da, oratorij bi organizirali i preko ljeta, koji bi trajali i više dana. Hvala od srca Vedrani, Luciji, Josipu i Danielu. /Zv./

Ustanovljenje HKP sv. Oca Josipa OCDS u somborskom Karmelu

Svečanost osnutka HKP OCDS započela je 23. ožujka u 16 sati molitvom svete krunice, potom zajedničkom molitvom Prve večernje članova karmelskih redova Sombora, Zagreba, Splita, Krka s braćom karmelićanima u Somboru, a potom je slijedila sveta misa Ustanovljenja koju je predslavio o. Srećko Rimac, provincijal OCD u koncelebraciji o. Bernardina Vizzmega, priorom somborskog samostana, o. Zlatka Žuvele i o. Branka Zebića, duhovnih asistenata za OCDS i o. Alena Mažića, najmlađeg brata karmelićanina u Somboru.

Otac Srećko obratio se nazočnim članovima karmelskih svjetovnih redova iz Zagreba, Splita, Krka i domaćinima iz Sombora. *Ovo je posebno svečan dan. Od jedne obitelji svjetovnoga reda koja je počela ovdje u Somboru u ovoj crkvi, razvila se obitelj koja danas slavi uspostavu provincije, kazao je provincijal Hrvatske karmelske provincije sv. Josipa, o. Srećko u propovijedi. On je podsjetio da je svjetovni karmelski red niknuo u sjeni karmelskih samostana, najprije u Somboru zalaganjem sluga Božjega oca Gerarda Tome Stantića. Svjetovni red je u Somboru osnovan dekretom generalnog poglavara karmelićana osmog kolovoza 1913. godine. Na blagdan Male Gospe otac Gerard primio je prve članove svjetovnog reda i bio je njihov duhovni voditelj. Iste godine tiskana su na hrvatskom jeziku pravila svjetovnoga reda, kazao je*

provincijal Srećko. Kada su karmelićani došli u Remete nastojali su priču iz Sombora prenijeti i u Zagreb, u Remete. Za to se posebno zalagao otac Ante Stantić, koji je bio promicatelj svjetovnog reda u Remetama. *U prvoj grupi bila su samo dvojica članova, koji su pripadali svjetovnom redu u Somboru. Kao što su braća u Remete došla iz samostana u Somboru, tako je i ta klica svjetovnog karmelskog reda potekla iz Sombora. Broj članova u Remetama se iz godine u godine povećavao pa sada imamo dvije svjetovne zajednice u Remetama, tri zajednice u Splitu, zajednicu na Krku i zajednica u osnutku u Sofiji, kazao je provincijal Rimac. Uslijedio je prinos darova. Nakon Popričesne molitve nazočnima se obratio otac provincijal koji je pročitao prijevod Pisma Generalnog definitorija kojim je 9. siječnja odobren Provincijalni statut te kako su u međuvremenu ispunjeni pravni uvjeti za osnutak i djelovanje HKP sv. Oca Josipa OCDS, pod prvim trogodišnjim predsjedavanjem somborske zajednice „Gospe Karmelske i sv. Terezije od Isusa na čelu sa s. Marijanom od Kraljice Karmela, prvom provincijalnom prioricom. Zazvan je Božji blagoslov na ovo djelo ljubavi i predanja dvjestotinjak svjetovnih karmelićana koji svojom molitvom, žrtvom i apostolatom doprinose izgradnji Kraljevstva Božjega među nama. /s. Marijana od Kraljice Karmela/*

Prva provincijalka HKP sv. Oca Josipa OCDS-a

Usrpnju 2016. godine započelo je osnivanje hrvatske provincije OCDS-a, izrađen je Provincijalni Statut, a sukladno Statutu izrađeno je Pravilo i Konstitucije. Prošle 2018. godine, u vrijeme svetkovine Gospe Karmelske održala se druga sjednica provincijalnog savjeta OCDS-a u osnutku. Po odobrenju Statuta OCDS HKP sv. Oca Josipa, osnovan je Provincijalni Savjet kako bi kanonski bila ustanovljena HKP OCDS. Provincijalni Savjet započeo je sa svojim radom 19. ožujka.

Prema Statutu, Provincijalna priorica OCDS-a u prve tri godine je s. Marijana od Kraljice Karmela (Karmela

Malenić) trenutna priorica somborske zajednice. Sestra Marijana od Kraljice Karmela rođena je 15. ožujka 1963. godine u Somboru, od oca **Andrije** i majke **Viktorije** rođene **Vidaković**. Ujak **Karlo Vidaković**, karmelićanin klerik, umro je i pokopan u Rimu. Stric, **p. Marijan Divić** umro je u somborskom Karmelu 1982. godine. Marijana je dopisnica časopisa *Otac Gerard* – glasila Vicepostulature za kauzu sluge Božjega, dopisnica internetske stranice www.svjetlo-vjere.com i fb *Karmelski svjetovni red*, urednica oglasne ploče u somborskom Karmelu. Marijana od Kraljice Karmela OCDS udana je za **Duška Malenića** i majka je četvero djece. /s. Marijana od Kraljice Karmela, prov. priorica OCDS/

Hod s. Marijane kroz OCDS

24. 04. 2005. - prijava na skupštini OCDS, 30. 09. 2005. primila škapular

30. 09. 2006. - ulazi u novicijat i dobiva ime s. Marijana od Kraljice Karmela

29. 09. 2007. - polaže prva obećanja
2009. - prvi put birana za tajnicu OCDS-a i druga savjetnica

18. 09. 2010. - polaže svoja doživotna obećanja
2012. - drugi izbor za tajnicu OCDS i savjetnicu OCDS

03. 10. 2015. - polaže doživotne zavjete i povjerenja joj je dužnost priorice Karmelskog svjetovnog reda, a na Kapitulu 29. 09. 2018. godine ponovno je od strane braće i sestara OCDS jednoglasno izabrana za prioricu na mandat od tri godine.

Nošena Duhom Svetim s. Marijana ustrajno ide putem vjere, nade i ljubavi te sestrinskom ljubavlju vodi članove OCDS Sombor prema vrhuncima brda Karmel u oazu mira i molitve. Po daru Duha Svetoga nadamo se da će mnogi vjernici osjetiti poziv da svoj život učine „vječnim darom za Boga“ i pridružiti se našoj zajednici Svjetovnog reda Karmela.

Ko Isusa slidi, taj je cviće obitelji, cviće Grada, cviće države i cilog svemira, riječi su našega oca Gerarda.

Ispraćaj vlč. Luke Poljaka na novu službu

Vjernici župe sv. Marka evanđelista u Žedniku, 5. travnja ispratili su na novu službu đakona, vlč. Luku Poljaka, koji je Dekretom biskupa Ivana Pénzesa premješten na ispomoć župniku u Bajmak.

Vlč. Luka Božjom providnošću, došao je na našu župu kao bogoslov koji je ovdje započeo svoj praktikum na putu k svećeništvu, početkom došašća 2017. godine. Bio je lijepo prihvaćen kako od strane župnika, **preč. Željka Šipeka**, tako i od samih župljana od onih najmlađih pa do naših najstarijih i najrevnijih župljanki koje svakodnevno dolaze na svetu misu. Najviše je bio angažiran u radu s djecom i mladima. Nakon đakonskog ređenja koje je bilo u Žedniku 16. rujna 2018., svoj praktikum nastavlja u službi đakona sa svim ovlastima koje pripadaju đakonima. Vrlo često imao je priliku približiti i protumačiti Božju riječ u propovijedi, a župljani su ga rado slušali.

Kao što je Božjom providnošću došao u Žednik, tako je došao i trenutak da Božjom providnošću mora na drugu službu u župi sv. Petra i Pavla u Bajmaku. Župnik

Željko je vlč. Luki zahvalio u svoje i u ime cijele zajednice na pomoći u pastoralnom radu i u znak zahvalnosti i sjećanja na vrijeme provedeno u Žedniku darovao knjigu „Selo na raskrižju putova“. Vlč. Luka zahvalio je Bogu na milosti da je baš u Žedniku imao praktikum, župniku što je od njega dosta toga naučio, Pastoralnom vijeću i svim župljanima što je tako lijepo prihvaćen te je u ovoj župi našao novi dom. Naše molitve pratit će ga i u njegovu putu prema svećeničkom ređenju, ali i u svećeničkom životu i radu. /**Ljubica Vukov**/

s. M. Božena Utamničenika ljubavi – Marija Milodanović

(Subotica, 31. kolovoza 1934. – Subotica, 7. travnja 2019.)

Udanima duboke Korizme, Gospodin je u vječno nebesko zajedništvo 7. travnja pozvao s. M. Boženu Mariju Milodanović u 85. godini života i 60. redovničkih zavjeta.

S. M. Božena rođena je 31. kolovoza 1934. u uzornoj kršćanskoj obitelji Ivana i Jelisavete (Lize) Milodanović koje je Bog obdario s desetero djece. Muška djeca, njih četvero, umrli su u djetinjoj dobi, a roditelji su odgojili šest kćeri: Mariju, Rozu, Anu, Gizu, Terezu i Jelenu. Najstariju Mariju krstili su odmah po rođenju, 1. rujna 1934. u crkvi sv. Roka u Subotici. U subotičkoj katedrali je primila sakrament Sv. krizme 1946. godine. Roditelji su bili zemljoradnici i teško su stjecali dovoljno za svoju obitelj. Kao najstarija, Marija je pomagala majci u kućanskim poslovima i s mlađim sestrama, ali i ocu u polju kako bi pomogla obitelj. Zato joj je i bilo teško reći roditeljima da želi poći u samostan. S njihovim blagoslovom 18. listopada 1956. godine ušla je u samostan u Subotici, a nakon tjedan dana otputovala u Kuću maticu u Blato. Novicijat je započela 12. rujna 1957. u

Kuću maticu kada je dobila ime s. M. Božena Utamničenika ljubavi. Prve zavjete položila je 12. rujna 1959., a doživotne istoga datuma 1964. godine u Blatu. Iako su njene odgojiteljice prosudile da joj dužnost kuharice nije osobito draga, redovnički život provela je upravo kao kuharica, vjerna zavjetu poslušnosti svojim poglavaricama. Služila je sestrama tiho i samozatajno, okrepljujući ih tjelesnom hranom u Vajskoj, Đurđinu, Čakovcu, Aleksandrovu i Subotici u više navrata.

Teret godina podnosila je strpljivo. U redovitoj bolesti koju donose same godine pomagala se dostupnim lijekovima. Ali Bog joj je namijenio čašu

trpljenja. Bolest karcinoma zahvatila je njezin organizam što se otkrilo kad je sve već bilo u uznapredovanom stadiju. Nemila bolest u njenom tijelu nadopunila je ono što nedostaje mukama Kristovim za Tijelo njegovo, za Crkvu (usp. Kol 1,24). Hospitalizirana je, ali nije bilo nade za ozdravljanje, pa je otpuštena iz bolnice na kućnu negu. Bila je veoma strpljiva i zahvalna za svaku uslugu sestara. Molitva je bila njezino najsigurnije sredstvo da izdrži teškoće bolesti. /**Družba sestara „Kćeri milosrđa“**/

Riblj festival

Subotička samouprava po drugi puta organizirala je Dane ribe, odnosno Riblji festival. U centru grada, oko kipa Presvetoga Trojstva, na postavljenim štandovima posjetitelji su mogli vidjeti i uvjeriti se u bogatu ponudu ribe koja se nalazi u vojvođanskim rijekama i jezerima. Posebnost je bila veliki akvarij u kojem su bile predstavljene najznačajnije vrste riba. Cilj Dana riba, odnosno festivala bio je da se prizove pažnja na mnogovrsne ribe u našim vodama, a zatim da se stanovništvo upozna sa zdravom ribljom hranom.

Posjet župama Čantavira i Kelebije

Zajednica *Paulinuma* prema mogućnostima rado žide na susrete i posjete po župama. Susreti su radi stjecanja iskustava za Paulince, a zatim da vjernici vide

sjemeništare i učenike jedine katoličke škole na našim prostorima. Svaki susret počinje sv. misom. Poslije svete mise je druženje s djecom i mladima, odnosno razgovori s vjernicima, koji fizički, materijalno i moralno podržavaju tu važnu ustanovu biskupije.

U poslijepodnevnom satima organiziraju se slobodne aktivnosti koje su vezane za upoznavanje s nekim školskim programima. Paulinci su 24. ožujka bili u posjetu župi Čantavir, a 31. ožujka na Kelebiji. Kao i prijašnjih godina, učenici su bili lijepo primljeni i prihvaćeni te se vratili u *Paulinum* s nezaboravnim doživljajem i dobrim iskustvima.

Predstavljanje *Paulinuma* na sajmovima

Približavanjem završetka nastave za osmaše, u ožujku i travnju priređuju se po regijama sajmovi obrazovanja. Na tim sajmovima predstavljaju se srednje

škole kako bi se učenici osmog razreda lakše mogli odlučiti i izabrati neku od njih. Do sada je *Paulinum* pozvan i prezentiran u školi u Bačkom Petrovom selu i na regionalnom sajmu u Adi. Na sajmovima *Paulinum* predstavlja svoj profil, predmete i daje informacije o gimnaziji i sjemeništu (kolegiju). Prema običaju, maturanti *Paulinuma* zainteresiranim pružaju savjete i dijele brošure, odnosno prospekte.

Ministarstvo obrazovanja posjetilo *Paulinum*

Biskupijska klasična gimnazija i sjemenište (kolegij) *Paulinum* ustanovljena je od Subotičke biskupije i ima državno priznanje. Gimnazija je jezična i klasičnog smjera, koja prije svega priprema učenike za teološki i filozofski studij, a zatim za materinske jezike, klasičnu kulturu i povijest. Škola je pod nadzorom crkvenih i državnih vlasti. Zato s vremena na vrijeme gimnaziju posjećuju crkveni i državni pretpostavljeni. U nedavnom

posjetu, koji je organizirao pokrajinski tajnik za obrazovanje Mihály Nyilas, bili su zamjenik ministra prosvjete i odgovoran za srednjoškolsko obrazovanje iz Beograda, dr. Aleksandar Pajić, kao i zamjenici pokrajinskog tajništva Zsolt Szakállas i Milan Kovačević.

Izaslanstvo je primio ravnatelj mons. József Miocs sa suradnicima. Izaslanstvo je obišlo školske prostorije i razgovaralo o usklađivanju plana i programa nastave gimnazije.

Moli hrabro!

Kada bude bio objavljen ovaj tekst, oko nas će biti slavlje i ozračje Uskrsa, dana kojim svim svojim bićem trebamo slaviti. Dana za koga smo se spremali postom, molitvom i djelima ljubavi. O molitvi kao dijelu korizmenog hoda progovorio je i papa Franjo na misi u Domu svete Marte.

Molite hrabro, licem u lice s Gospodinom, ne mlako, nego stavljajući sve svoje povjerenje u Njega. Da bismo razumjeli u čemu se sastoji posrednička molitva, papa je podsjetio na značajne osobe i Starog i Novog zavjeta kao što su: Mojsije, Abraham, Ana, Samuelova majka i Kananejka.

Interesantna je posrednička molitva koju Mojsije upućuje Bogu za narod prilikom veoma nezgodne situacije u iskušenju sa zlatnim teletom. Bog tada kaže Mojsiju: *A sada dopusti da se moj gnjev rasplamsa protiv njih i uništi ih.* Mojsije pokušava uvjeriti Boga, krotko, ali i čvrsto, da odustane od namjere da ih kazni. Mojsije se time stavlja čak u stav govora prema Bogu „kao učitelj učeniku“ te podsjeća Gospodina na obećanja koja je dao Abrahamu, Izaku i Izraelu. To je kao da kaže: *Gospodine, molim te nemoj ići tako daleko, ti si sve to učinio.*

U prvom čitanju *Gospodin kaže Mojsiju: „Od tebe ću učiniti veliki narod“* – rekao je Sveti Otac i nastavio – *No, Mojsije se zauzima za taj narod, želi ići s tim narodom i ništa više. U Bibliji je mnogo odlomaka koji govore o posredovanju.*

U razgovoru između Gospodina i Abrahamu kada Bog želi uništiti Sodomu, Abraham se zauzima za živote ljudi jer je imao nećakinju koja je tamo živjela. Slijedi dobro poznati dijalog o tome koliko ima pravednika u gradu zbog kojih Gospodin treba poštediti grad. Gospodin odgovara da iz poštovanja prema tim ljudima neće uništiti grad no na kraju, samo je obitelj Mojsijeve nećakinje bila pravedna.

Ana, Samuelova majka, nerotkinja, u tuzi moli Boga da joj podari dijete, mucajući i diskretno mičući usnama. Već nam je poznato da u židovskom društvu položaj nerotkinje nije bio nimalo zavidan jer se to smatralo velikom sramotom. No, i ovdje Bog pokazuje da svako dobro dolazi od njegove volje, te da se čovjeku duboke vjere otvara perspektiva. U svojoj patnji Ana se ne prepušta očaju, već svu težinu svoje duše predaje Bogu, usrdno mu se moli i zavjetuje se darovati mu sina, ako joj Bog usliši njene molitve. Nakon što je rodila Samuela i predala ga Jahvi, Ana u svom hvalospjevu, posvećenom Božjoj svemoći, i ne sluti da je na neki način prethodnica Mesijine majke Marije jer upravo Marija, tisuću godina kasnije u svom *Veliča* koristi riječi Aninog hvalospjeva.

Matej u svom evanđelju spominje jednu hrabru ženu koja ne pripada židovskom narodu i koja u molitvi ne

koristi uvjeravanje, pogađanje i tiho inzistiranje. To je Kananejka koja traži ozdravljenje svoje kćeri koju muči zloduh i koja se ne koleba nakon prvih Isusovih odgovora. Potrebna je hrabrost da bismo tako molili i razgovarali s Bogom licem u lice. Ponekad, kada netko vidi kako se neki ljudi bore s Gospodinom da bi nešto dobili, može pomisliti da to čine kao da se sukobljavaju s Bogom te tako dolaze do onoga što traže. Međutim, čine to jer vjeruju da Gospodin može dati milost.

Često smo mlaki i kad nas neki prijatelj zamoli: „Pomoli se za mene jer imam problem“. Možda ćemo odgovoriti: „Da, izmolit ću dva Oče naša i dvije Zdravo Marije“, a onda zaboravimo. Kada moramo posredovati za drugoga, moramo moliti s njim i hrabro. Ljudi u svakodnevnom govoru koriste izraz koji mi mnogo govori. Kada žele nešto postići kažu: „Učinit ću sve moguće“. U molitvi posredovanja, vrijedi to isto: „Učinit ću sve moguće“.

Potrebna je hrabrost da se ide naprijed, ali se javlja sumnja: kako mogu znati da me Gospodin sluša? Jedina je naša sigurnost Isus. On je naš veliki zagovornik pred Ocem, kao što je prije muke obećao Petru da će se moliti kako njegova vjera ne bi malaksala. Isus moli za nas i u ovom trenutku.

Kada molimo uvjeravajući, cjenjkajući se, mucajući, ili raspravljajući s Gospodinom, Isus je taj koji prima našu molitvu i prikazuje je Ocu. Isus ne treba govoriti Ocu već mu pokazuje svoje rane. Otac vidi rane i daje milost. Kada u hraproj molitvi posredovanja činimo tako, činimo to s Isusom. Isus je naša hrabrost i sigurnost koja u ovom trenutku posreduje za nas. Neka nam Gospodin dade milost da idemo tim putem i da naučimo posredovati. Kada vas netko traži da molite, nemojte to učiniti samo s dvije molitve i gotovo; učinite to ozbiljno, u Isusovoj prisutnosti, s Isusom koji za sve nas posreduje kod Oca, zaključio je Sveti Otac.

Izvori: bitno.net, Željko Dreven (ffrz.hr)

Srijemskomitrovički Caritas ugostio veleposlanika Savezne R. Njemačke

Na svetkovinu Blagovijesti, 25. ožujka, na Caritasov poziv odazvao se veleposlanik Savezne Republike Njemačke, Thomas Schieb koji je posjetio Srijemsku Mitrovicu, Gradsku upravu te srijemskomitrovički Caritas i prostorije u kojima djeluje.

U pratnji veleposlanika bili su **Matthias Schikorski**, referent za politička pitanja i migracije Veleposlanstva Savezne Republike Njemačke i **Vojislav Mirnić**, načelnik Gradske uprave za socijalnu i zdravstvenu skrb. U ime župe i Katoličke Crkve, veleposlanika je pozdravio župnik **mons. Eduard Španović** te laćarački župnik **vlč. Ivica Zrno**. Veleposlanik Schieb imao je priliku upoznati se s projektima koji se u ovom Caritasu aktivno provode - program kućne njege i pomoći u kući, palijativna njega, posudionica pomagala za njegu u kućnim uvjetima, dnevni centar za osobe s invaliditetom. Istom prigodom predstavljeni su projekti za koje se tek planira pokretanje i realizacija. /**Kristina Dragišić, Ivica Zrno**/

Križni put u ozračju metropoliskog zajedništva

Četrnaesti po redu križni put mladih Đakovačko-osječke nadbiskupije na kojemu je sudjelovalo više od 2300 mladih hodočasnika održan je 6. travnja na relaciji Sibinj - Slavonski Brod, u dužini od 23 kilometra.

Križni put, autora **vlč. Krešimira Šafa**, bio je u ozračju gesla *Što god vam rekne, učinite* (Iv 2,5). Na

inicijativu, laćaračkog župnika, **vlč. Ivica Zrna**, mladima iz Đakovačko-osječke nadbiskupije, nakon višegodišnjeg izbjivanja na nadbiskupijskom križnom putu, pridružila se i skupina mladih iz Srijemske Mitrovice, kao predstavnici Srijemske biskupije. Mladi iz Srijemske Mitrovice ponijeli su križ od župne crkve Duha Svetoga u Malom Parizu do kapele sv. Ane u Tvrđavi. /**Ivica Zrno**/

Korizmena duhovna obnova za kršćanske žene

U prostorijama župe sv. Dimitrija, đakona i mučenika u Srijemskoj Mitrovici, 9. travnja upriličena je korizmena duhovna obnova za kršćanske žene.

Na inicijativu i poziv **s. Anete Raić** okupila se grupa od 20-ak sudionica među kojima su bile i suradnice srijemskomitrovičkog Caritasa koje su pomogle oko organiziranja korizmene duhovne obnove. Prateći program duhovne obnove te sudjelujući u svemu što program nudi, žene su razmišljale na temu: Stvaranje i „Božja žena“. /**Ivica Zrno**/

Srijemska Mitrovica: Caritas među srednjoškolcima

Gostovanje Caritasa i druženje s učenicima srednjoškolske dobi upriličeno je 4. travnja.

Na inicijativu koordinatorice srijemskomitrovičkog Caritasa **Kristine Dragišić** te odobrenje katehete, **vlč. Ivica Zrna**, djelatnici i volonteri Caritasa došli su na sat katoličkog vjeronauka kako bi učenicima prezentirali Caritas i njegovu djelatnost, osobito u Srijemskoj Mitrovici te projekte kojima se isti Caritas aktivno i uspješno bavi. /**Ivica Zrno**/

Susret povjerenika za pastoral mladih MBK sv. Ćirila i Metoda

Susret povjerenika za pastoral mladih Međunarodne biskupske konferencije (MBK) svetih Ćirila i Metoda održan je 11. travnja u prostorijama župe sv. Dimitrija, đakona i mučenika u Srijemskoj Mitrovici.

Povod ovome susretu je susret mladih koji je planiran za 21. rujna 2019., na blagdan sv. Mateja, apostola i evanđelista. Susret mladih, koji će se održati u Srijemskoj Mitrovici je na razini nad/biskupija koje pripadaju MBK svetih Ćirila i Metoda. Susretu su nazočili **msgr. Stanislav Hoćevar**, predsjednik Povjerenstva za mlade MBK, **msgr. Đuro Gašparović**, biskup srijemski, **vlč. Ivica Damjanović**, predstojnik Ureda za mlade MBK svetih Ćirila i Metoda, povjerenici za mlade, **vlč. Dušan Milekić** (Srijemska biskupija), **vlč. Mihael Sokol** (Beogradska nadbiskupija), **vlč. Dražen Dulić** (Subotička biskupija), **o. Vladimir Edelinski Mikola** (Grkokatolička eparhija svetog Nikole) te domaći prezbiteri, **mons. Eduard Španović** i **vlč. Ivica Zrno**. /**Ivica Zrno**/

Duhovni susret vođa Južnoga Sudana u Vatikanu

Papin državni tajnik kardinal Pietro Parolin opisao je duhovni i diplomatski susret najviših predstavnika građanske i crkvene vlasti u Vatikanu 10. i 11. travnja kao „milosno vrijeme posvećeno razmišljanju i molitvi kako bi za stanovnike Južnog Sudana od Boga tražili budućnost mira i prosperiteta“.

Susret koji je odobrio papa Franjo na prijedlog canterburyjskog nadbiskupa i primasa anglikanske zajednice Justina Welbyja zamišljen je kao duhovni, ekumenski i diplomatski pothvat. Riječ je o prilici za susret i pomirenje u duhu poštovanja i povjerenja za one koji u ovom trenutku imaju posebno poslanje i odgovornost za razvoj Južnoga Sudana, u kojem je 2013. godine počeo krvavi građanski rat i tijekom kojeg je poginulo najmanje 400 tisuća ljudi, napomenuo je kardinal Parolin.

Na susretu su sudjelovali članovi Predsjedništva Republike Južni Sudan koji su u rujnu prošle godine u Addis Abebi potpisali sporazum i na temelju tog Obnovljenog sporazuma o rješavanju sukoba u Južnom Sudanu preuzet će službene dužnosti 12. svibnja; među njima je Salva Kiir Mayardit, predsjednik Republike, potpredsjednik Riek Machar i drugi. Bili su prisutni i članovi Vijeća crkava Južnog Sudana zajedno s propovjednicima na tom susretu, ugandskim nadbiskupom Johanom Baptistom Odalom i predsjednikom Konferencije viših redovničkih poglavara Afrike i Madagaskara isusovcem Agbonkhanmegheom Orobatorom.

Nadbiskup Welby zahvalio je Svetom Ocu za gostoprinstvo u njegovu domu i istaknuo njegovu brigu za Južni Sudan s nadom da će Duh Sveti sići na sve vođe te zemlje. Podsjetio je također na zauzimanje tajnika za odnose s državama nadbiskupa Paula Richarda Gallaghery, koji je krajem ožujka posjetio Južni Sudan.

O. Orobator u nagovoru se usredotočio na istinsko značenje duhovnog susreta koji treba shvatiti kao vrijeme susreta s Bogom ili, još bolje, kao vrijeme u kojem nas Bog može susresti. /IKA/

Papin apel za mir u Južnom Sudanu

Na kraju susreta južnosudanskih vođa u Domu sv. Marte u Vatikanu papa Franjo uputio je žarki apel za mir u toj zemlji i neočekivano poljubio stopala predsjedniku Salvi Kiiru Mayarditu i bivšem vođi pobunjenika i potpredsjedniku Rieku Macharu, kao i još nekim sudionicima toga duhovnoga i diplomatskoga susreta.

Molio ih je „kao brat i od sveg srca“ da usprkos svim problemima ne skrenu s puta mira već završe započeti proces. „Samo ako ste međusobno složni možete od običnih građana postati očevi nacije“, poručio im je Papa.

Papa ih je pozvao da poštuju primirje potpisano u rujnu prošle godine u Addis Abebi te se posvete formiranju vlade nacionalnog jedinstva najavljeno za svibanj, također i u kontekstu aktualnoga državnoga udara u Sudanu jer imaju posebno poslanje i odgovornost za razvoj Južnoga Sudana, u kojem je 2013. godine počeo krvavi građanski rat i tijekom kojeg je poginulo najmanje 400 tisuća ljudi.

Papa je pohvalio ekumensko zauzimanje crkava u Južnom Sudanu za mirovni sporazum i ponovno izrazio želju da jednoga dana zajedno s anglikanskim primasom Justinom Welbyjem posjeti tu afričku zemlju. Službeni govor Papa je završio molitvom za mir i pomirenje, zaželejvši da ljubav pobijedi mržnju, a opraštanje želju za osvetom.

Sudionicima je darovana Biblija s potpisima pape Franje, canterburyjskoga nadbiskupa Justina Welbyja, i vlč. Johna Chalmersa, bivšega moderatora Škotske presbiterijske Crkve, s porukom „Traži ono što ujedinjuje. Nadvladaj ono što razdvaja“. /IKA/

Vijesti ukratko

Vatikan, 11. 4. 2019. - Papa Franjo primio je sudionike Međunarodne konferencije o trgovini ljudima, koja se na poticaj Odjela za migrante i izbjeglice Dikasterija za promicanje cjelovitoga ljudskog razvoja održala u rimskom predgrađu Sacrofano. U središtu je pozornosti oko 180 sudionika primjena pastoralnih smjernica o toj temi koje je spomenuto tijelo objavilo u siječnju ove godine, i koje je Papa odobrio.

Kotor, 11. 4. 2019. - Svećenici, redovnici i redovnice Kotorske biskupije okupili su se na duhovnu obnovu te ujedno proslavili i Dan posvećenog života, koji se zbog svečanosti u čast nebeskog zaštitnika biskupije tradicionalno prebacuje za ovu prigodu u korizmi. Na početku mise slavljene u sklopu obnove biskup je okupljene vjernike pozvao na molitvu za zdravlje mons. Ante Jožića, te je na tu nakanu i prikazao misu.

Križevci, 13. 4. 2019. - U grkokatoličkoj katedrali Presvete Trojice u Križevcima uveden je u službu apostolski administrator Križevačke eparhije, mons. Milan Stipić. Arhijerejsku liturgiju sv. Ivana Zlatoustoga u katedrali u Križevcima, u zajedništvu sa zagrebačkim nadbiskupom i metropolitom kardinalom Josipom Bozanićem i drugim biskupima i svećenicima, predslužio je umirovljeni križevački vladika Nikola Kekić.

Nedjelja, 5. 5. 2019.
TREĆA VAZMENA NEDJELJA

ČITANJA:

Dj 5,27b-32.40b-41; Ps 30,2.4-6.11-12a.13b; Otk 5,11-14; Iv 21,1-19

Svjedočiti svoju vjeru u Isusa Krista u ovom svijetu od samih je početaka bilo zabranjeno i samim tim često nezahvalno za vlastiti ugled, posao, pa čak i za obitelj. Koliko su samo apostoli nadobivali batina i poruga zato što su naviještali život i djelo Isusa Krista. Ni danas nije drukčije. Pitanje je samo ljubimo li Isusa cijelim svojim bićem ili samo onoliko koliko nama treba.

Nedjelja, 19. 5. 2019.
PETA VAZMENA NEDJELJA

ČITANJA:

Dj 14,21b-27; Ps 145,8-13b; Otk 21,1-5a; Iv 13,31-33a.34-35

Kako ćemo prepoznati Isusova učenika? Tako što ćemo ga vidjeti na nedjeljnoj svetoj misi? Tako što je u župnom pastoralnom vijeću? Tako što obilno dariva crkvu? Tako što piše za Zvonik? Tako što je svećenik, ili redovnik? Tako što ide na vjeronauk? Iskreno, ne! Tako što ljubi svoju braću onako kako nas Krist ljubi! Samo tako!

Ljubav je jedni istinski prepoznatljivi znak kršćanstva. Sve ostalo je produkt te (ne)ljubavi. Isus je pravi uzor kako trebamo ljubiti. On je učitelj ljubavi. Ljubavi koja se dariva, žrtvuje, djeluje, oprašta, liječi, sluša, upozorava, tješi, potiče i koja nikada ne prestaje!

Nedjelja, 12. 5. 2019.
ČETVRTA VAZMENA NEDJELJA

ČITANJA:

Dj 13,14.43-52; Ps 100,2-3.5; Otk 7,9.14b-17; Iv 10,27-30

Slika Isusa kao Dobrog pastira slika je Boga koji ne samo da vodi, čuva i poznaje sve vjernike, nego Boga koji progovara čovjeku. Boga koji u svojoj dobrohotnosti izvodi u nama *i htjeti i djelovati* (Fil 2,13). Slika ovaca jest slika vjernika koji su u potpunosti ovisni o svome Pastiru. Da ovca ne bi zalutala, da se ne bi odvojila od stada, da ne bi pasla travu koja je opasna za njezin život, potreban joj je pastir koji će je čuvati, voditi. Tako smo i mi vjernici potrebni Božje Riječi kako bi nas vodila i držala na okupu.

Nedjelja, 26. 5. 2019.
ŠESTA VAZMENA NEDJELJA

ČITANJA:

Dj 15,1-2.22-29; Ps 67,2-3.5-6.8; Otk 21,10-14.22-23; Iv 14,23-29

Veliki izazov s kojim se susreće svaki vjernik, a osobito svećenik, jest kako odraslu osobu koja želi postati katolikom, upoznati s Isusom Kristom? Osjećaš veliki teret odgovornosti da od tvoje vještine poučavanja ovisi i vjera budućeg katolika. Isto su se osjećali i apostoli u Djelima apostolskim. Usprkos svem našem umijeću poučavanja, pored različitih katekizama, priručnika za vjeronauk i katehezu za odrasle, sve se svodi na Božju Riječ. Ona nas upoznaje s Bogom, ona nas krijepi, vodi, tješi i opominje.

Ako me tko ljubi, čuvat će moju riječ... Ljubav je jedina koja nas veže za Boga. Uzaludna su sva naša nastojanja, ako ne proistječu iz ljubavi i ako se ne čine s ljubavlju. A znamo da ne možemo nekoga voljeti, ako ga ne poznajemo. Duh Sveti koji je personalizirana ljubav Oca i Sina, on će nas u svemu najbolje poučavati i voditi.

Misne molitve

(I.)

U dosadašnjim promišljanjima došli smo završetka uvodnih obreda u svetoj misi koji su okrunjeni *zbornom molitvom*. Prije nego pažnju usredotočimo na tu molitvu kazat ćemo nekoliko misli općenito o misnim molitvama, a inspiracija će nam biti veliki liturgijski mislilac Romano Guardini.

U osebujnoj suprotnosti prema molitvi hvale nalazi molitva prošnje. Susrećemo je prije svega na tri mjesta: nakon *Slave* u tzv. zornoj molitvi, nakon prinosa darova – prinosa ili darovna molitva te nakon pričesti u popričesnoj molitvi. Zatim još u kanonu tj. euharistijskoj molitvi te u različitim oblicima prije ili nakon pretvorbe te poslije *Očenaša*. Ovdje ćemo se napose baviti molitvom koju susrećemo na prva tri spomenuta mjesta.

Da je riječ o nečemu vrlo važnom, vidljivo je iz uvoda koji prethodi tim molitvama. Svećenik ljubi oltar – što je gesta koja izražava najbližije suosjećanje s mjestom Božje blizine – zatim se okreće prema narodu i govori (pjeva) uz svečano širenje ruku: „Gospodin s vama“. Svećenik na to kaže: „Pomolimo se – *oremus*“, te slijedi oracija (zborna molitva). Uvod u darovnu molitvu još je svečaniji. Tu svećenik najprije kaže: „Molite, braćo i sestre, da moja i vaša žrtva...“. Prisutni odgovaraju: „Primio Gospodin žrtvu iz tvojih ruku...“. Nakon te priprave slijedi molitva nad darovima koji se nalaze na oltaru.

Nad tim molitvama najprije primjećujemo njihovu strogu formu. One nisu razigrane, nego šture i ponekada opore, i to utoliko više što su starije. U njima ne nalazimo bogato razvijenih misli, živahnih slika, različenih osjećaja. Ničega osim jasnih, kratkih rečenica koje točno izriču ono na što se misli.

Tako na primjer, zborna molitva prvoga ponedjeljka u korizmi glasi: „Bože, naš Spasitelju, obrati nas k sebi; pouči nas mudrosti svojih riječi, da nam korizmena obnova bude plodna.“ Darovna molitva na istoj misi: „Neka ti omile, Gospodine, darovi naše odanosti: udijeli nam svet život i oprostjenje grijeha.“ Taj će nam se stil na prvi pogled učiniti čudnim. Naše osobne molitve su uglavnom bogatije riječima. Sadrže više osjećaja, a osobna situacija molitelja u njima je neposrednije izražena. Međutim, misne molitve ne proistječu iz osobnih raspoloženja pojedinaca, nego iz svijesti zajednice, točnije rečeno – Crkve. One su vrlo službene (oficijelne) u pravom smislu te riječi; one proizlaze iz naloga i obveze „službe“ (lat. *officium*). U njima vlada tipično rimska jasnoća i objektivnost, tako da ih mi ljudi drukčijega doba i ukusa lako doživljavamo kao hladne, neosobne.

No takvo bi nas doživljavanje uvelike zavaralo jer one su ispunjene jakom i dubokom pobožnošću; ali ta pobožnost ima drukčiji pristup od onoga koji nam je poznat. To je objektivna pobožnost koja za nas, koji tako lako zađemo u ono sporedno, površno pa i sladunjavo, znači važnu provjeru i dopunu.

Naravno da te tekstove ne smijemo razumijevati samo tako olako. Oni proizlaze iz velike koncentracije. Tu je zaživio smisao za stvarnost; bistar duh prepoznao je bitne stvari, a neka pomno oblikovana snaga pretočila ih je u sasvim jednostavan izraz. Nadalje, te molitve uopće nisu ono čime se učine na prvi pogled: gotovi tekstovi koji kažu sve o čemu je tu riječ. Njima zapravo treba prethoditi tiha molitva zajednice. Mi ne shvaćamo dovoljno ozbiljno uvodni poziv „Pomolimo se“. Tijek toga zapravo bi se trebao odviti na ovaj način; svećenik govori raširenih ruku: „Oremus – Pomolimo se“ – zatim slijedi tišina. Svatko za sebe moli i unosi vlastite nakane. Svećenik se to sažimlje u nekoliko rečenica zborne molitve, tako da su njezine malobrojne riječi ispunjene svim onim životom koji se prethodno u tišini uzdigao k Bogu. Zato se s pravom ova molitva naziva i *Collecta* (od lat. *colligo* = skupljati, sabirati). Sada njezina strogost nije više škrt, nego bogata i sadržajna. Bilo bi vrlo pohvalno i korisno kada bismo na primjer prije mise ili uvečer prije spavanja još jednom pročitali misne molitve, razmislili o njihovu značenju i u njih unijeli svoje nakane.

No te su molitve znakovite još u jednom smislu, naime po usmjerenju koje u njima dobiva molitva. Katekizam kaže kako moliti znači „uzdići svoje srce k Bogu“ jer je Bog iznad nas, a naš put k njemu vodi u nutarnje svetište. Kako se događa to gibanje? Postoji li neko usmjerenje koje ga vodi? Misne molitve završavaju, kakav god bio njihov sadržaj, jednom posebnom rečenicom, tzv. klauzulom. Ona u pravilu glasi: „... po Gospodinu našem Isusu Kristu koji s tobom živi i kraljuje u jedinstvu Duha Svetoga Bog po sve vijeke vjekova“. Tu je jasno istaknuto usmjerenje o kojemu smo pitali. Ono se nalazi u odnosu koji postoji između cilja, puta i snage kojom se tim putem ide. Cilj je Otac; njemu se upravlja molitva i traži njegovo lice. Put je Krist. Snaga je Duh Sveti. U tomu leži zakon liturgijske molitve. On odgovara poretku po kojemu su tri božanske osobe izvele djelo našega spasenja. To je poredak istine i ljubavi, po kojemu sam Bog živi, po kojemu je stvorio i otkupio svijet. U taj nas poredak on opet poziva. Prema njemu treba rasti i naša molitva.

Matejevo evanđelje (II.)

Matejevo evanđelje se sastoji od pet velikih govora. Prvi slijedi Isusovo krštenje (3,1-7,29), gdje čujemo: *Ovo je Sin moj ljubljani, u kome mi sva milina* (Mt 3,17).

Ovaj Sin počinje svoje navještenje blaženstvima. Članci *Zvonika*, SZ-a i NZ-a, ne služe da budu egzegeza. Ne možemo svaku rečenicu analizirati riječ po riječ. No, svakako je veoma važno, da Evanđelje počinje s blaženima. Nazarećanin nastupa pohvalama malih ljudi. Osam puta kaže da su blaženi patnici o kojima se ne vodi briga ili su možda čak i potlačeni. Među ovima tri puta spominje kreposti: milosrdni, čista srca, mirotvorci. Učitelj govori u sadašnjem vremenu. Ne „bit će blaženi“, nego već sada jesu blaženi! Zašto? Kako je moguće da su siromašni u duhu, tužni, krotki, žedni i gladni blaženi?

Moramo se vratiti izjavi u Mt 3,17 – *Ovo je Sin moj ljubljani, u kome mi sva milina!* Zašto Otac u njemu nalazi radost? Jer se utjelovio i jer će izvršiti čin spasenja na križu i u uskrsnuću. Sin je prihvatio volju Oca, sišao je da služi i da podigne svoju braću, sve do neba. On je zbog svoje jakosti ljubljen, omiljen Bogu, tj. blažen.

Kada Isus izjavljuje da su patnici blaženi, onda misli na one koji se identificiraju s njim. Po sebi biti tužan, krotak, gladan, žedan nije vrednota. Ali ako to znači prihvatiti Isusov život, koji je sišao s neba, postao za nas siromašnim, čak žrtvom, onda je takva osoba omiljena Ocu. Ne zbog same patnje, nego zbog toga što po toj patnji pomaže bližnjega kao Nazarećanin svojom poniznošću na križu. Ako zbog nekoga prihvaćamo križeve, onda nismo slabi, nego jaki i blaženi. Roditelji nisu slabi kada se odriču u korist svoje djece. Što više, ako treba patiti za njih, i onda prihvaćaju žrtve. Baš zbog ovoga su blaženi, dobri roditelji. Ako se vjernik identificira s Isusom, onda nije pasivan. Tko bi rekao da ne treba velika snaga za izdržati jednu bolest do kraja, koja razara tijelo mjesecima? Biti na križu je

lagano? Isus je bio slab na njemu ili je pokazao snagu vjere u nebeskoga Oca? Upravo ovo posljednje i zato je postao ljubljenim, možemo reći: blaženim. Ne poslije uskrsnuća, nego za vrijeme zemaljskog života.

Ako kršćanin po Isusu, s Isusom u srcu po pričesti prihvaća križ, diže čovjeka pored sebe u moralu, u vjeri, čisto fizički stoji pored nekog bolesnika koji već nije ni pri sebi, onda je on Božja ruka, drugi Isus u toj situaciji. Zato je blažen, ljubljani sin Oca već sada!

Kada je čovjek angažiran u ljubavi, blažen, onda se u njemu događa uskrsnuće duha. Podići brata duhovno-materijalno ili patiti s Isusom u nutrinu, u tijelu jer je već toliko slab, onda se događa identifikacija sa Sinom Božjim. Ovaj proces je pak cilj koji je postavilo pred nama korizmeno vrijeme: shvatiti dubinu i u sakramentima biti jedan s Uskrsim, kako bi kao blaženi pomagali svoju sredinu u malim i u velikim stvarima. Uskrsnuće se najprije mora realizirati u duši: biti ljubljenim sinom. Na to će doći odgovor Oca koji će preobraziti cijelu našu stvarnost u savršenog čovjeka.

Isus na početku svojeg nastupa najavljuje promjenu u čovjeku. Tko ga prihvaća konkretno ovdje na zemlji već je postao ljubljenim sinom u svojoj dobroti. On je na putu uskrsnuća, čak i onda ako ponekad mora ići na ispovijed. On je blažen jer se sjedinio sa svojim Otkupiteljem i s prihvaćanjima dužnosti, ponekad posebnih žrtava, iznutra već sjaje vrednote uskrsnuća, božanske kreposti, i s pravom se zove blaženim jer radi za bližnjega kako bi taj imao bogatiji život.

Isus u Evanđelju hrabri i hvali svoje: blaženi su kada djeluju kao on. Ali riječi bi bile premalo. On je već na početku našega života, našeg osobnog evanđelja (!) darovao sebe u krštenju. On ne daruje riječi nego božansku snagu postati blaženim u dobrim djelima. Mi smo realno stigli do blaženstva ako smo odani u dužnostima, ponekad i izvan njih u nekim žrtvama. To blaženstvo nije svršeno, u procesu je, ali duša je već na putu uskrsnuća. To će slijediti cjelokupna obnova, što će sam Otac dovesti do savršenosti u nebu. Blaženstvo je već sada naša stvarnost. Po tome i uskrsnuće duha. No, sve će Bog dovršiti u nebu, kada naše dostojanstvo bude savršeno poput Isusa Krista. Blagoslovljen Uskrs!

Svjetlo u tami vazmene noći

Liturgija vazmene noći označena je bdjenjem u tami, blagoslovom novoga ognja i paljenjem uskrsne svijeće. Svečanost vazmenoga bdjenja predstavlja veličanstveni vrhunac svetoga trodnevlja. U ovome slavlju daje se panoramski pregled Božjeg spasenjskog djela i otkriva se sva dubina Božjeg prodora u svijet. Novi oganj zapaljen iskrom isklesanom iz kamena obredno predstavlja početak svijeta, paljenje vatre života, stvaranje zemlje i neba, nastanak voda koje život daju, svjetlila koja pokreću životni ciklus biljkama, životinjama i ljudima. U paljenju vatre i prenošenju njezina ognja na svijeće vjernika ispovijeda se vjera i slavi dar života kojim je zapaljeno svako stvorenje, prosvijetljen svijet i svako ljudsko srce. U opsežnom čitanju Božje riječi naviještaju se djela Božja i njegovo otkupiteljsko djelovanje u svijetu. Novi članovi Crkve, koji se u vazmenoj noći pribrajaju Božjem narodu, primaju sakramente krsta, potvrde i sudjeluju u euharistiji – zajedničkoj službi hvale što je cijela Crkva prinosi Ocu, Stvoritelju svega svijeta. Cijela liturgija vazmene noći, svaki njezin dio, sve dublje i dublje posvješćuje nam neizmjernu povezanost između Boga, ljudi međusobno i cijelog stvorenog svijeta. Čak i tama, kako se pjeva u hvalospjevu vazmenoj svijeći, ima u tom zajedništvu svoje važno mjesto. U vazmenoj noći ponajvećma se očituje da je sve međusobno povezano.

Bdjenje

Svečano slavlje što se događa u predvečerje Uskrsa oslikava čitavu povijest spasenja, ali i predstavlja sažetak čitavog kršćanskog života, života zajednice Crkve i osobnoga života svakog vjernika. Bit vazmenog bdjenja upravo je ono što i samo ime govori – bdjenje: budnost, pozornost, svjesna pažnja. U tami se zahtjev budnosti i bdjenja napose doživljava potrebnim i važnim. Stražar i čuvar bdije po noći jačom pozornošću nego po danu. Bdjenje i svjesna pažnja u trenucima tame često je životno važna. Primijeti li stražar ili noćobdija opasnost koja vreba iz tame i reagira li na vrijeme ta činjenica može biti spasonosna za njega samoga, ali i za cijeli grad. Ovo najvažnije i najznačajnije liturgijsko slavlje Crkve stavlja pred svijest čovjeka kršćanina stav bdjenja kao njegovo najvažnije stanje života.

Vazmeno bdjenje

Ipak ono što u vazmenoj noći činimo nije samo obično bdjenje i stražarenje, nego *vazmeno bdjenje*.

Upaljena uskrsna svijeća predstavlja Krista, svjetlo koje rasvjetljuje svijet. Kršćanin, svijetleći svjetlom uskrslog Krista pregledava i prepoznaje stvarnost života. Svijeća u njegovoj ruci zapaljena je od svjetla uskrsne svijeće, svjetlom Krista uskrsloga. Tim svjetlom kršćani osvjetljuju i vide sve što postoji, sve što se u njihovom životu događa i sve što ih okružuje. Tim svjetlom kršćani vide svijet. Kršćanima je Krist svjetlo koje rasvjetljuje svijet i čini ga vidljivim i uočljivim (usp. Iv 8,12). Krist je ono svjetlo od kojega je počelo stvaranje (usp. Post 1,2). U svjetlu stvaranja, u Kristovom svjetlu, u svjetlu uskrsne svijeće, kršćani prepoznaju svjetlo sunca koje zemlji daje život i iz plodnoga tla izvodi biljke za hranu drugim živim bićima i ljudskom rodu (usp. Post 1,24). U istom svjetlu prepoznaje se i svjetlo drugih nebeskih svjetlila koja rasvjetljuju noć i vladaju redom dana, mjeseci i godišnjih doba (usp. Post 1,14-15). Svjetlo početka svijeta rasipa se po svojoj zemlji, daje joj plodnost i u sva bića po njoj imaju život. Sva vrea živih bića biva izvedena iz zemlje koja je osvjetljena svjetlom života (usp. Post 1,20. 25.) Čitav se svijet rodio i dogodio u prijelazu iz tame u svjetlo, postao je stvaran i stvoren, dobio svoju svrhu i zadaću postojanja da jedno stvorenje podržava život drugoga i jedno drugome bude na korist i službu (usp. Post 1,29-30).

Vazmeni čovjek svjetla

I čovjek, rasvjetljen svjetlom bogosličnosti, prima svoju zadaću, svoje poslanje i svrhu postojanja. Čovjek je stvoren da s pažnjom i pozornošću, budno i svjesno brine za stvoreni svijet i da ga s ljubavlju čuva. Da bdije i čuva svijet, održava povezanost i umreženost života živih bića, skrbi i pazi na krhke i lomne veze održanja života (usp. Post 2,15). Čovjek je stvoren da se brine, da čuva i bdije nad svim stvorovima svijeta, da se skrbi oko prenošenja svjetla života. Bdjenje je ona prva zadaća koju je Bog povjerio ljudskom rodu u stvorenom svijetu. Bdjenje podrazumijeva primjećivanje onoga što se događa oko nas. Primjećivanje da je tama ukinuta i da je sva zemlja prosvjetljena Kristovim svjetlom.

U hvalospjevu vazmenoj svijeći sva su stvorenja pozvana na radost: *Nek se raduje i zemlja tolikim obasjana bljeskom i rasvjetljena sjajem vječnoga Kralja neka osjeti da je nestalo po čitavome svijetu mraka!* Ako nam se dogodi da zaboravimo snagu svjetla života što se nalazi u našim rukama dopustimo da nas svjetlo života, što ga isijavaju sva stvorenja oko nas i zemlja koja nam život daje podsjeti da je smrt i grijeh dokinut, a tama u potpunosti rastjerana. Život je neporaziv!

Iz smrti u život

Čini mi se kako stvarno ne volimo puno razmišljati o smrti. Ako gledamo u smrt imamo osjećaj kao da gledamo u neki zid prostran ispred nas, koji kao da nas zatvara u ovaj svijet. Gledajući u smrt, doživljavamo zapravo kako smo zatvoreni, odijeljeni, sputani – smrt nam se pokazuje kao krajnja granica svih naših spoznaja, iskustva i mogućnosti. Granica gdje smo zaustavljeni, gdje gubimo sebe same... U smrti zapravo susrećemo svoja ograničenja, susrećemo istinu o sebi, prepoznavamo kako nismo ni svemogućí, ni vječni, kako nismo bogovi, već smo samo stvorenja, krhki, slabi i ovisni o svome Stvoritelju. U smrti susrećemo svoju prazninu iznutra; susrećemo istinu, kako nismo dovoljni sami sebi, kako smo prolazni, da nam na koncu sve ispada iz ruku, da smo unutar sebe veoma usamljeni. Susrećemo i svoju nemoć, svoje strahove, iluzije, slabosti – smrt nam zapravo služi kao neko veliko zrcalo, koje odražava istine o nama samima. Zato nam se smrt čini neugodnom. Čini nam se tamnim, upravo zbog toga, što smo mi sami tamni. Izbjegavajući smrt, zapravo uvijek na neki način sebe želimo izbjeći.

Ali u Vazmenoj noći dogodilo se nešto sasvim neočekivano i radikalno novo. Isus pobjeđujući smrt zapravo otklanja tu tamnu zavjesu ispred nas – pa se ispostavlja kako je taj neprobojni zid što smo zamišljali oduvijek bila samo kapija. Ispostavlja se da zapravo nismo zatvoreni, da nema ni ograda, ni granica. Odande, gdje smo mi tamu slutili, zapravo izbija svjetlost, koja sve prosvjetljuje, koja nas sve obasjava. Ondje, gdje smo dosad sebe vidjeli u zrcalu, sad vidimo Božje lice. Isusovim uskrsnućem kapija vječnosti nam se širom otvorila, ispred nas nema više nikakvih zapreka, put je slobodan... Bog nad nama otvara nebo, a preko tog nebeskog otvora možemo osjetiti propuh Božje stvarnosti, kako struji i spušta se na nas. Onomu, od čega smo se dosad bojali, sada se radujemo. Od čega smo dosad bježali, ispostavilo se da je zapravo najprivlačnija stvar na svijetu; mjesto susreta s Bogom,

našim Stvoriteljem. Umjesto nepoznatoga, čeka nas netko poznat, i to s raširenim rukama. Ispostavilo se da nismo ni ostavljeni, ni usamljeni; da nas Bog ljubi i da nam se raduje. Sada shvaćamo kako nam naša ograničenost i nemoć zapravo idu u korist, to nam nije gubitak već dobitak. Ne trebamo se truditi postati bogovi jer nas Bog uzima k sebi, i daruje nam sve...

Naš život ovisi o našem stavu prema smrti. Ako se bojimo smrti, cijeli svoj život ćemo proživjeti u strahu. Ako smrt doživljavamo kao granicu koja nas zaustavlja, onda ćemo se cijeli svoj život truditi sebi ovdje osigurati neke stvari, onda će nam život postati jedno veliko bojno polje. Ako će sve jednog dana prestati, onda stvarno moramo misliti na sebe, moramo iskoristiti svaki trenutak za sebe, za svoje užitke. Ali ako je Bog pobijedio smrt, ako nas on čeka i očekuje, onda naši strahovi više nemaju temelja, onda se možemo opustiti. Jednostavno možemo dopustiti sebi da ne mislimo na sebe, slobodno možemo postati nesebičnima, davati se, možemo izgubiti sebe. Onda više ne moramo ništa postići; priznanje, slavu, moć, ne moramo ništa posjedovati, ni zaštititi – možemo živjeti za druge, možemo drugima poklanjati svoje vrijeme, talente, iskustva, osjećaje... jer imamo budućnost, nebo nam se otvorilo, smrt nam više nije neprijatelj, nije prijetnja, ne može nam više ništa oduzeti. Ne moramo se više grčevito brinuti za svoj život, za svoje zdravlje – napokon možemo živjeti punim plućima, slobodno, drugačije. Promijenjeni su nam temelji života. Od Isusova uskrsnuća gledam drugačije na sebe, na svoj život, ciljeve – drugačije slavim, drugačije idem na nedjeljnu svetu misu, drugačije jedem uskrsnu šunku, drugačije idem na radno mjesto. Isusovo uskrsnuće mijenja sve u meni – i zapravo počinjem shvaćati bit svoje vjere. Od sada želim susresti Uskrsloga – osobno, želim biti s njim povezan – jer me on spašava, on je pobijedio smrt, on me vodi u vječnost jer on je Bog.

Isusovim uskrsnućem kapija vječnosti širom nam se otvorila, ispred nas nema više nikakvih zapreka, put je slobodan... Bog nad nama otvara nebo, a preko tog nebeskog otvora možemo osjetiti propuh Božje stvarnosti, kako struji i spušta se na nas. Onomu, od čega smo se dosad bojali, sada se radujemo.

Ima li većega veselja?!

Neka sve internetske linije budu zauzete! Broj SMS poruka neka prijeđe sve rekorde u noći Vazmenoga bdijenja! Zagrljaj neka ne prestanu, osmjesi neka ne splasnu, oči neka suze. Prenosimo kako god znamo svakome da je grob prazan i da smrt, naša vjerna pratiteljica, nije više i nikada više neće biti prijateljica. Jedna velika Poslušnost bila je dovoljna da je pobijedi!

Društvene mreže neka zabruje. Neka se vine u virtualne svjetove i dođe do svakoga Svjetlo Kristovo! Šaljite, svakome šaljite radosni uzdah olakšanja. Neka ne bude niti jedne kuće, doma, niti jedne postelje, niti jednoga zrakoplova, ni broda ni automobila, niti jedne radijske ni televizijske postaje, niti jednoga portala koji neće prenijeti radostan „Aleluja“, koji se će se oglušiti na ponovni zbor crkvenih zvona s naših tornjeva!

Novine neka osvanu samo s jednim naslovom. Vijest je istinita i ne zaslužuje da je pokrije niti jedna druga! Imali smo vjesnike s lica mjesta. Prva uskr-sna utrka počela je sa „strahom“, a završila se pred ulazom u prazni grob „velikom radošću“ (Mt 28,8). Reporterka s lica mjesta uzbuđeno javlja: „Vidjela sam Gospodina“ (Iv 20,18). Ništa, ama baš ništa neka ne bude ravno ovoj vijesti. Tiskajte posebna izdanja, pošaljite kolportere na ulice, neka svi besplatno saznaju veliku vijest!

Probudite one koji spavaju, otarite suze onima koji još plaču. Danas za to razloga nema! Neka na svakome licu bude radost. Izvucite iz sebe snagu, sjetite se pjesama koje možda dugo niste pjevali. Zna te melodije. Zna ih, bili ste možda sasvim mali: „Uskrsnu Isus, doista“, „Kraljice neba“, Gospodin danas ukrsnu“... Možda ste ih pjevali s nekim davnašnjim zborom, a dugo ih niste čuli. Zapjevajte, i to glasno!

Trubite u automobilima, zvonite zvoncima bicikala, razvijte zavjese pobjede! Kada ćete se veseliti ako ne ove svete noći? I zapamtite ovo veselje. Njime trebate obilježiti vaš život. Neka bude veselje nad veseljima, neka bude potpuno i trajno. Bog je razlog tome veselju. A taj razlog ne prestaje nikada!

Uđite u crkve, nemojte ih se strašiti. Možda Uskrsli čeka baš vas, i možda vas čeka baš ovog Uskrsa. Možda, ma gotovo sigurno, ovaj Uskrs za vas može biti poseban Uskrs. Isus je demistificirao propadanje i svojim prodorom u nebo svu propadljivost učinio privremenom. Dopustite da vas baš ovoga Uskrsa očara, nježno zagrli. Neka vas ne straše probodeni udovi i bok: oni su taman potrebna mjera ljubavi koju ste možda bezuspješno tražili na pogrešnim mjestima i od ljudi.

Otvorite sve manuale vaših krasnih orgulja! Svirajte! Presto! Vivace! Allegro!

Kucajte na prozore, vičite radosno, neka čuje svatko, baš svatko, da naš Bog ne želi da živimo u tami, nego da nas Isusovim uskrsnućem uporno vodi prema svjetlu! Svirajte radosno, plešite i plješćite. Nitko ove noći, u kojoj se čovječanstvu rodila nada, za koju smo mislili da je umrla ljudskim neposluhom na početku ljudske povijesti, nitko neka ne spava! Odmorit ćemo se drugog puta. Sada je vrijeme za radost!

Via lucis - Put svjetla

Uvodna molitva

Kriste, sjaju Očev, koji prosvjetljuješ svijet i obnavljaš palog čovjeka, ti si svojom mukom i smrću, smrt pobijedio i uskrsnućem nam darovao život. Promišljajući otajstva svjetla, promišljamo slavu Kraljevstva nebeskoga, kojega smo po kupelji krštenja i izljevu Duha Božjega subaštinici.

Zagledani prema tvome drugom dolasku promišljamo tvoju proslavljenu stvarnost koja nam uvijek iznova daruje Duha Tješitelja, kako bismo djelo spasenja koje je Otac u tebi započeo mi u Duhu razumjeli te kroz poslanje Crkve u ovome svijetu pronosili i svjedočili. Amen.

Autor uvodne molitve: vlč. Vladimir Sedlak

Iza svake postaje:

P: Klanjamo ti se Kriste i blagoslivljamo te.

O: Jer si nam svojim uskrsnućem darovao život.

Na kraju svake postaje:

P: Učini nas svjedocima tvoga uskrsnuća.

O: I vodi nas putem novosti života.

Prva postaja: Isus uskrsnu od mrtvih

Aanđeo progovori ženama: „Vi se ne bojte! Ta znam: Isusa Raspetoga tražite! Nije ovdje! Uskrsnu kako reče.“ (Mt 28,5-6)

Isus je uskrsnuo! Tako završava Njegov križni put. Grob mu je prazan! Ali, on je već uskrsnuo kada je pred Pilatom posvjedočio Istinu. Uskrsnuo je kada je padao i ustajao. Kada je trpio i ostao Pravednik. Zapravo, Uskrs je križni put dok i naše mjesto u grobu ne ostane prazno kao njegovo. Uskrs i nije jedna postaja, nego svih četrnaest. Uskrs je svakodnevno ustajanje iz groba, dok konačno i moj grob ne bude prazan, kao Isusov. Da anđeli jave: *Nije ovdje. Uskrsnuo je!*

Autor postaje: mons. Bela Stantić

Druga postaja: Isusovi učenici dolaze na prazan grob

Uto dođe i Šimun Petar (...) i uđe u grob. Ugleda pivoje gdje leže i ubrus koji bijaše na glavi Isusovoj, ali nije bio uz pivoje, nego napose svijen na jednome mjestu. Tada uđe i onaj drugi učenik koji prvi stiže na grob i vidje i povjerova. (Iv 20,6-8)

Uskrsnu radost je apostolima donijela Marija Magdalena. Radost je neopisiva. Oni koji su čuli trče javiti drugima. Kršćani Istoka bezbroj puta pozdravljaju jedni druge i navješćuju: *Krist je uskrsnuo*, a odgovor je: *Zaista je uskrsnuo*. Tako radost Marije Magdalene, Šimunova i Ivanova radost zvoni i danas. Kao što se vjera tražila kod preobraženja, tražila se i u dvorani posljednje večere. Vjera je trebala i na Kalvariji. Vjera je trebala i pred praznim grobom. I na uskrsno jutro trebalo je vjerovati. Molimo, da Uskrsli podari obnovljenu vjeru svima koji se raduju njegovu uskrsnuću.

Autor postaje: mons. Stjepan Beretić

Treća postaja: Uskrsnuli Isus ukazuje se Mariji Magdaleni

Kaže joj Isus: „Marijo!“ Ona se okrene te će mu hebrejski: „Rabbuni!“ – što znači: „Učitelju!“ Ode dakle Marija Magdalena i navijesti učenicima: „Vidjela sam Gospodina.“ (Iv 20,16.18)

Bože, grešna bijaše prošlost Marije Magdalene, no otkupila ju je ljubav. I privrženica Ti postala. Iz daljine gledala razapinjanje Tvoje i tako Golgotu posvjedočila! Poslije, najranije, još prije svitanja, ustala je prvoga dana u tjednu i vidjela maknut kamen s prazne grobnice. Zaplakaše, neutješna. No, Isus joj se obrati te naloži da prenese učenicima da On živ „uzlazi svome Ocu“. I posta prvom svjedokinjom Uskrsloga! Radosna i utješena prenijela je glas „Vidjela sam Gospodina“, dobivši slavno ime „apostol apostola“. Bože, udijeli i nama isto: oprost zbog ljubavi nam, da možemo biti privrženici i svjedoci te radosni prenositelji vijesti o Uskrsnome!

Autor postaje: Tomislav Žigmanov

Peta postaja: Uskrsnuli Isus objavljuje se u lomljenju kruha

Dok bijaše s njima za stolom, uze kruh, izreče blagoslov, razlomi te im davaše. Uto im se otvore oči te ga prepoznaše, a on im iščeznu s očiju. (Lk 24,30-31)

Božja blizina je posebna. U isto vrijeme Bog nam je prisutan na razne načine. Njegovu blizinu otkrivamo jedino očima vjere i srca. Zato su i učenicima srca gorjela dok im je putem otkrivao Pisma. Isus je zahvalan Ocu što mu daje mogućnost „lomljenja“ za druge. On želi biti živa hrana koja uprisutnjuje vječnost već u prolaznosti zemaljskog života. Crkva se oblikuje iz sakramenata krštenja i euharistije, a oni izviru iz probodenog Srca. Isus je Očevo srce koje kuca za sve ljude. „Susret s Isusom u Svetom pismu vodi nas do euharistije... u kojoj jedini pravi Bog prima najveće štovanje koje mu se može dati na ovome svijetu jer nam se u njoj daje sam Krist“ (papa Franjo, GEE 157).

Autor postaje: preč. Franjo Ivanković

Četvrta postaja: Uskrsnuli Isus s učenicima putuje u Emaus

A on će im: „O bezumni i srca spora da vjerujete što god su proroci navijestili! Nije li trebalo da Krist sve to pretrpi te uđe u svoju slavu?“ Počevši tada od Mojsija i svih proroka, protumači im što u svim Pismima ima o njemu. (Lk 24,25-27)

Uskrsli Isuse, čudiš se učenicima što su *bezumni i srca spora da vjeruju* da si Uskrsnuo. Takvi smo, nažalost. Ljudi se kroz stoljeća gotovo ništa ne mijenjaju. Potrebno nam je ponavljati, objašnjavati, voditi nas. Zato nam se pridruži, molim te. Priđi nam, ako Te i ne prepoznamo, Ti nam srca ugrij, razari svojom ljubavlju. Tek kad nam razgališ srce, trčat ćemo od sreće svojoj braći.

Autor postaje: vlč. dr. Marinko Stantić

Šesta postaja: Uskrsnuli Isus ukazuje se učenicima

Dok su oni o tom razgovarali, stane Isus posred njih i reče im: „Mir vama!“ Oni, zbunjeni i prestrašeni, pomisliše da vide duha. Reče im Isus: „Zašto se prepadoste? Zašto vam sumnje obuzimaju srce? Pogledajte ruke moje i noge! Ta ja sam! Opipajte me“. (Lk 24,36-39)

Uskrsli Krist mijenja čovjekov život, on je onaj koji čini prvi korak, onaj koji prvi prilazi svojim učenicima. On je onaj koji prvi prilazi nama vjernicima i daje nam mir. Nije to mir kakav nam svijet nudi, nego mir za kojim čezne svako ljudsko srce. To je mir zahvaljujući kojem, unatoč buci i mucima ovoga svijeta, možemo nasmejati se i vjerovati da će biti dobro jer naš Spasitelj živi, on je prisutan i možemo ga u prilikama euharistijskog kruha svaki dan opipati. Za takav mir treba pripremiti svoje srce, treba ga očistiti.

Autorica postaje: Amalija Šimunović

Sedma postaja: Uskrsnuli Isus daje vlast otpuštanja grijeha

(...) Dok su učenici u strahu od Židova bili zatvorili vrata, dođe Isus, stane u sredinu i reče im: „Mir vama!“ Isus im stoga ponovno reče: „Mir vama! Kao što mene posla Otac i ja šaljem vas.“ (...) „Primate Duha Svetoga. Kojima otpustite grijehe, otpuštaju im se; kojima zadržite, zadržani su im.“ (Iv 20,19.21-23)

U času Isusova razapinjanja i uzdizanja na križ, *nasta tama* (usp. Mt 27,45). Ta tama uvukla se i u srca apostola koji su u strahu od Židova zatvorili vrata (usp. Iv 20,19). Međutim, ta tama trajala je kratko. Raspršena je Isusovim uskrsnućem. Isus uskrsli otjerao je tamu i iz srca apostola kad im se ukazao i pozdravio ih divnim pozdravom: *Mir vama! Mir vama!* Tim mirom i darom Duha Svetoga osposobio ih je i za veliko poslanje: da opraštaju grijehe, da svjetlom njegova uskrsnuća i snagom Duha Svetoga uništavaju tamu u srcima ljudi. To se događa u svakoj svetoj ispovijedi – i danas. Aleluja.

Autor postaje: mons. dr. Andrija Anišić

Deveta postaja: Uskrsnuli Isus susreće svoje učenike na Tiberijadskome jezeru

Kada je već svanulo, stade Isus na kraju, ali učenici nisu znali da je to Isus. Kaže im Isus: „Dječice, imate li što za prismok?“ Odgovoriše mu: „Nemamo.“ A on im reče: „Bacite mrežu na desnu stranu lađe i naći ćete.“ Baciše oni i više je ne mogoše izvući od mnoštva ribe. (Iv 21,4-6)

Nakon prvih ukazanja u Jeruzalemu, Uskrsli šalje svoje učenike u Galileju, na obale jezera. Upravo na tome mjestu donijeli su svoju prvu, važnu životnu odluku. Ostaviše svoje lađe i mreže, obitelji i polja te pođoše za njim. Sada ih sprema za novu zadaću. Želi im povjeriti zajednicu koja je rođena u spasenjskoj žrtvi njegova života.

Na obali ih čeka pripremljena žeravica i malo ribe kojoj treba dodati i od njihova ulova. Blizina stola koji je Uskrsli pripremio za njih i radi njih i snaga zajedništva koje se za tim stolom ponovno rađa, oslobađa srce svih neugodnosti, vraća radost na lica i daje snagu za nove početke.

Autor postaje: preč. Josip Pekačević

Osma postaja: Uskrsnuli Isus utvrđuje vjeru Tome apostola

Zatim će Tomi: „Prinesi prst ovamo i pogledaj mi ruke! Prinesi ruku i stavi je u moj bok i ne budi nevjeran nego vjeran.“ Odgovori mu Toma: „Gospodin moj i Bog moj!“ (Iv 20,27-28)

Dok je Toma sa svojim sumnjama doticao rane svoga Učitelja, i u nama je ozdravljao rane nevjere. Tako je Tomina nevjera

nama mnogo više koristila nego vjera drugih apostola. Milosrđe Gospodnje djelovalo je na veličanstven način. Primjećujemo da je Tomina vjera opet osnažila nakon što mu se Isus ukazao. Povjerovao je nakon što je „vidio“ uskrslog Isusa. U susretu. Jedino susret s Isusom vjeru hrani i održava. Nakon osobnog susreta Toma ispovijeda vjeru u Kristovo božanstvo riječima: *Gospodin moj i Bog moj!* To su riječi koje kršćani i danas izgovaraju u susretu sa živim Isusom u Svetoj pričesti.

Autorica postaje: Nevena Gabrić

Deseta postaja: Uskrsnuli Isus apostolu Petru daje vodstvo u ljubavi

Upita ga treći put: „Šimune Ivanov, voliš li me?“ Ražalosti se Petar što ga upita treći put: „Voliš li me?“ pa mu odgovori: „Gospodine, ti sve znaš! Tebi je poznato da te volim.“ Kaže mu Isus: „Pasi ovce moje!“ (Iv 21,17)

Da, Isus sve zna i to moramo shvatiti u bukvalnom smislu. On je Očev Sin, i ništa ne čini bez Oca jer On i Otac jedno su. No, premda Isus sve zna, traži od Petra da se javno izrazi pred svima. Isus želi i traži od nas, radi nas i okoline, javno ispovijedanje ljubavi najprije prema Bogu, a onda prema bližnjemu. To vrijedi više nego bilo koja molitva i žrtva.

Nemojmo se bojati pokazati osjećanja niti prema Bogu niti prema ljudima – bližnjima. I Isus, da nije imao ljubavi prema nama, ne bi učinio to što je činio.

Autor postaje: preč. Jakob Pfeifer

Jedanaesta postaja: Uskrsnuli Isus učenicima povjerala sveopće poslanje

Isus im pristupi i prozbori: „Dana mi je sva vlast na nebu i na zemlji! Pođite dakle i učinite mojim učenicima sve narode krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga i učeći ih čuvati sve što sam vam zapovjedio! I evo, ja sam s vama u sve dane – do svršetka svijeta.“ (Mt 28,18-20)

S vrha Galilejske gore, Uskrsli Gospodin daje važan zadatak svojim učenicima da dopru do svih krajeva zemlje. Danas shvaćamo da ove riječi Isus govori upravo nama: naši preci prihvatili su vjeru apostola, koji su bili izvorni svjedoci uskrsnuća. Najveći odgovor koji mi možemo dati takvom naslijeđu je naša posvećenost novoj evangelizaciji naše suvremene kulture. Moramo dati Uskrsnom Gospodinu da oživi cijeli naš način života, pomažući nam da dobro sagledamo svaki njegov aspekt i usporedimo ih s vrijednostima Kraljevstva Božjega. Molimo Uskrsloga da nas ojača u Duhu kako bismo mogli izvršiti ovu njegovu zapovijed.

Autor postaje: fra Danijel Maljur

Trinaesta postaja: Apostoli s Marijom čekaju silazak Duha Svetoga

Onda se vratiše u Jeruzalem (...) svi oni bijahu jedno-dušno postojani u molitvi sa ženama, i Marijom, majkom Isusovom, i braćom njegovom. (Dj 1,12.14)

Marija ustrajna, puna pouzdanja, nalazi se s Isusovim učenicima na još jednom početku. S njima otvorena srca iščekuje obećanog Duha ljubavi Božje, iz čega će se roditi nešto posve novo: novo Tijelo, Crkva, zajednica, kraljevstvo u kojemu će Isus kraljevati „uvijeke i njegovu kraljevstvu neće biti kraja“ (Lk 1,33). Tako joj je bilo naviješteno na početku. I kao što je bila postojana u vjeri i ljubavi, sada je postojana u molitvi i iščekivanju. Svojim tihim svjedočanstvom postat će uzor nositeljice božanske ljubavi iz koje se rađa novi život vjere, nova obitelj, puna radosti i Duha Božjega.

Autorica postaje: Rozmari Mik

Dvanaesta postaja: Uskrsnuli Isus uzlazi na nebo

Kada to reče, bi uzdignut njima naočigled i oblak ga ote njihovim očima. I dok su netremice gledali kako on odlazi na nebo, gle, dva čovjeka stadoše kraj njih u bijeloj odjeći i rekoše im: „Galilejci, što stojite i gledate u nebo? Ovaj Isus koji je od vas uznesen na nebo isto će tako doći kao što ste vidjeli da odlazi na nebo.“ (Dj 1,9-11)

Četrdeset dana nakon uskrsnuća, Isus uzlazi na nebo! Krist je uskrsnuo da nikada više ne umre, a naočigled svojih učenika uzlazi u nebesku slavu da ondje i nama pripravi mjesto. Zagledani u njega, živimo tako da jedni drugima budemo Vazam, svjetlost na putu života, i da tako živimo nebesku slavu jednom zavrijedimo i dočekamo. Hraneći se Tijelom i Krvlju Kristovom u euharistiji, njime ojačani u svakodnevi, ostanimo uspravni na stazama života žedajući spasenje, čekajući njegov ponovni dolazak.

Autorica postaje: Željka Zelić Nedeljković

Četrnaesta postaja: Uskrsnuli Isus učenicima šalje obećanog Duha

Eto iznenada šuma s neba, kao kad se digne silan vjetar. Ispuni svu kuću u kojoj su bili. I pokažu im se kao neki ognjeni razdijeljeni jezici te siđe po jedan na svakoga od njih. Svi se napuniše Duha Svetoga. (Dj 2, 2-4)

Uskrsli Gospodine, pokazao si nam da si živ, da si pobjednik i da ti imaš vlast nad životom i smrću. Ipak, naša srca su još ostala uplašena. Govorio si nam o Branitelju koga ćeš poslati, koji će nas podsjećati na tvoje riječi. Hvala što ispunjavaš i to obećanje! Duše Sveti, vodi nas u pravu slobodu da živimo u snazi i svjetlu Uskrsloga!

Autorica postaje: Ana Gaković

Zaključna molitva

Svjetlo istinito, Kriste Bože naš, zahvaljujemo ti na obilju milosti koje nam, ispunivši Očev naum, poslanjem Duha darivaš. Ukazujući se nakon uskrsnuća rekao si: *Mir vam svoj ostavljam, mir vam svoj dajem*. Ne gledaj naše grijeha, molimo, nego vjeru svoje zajednice pozvanih – Crkve, prosvjetli i vodi nas ovozemaljskom stvarnošću kako bismo ispunjeni svjetlom tvoga žara svjedočili zagledanost u tvoj slavni drugi dolazak koji, slaveći te i blagoslivljajući ime tvoje, postojano iščekujemo. Amen.

Autor zaključne molitve: vlč. Vladimir Sedlak

Razgovor s Anitom Gatarić, diplomiranom teologinjom

Svjedočenje vjere kroz hobi

Anita Gatarić (rođ. Pelhe)

rođena je 11. rujna 1985. godine u Subotici. Osnovnu školu završila je u Maloj Bosni, Gimnaziju „Svetozar Marković“ u Subotici, a Katolički-bogoslovni fakultet u Đakovu te je stekla zvanje diplomirane teologinje. Kao profesorica radila je u Gimnaziji u Subotici. Trenutačno je uposlena u Gerontološkom centru, kao domaćica u dva kluba za umirovljenike.

Zv.: O Vašem radu ukrašavanja medenjaka kao i restauriranju starih predmeta, ali i ukrašavanja novih u tehnici *decoupagea*, u posljednje se vrijeme govorilo i pisalo u više medija, ne bez razloga. Možete li nam u kratkim crtama pojasniti o kakvim se zapravo tehnikama radi i što je zapravo bio povod da se počnete baviti ovim hobijem?

Anita Gatarić: Mogu reći da je *decoupage* moja prva ljubav što se tiče hobija. Počela sam raditi iz čiste znatiželje i kako sam sve dublje ulazila u tu, slobodno mogu reći umjetnost, sve me je više privlačila ta tehnika. Izradom kao i restauracijom predmeta bavim se četiri godine, a izradom i šaranjem medenjaka godinu i pol. Do medenjaka sam došla sasvim slučajno bez nekog plana da ću se ikada aktivno baviti njihovom izradom, ali kao i *decoupage* i ova tehnika me jednostavno opčinila. Zanimljivo u svemu ovome je što mogu balansirati i upotpunjavati ova dva hobija.

Zv.: Na koji način gledate na ovaj hobi, može li se od njega i živjeti tako da on postane i neka vrst posla-zanimanja? Naime, u vrijeme kada je sve instant i puno toga se može kupiti gotovo „besplatno“, ali jednako tako i loše kvalitete, iz vašega iskustva bavljenja ovim umjetničkim i kreativnim poslom, cijene li ljudi danas ručnu izradu ovakvih predmeta i ukrasa u pravoj mjeri?

Anita Gatarić: Nažalost, kod nas baš i nije cijenjen ručni rad kao u svijetu. Često nailazim na cjenkanje ili izjave kako je skupo i da se može naći jeftinije u kineskim robnim kućama, ali isto tako smatram da svi mi koji se bavimo nekim zanatom ne trebamo odustati od svojih standarda i mjerila. Obrtnik ulaže svoje vrijeme, trud i kreativnost u izradu predmeta, a to nikada ne trebamo zaboraviti.

Premda ne radim u struci, vjerujem da moji radovi, u *decoupage* tehnici ili medenjacima, idu na slavu Bogu jer kao kršćanka smatram da za svaki talent i dar trebamo Bogu biti zahvalni.

Zv.: Predmete koje ukrašavate i medenjake koje izrađujete, među ostalim, izrađujete i po posebnoj narudžbi za različite vrste povoda i slavlja: rođenja, rođendane, imendane, krizme, prve pričesti, vjenčanja i dr. Biste li iz dosadašnje prakse mogli izdvojiti najzahtjevniji, ali i najzanimljiviji zadatak-zahtjev kojemu ste trebali odgovoriti?

Anita Gatarić: Moram priznati kako me najviše raduju narudžbe za malu djecu. Nekako se posebno posvetim baš njima jer obično budu za rođenje djeteta,

Drago mi je što kroz moje radove mogu i svjedočiti svoju vjeru. Ovdje mislim i na to što izrađujem ukrasne kutije za krštenja, Prvu svetu pričest, Krizmu, dužijance pa tako izrađujem i medenjake za iste te prilike.

krštenje ili prvi rođendan. Na taj način slavim novi život i sve što on donosi. Naravno, i svakoj drugoj narudžbi pristupam s velikom odgovornošću jer su ti medenjaci naručeni za neku posebnu prigodu. Volim kada dođe „sezona“ vjenčanja pa mogu izrađivati medenjake koji će biti darovi za goste, pa sam na neki način i ja uključena u taj poseban dan nekom mladom paru. Raduju me narudžbe gdje sama mušterija daje svoje ideje i sugestije jer to za mene predstavlja nov izazov. Želim reći da je svaki medenjak priča za sebe i trudim se pristupiti izradi svakog s posebnom pažnjom.

Zv.: Gdje i u čemu nalazite inspiraciju za svoj rad? Može li se inspiracija vremenom iscrpiti?

Anita Gatarić: Kao i u svakoj umjetnosti mislim da ni u *decoupage* ni u izradi medenjaka nije moguće iscrpiti sve ideje. Inspiraciju za svoje radove pronalazim tako reći u svojoj okolini. Osluškujem što bi ljudi voljeli vidjeti i to nekako pretočim u svoj rad. Pratim trendove, ali uvijek unosim onaj osobni pečat jer mi nije cilj raditi što i drugi rade.

Zv.: Proslavljamo Uskrs! Vjerojatno ste tijekom pripreme za njega ukrašavali i predmete s uskršnjim motivima. Kako naći mjeru da ukras odražava i simboliku Uskrsa (ili nekog drugog blagdana), a da to ne prijeđe u nešto neprimjereno. Na koncu, što želite „svijetu“ poručiti svojim ukrasima?

Anita Gatarić: Prije velikih blagdana volim izraditi par uzoraka onako po mom guštu pa gledam da budu zastupljeni kršćanski simboli. Za Uskrs npr. križevi, cica mace na jajima, primjerene boje koje se koriste u liturgiji, dok za Božić na medenjacima iscrtavam jaslice. Drago mi je što kroz moje radove mogu i svjedočiti svoju vjeru. Ovdje mislim i na to što izrađujem ukrasne kutije za krštenja, Prvu svetu pričest, Krizmu, dužijance pa tako izrađujem i medenjake za iste te prilike. Naravno, sve svoje radove javno objavljujem na društvenim mrežama i na taj način svjedočim svoju vjeru. Spomenula bih samo jednu anegdotu koju sam imala s čovjekom koji mi izrađuje modle za medenjake. Naručivala sam razne oblike baš za krizmu i prvu pričest. Po izradi on uvijek objavljuje napravljene modle s nazivom istih. Kako mu nije bilo jasno o čemu se točno radi uz kratku katehezu objasnila sam mu značenje simbola koje sam tražila da mi izradi. I tako na koncu mogu reći, premda ne radim u struci, vjerujem da moji radovi, u *decoupage* tehnici ili medenjaci, idu na slavu Bogu jer kao kršćanka smatram da za svaki talent i dar trebamo Bogu biti zahvalni.

30. travnja

Marija od Utjelovljenja

* 28. listopada 1599.

† 30. travnja 1672

Za bogatog se udala

Marija (Maria Guyart) bila je četvrto od osmero djece pekara, koji se zvao Florent Guyart i Jeanne rođene Michelet. Rođena je u francuskom gradu Toursu. Bilo joj je osam godina kada je doživjela prvo viđenje. S četrnaest godina poželjela je postati redovnicom. U tome nije imala potporu svoga oca. Po njegovoj želji Marija se 1617. godine vjenčala za mladića koji je posjedovao tvornicu svile. Bilo joj je 18 godina kad se udala. U braku su dobili jednoga sina. Bračni život joj je bio vrlo težak. Njezin muž Claude Martin umro je 1619. godine.

Poduzetna udovica postala uršulinka

Kao udovica Marija je vodila prijevoznu tvrtku muževljeva brata. I kao poduzetnica vodila je duboki molitveni život, a 1621. godine položila je zavjet čistoće. Godine 1624./25. položila je i zavjete siromaštva i poslušnosti. Godine 1625. doživjela je viđenje Presvetoga Trojstva, a onda i viđenje Isusova utjelovljenja. Kod toga viđenja sklopila je savez svoga srca s Isusom. Kada je 1627. godine doživjela drugo viđenje Presvetoga Trojstva, 1631. godine je stupila u red uršulinki. Tada je primila redovničko ime Marija od Utjelovljenja. Ubrzo nakon toga doživjela je još jedno posebno snažno viđenje presvetog Trojstva.

Misionarka

Poslije jednog proročanskog viđenja 1639. godine poslana je za misionarku u Québec. U snu je doživjela najdublji doživljaj križa. Osjetila je u duši tako potresnu ostavljenost od Boga, da se osjetila ostavljenom i od stvorenja. Sve je to tako snažno proživljavala kao da je utonula u pravo razapinjanje. Osjetila se potpuno ostavljena. S još dvije časne sestre iz reda augustinki, koje su dvorile bolesnike osnovala je samostan svoga reda, te je postala poglavarica toga samostana. Bilo je to vrijeme kolonizacije Kanade. Vrijeme koje je od nje tražilo veliku organizatorsku i duhovnu spretnost. Pod njezinim vodstvom nikli su i noviji samostani. Samostan koji je ona osnovala postao je središte katoličkih misija u Kanadi. U

samostanu su odgojene brojne redovnice Francuskinje, ali i iz redova starosjedilaca – Indijanke.

Misionarka sa srcem za Indijance

Marija je uvijek bila spremna za pomoć Indijancima. Iskreno je zavoljela kanadske prastanovnike. Toliko je voljela indijanska plemena, da je ovladala i njihovim jezicima. Sastavila je rječnike i katekizme pisane na indijanskim jezicima Hurona, Irokeza i Algonkina. Oko njezinoga samostana u Québecu živjeli su Indijanci u svojim šatorima.

Životopis

Godine 1633. i 1654. napisala je svoj životopis. Njezin sin, koji je nosio ime svoga oca, Claude Martin, napisao je prvi životopis svoje majke, a izdao je ne samo njezine mistične spise, već i pisma koja je pisala i koja je primala. Kada ju je 22. lipnja 1980. godine sveti papa Ivan Pavao II. proglasio blaženom, uspomenu na njezin založeni život je počastio tako što ju je prozvao majkom Katoličke Crkve u Kanadi. Papa Franjo ju je nakon jednog dokazanog čuda, 3. travnja 2014. godine proglasio svetom.

Molitva svete Marije od Utjelovljenja

Vječni Oče, k tebi dolazim po Srcu moga Isusa. Ono je moj put, moja istina i moj život. Po ovom božanskom Srcu ja ti se klanjam umjesto onih koji ti se ne klanjaju. Ljubim te umjesto onih koji te ne ljube. Želim ti po ovom božanskom Srcu isplatiti dugove svega čovječanstva. Obilazeći duhom čitav svijet, tražim duše otkupljene dragocjenom Krvlju mogega Spasitelja da za njih prikažem kao zadovoljštinu zasluge njegova klanjanja dostojnog Srca.

U njemu grlim sve te duše, u tom božanskom Srcu stavljam ih sve preda te, po njemu te molim za njihovo obraćenje. Vječni Oče, možeš li dopustiti da oni mogega Isusa ne poznaju, da oni za njega ne žive, za njega koji je za sve nas umro? Ti vidiš, Oče, da oni još nemaju života jer su zakopani u smrti grijeha. Učini da opet žive u tom božanskom Srcu! Na tom klanjanja dostojnom Srcu, prikazujem ti sve navjestitelje evanđelja da ih ti, Oče, po njegovim zaslugama ispuniš svojim Svetim Duhom.

O Isuse, Utjelovljena Riječi, ljubljene Zaručnice moje duše, ti znaš sve; ti znaš što želim reći Ocu po tvome Srcu. Ja tebi govorim dok govorim njemu jer ti si u Ocu i Otac je u tebi. Dovrši to djelo s Ocem! Prikazujem ti sve te duše. Učini po svojoj riječi da, kao što si ti jedno s Ocem, i one budu jedno u Ocu i u tebi! Amen.

Govori vam Sluga Božji o. Gerard Tomo Stantić, karmelićanin

Ispovijed (3)

„Glad, zima, bolest, progonstvo, neugodni san, al pravo i jedino zlo je grijeh. Od ovog nas čuva ispovijed i brani pokora. Ta strasti su sjeme trnja, tko ovo sije, griješi, svoju dušu i srce bode“.

U svojoj korizmenoj propovijedi 1910. pod naslovom: „Nesretni Juda, a sretan pokorni grešnik“, o. Gerard nastavlja. *Što je grijeh? Grijeh je kršenje Božjih zapovijedi, dakle, prodavanje Boga. Prodavanje Boga Judinim poljupcem. Ispovijedi se pa ćeš nazad dobiti Isusa i tvoju dušu iz šake Sotone. Isus je rekao: „Komu oprostite grijehe bit će oprošteni“. Tebe čeka odrješenje koje nalaziš u ispovjedaonici. Ali da budeš odrješen, nemoj ići u mračnu noć, nego se prosvijetli. Nauči sve ono što treba znati svaki kršćanin. Vjeruj u Boga Stvoritelja, Isusa Otkupitelja, Sveto Trojstvo, Boga koji dobro nagrađuje, a zlo kažnjava. Da imaš besmrtnu dušu. Zazovi Duha Svetoga u pomoć da uvidiš koliko i kako si prodao Isusa, koliko si puta velike psovke psovao, krao, ružno mislio, činio i govorio, opijao se, nisi postio, a što si tuđe ukrao, to vrati. Kad si skupio grijehe, pokaj se što si nezahvalniji bio prema Isusu, više od Jude. Obećaj da odsada više nećeš griješiti, više nećeš Isusa probadati. Svaki grijeh probada Isusa (o. Gerard, Propovijed 1910).*

Sluga Božji o. Gerard živio je u vremenu sličnom današnjem, koje možemo okarakterizirati vremenom novog poganstva, u kojem se grijeh ne priznaje grijehom. Ako se iz savjesti i ljudskog srca isključi Bog, ako nema Boga, nema ni grijeha. Štoga čovjek činio nema zato odgovornosti pred Bogom ni pred čovjekom. Ako se živi samo u vremenu, bez vječne nade, onda se u čovjeku oslobađaju energije zloće, požude, sebičnosti. Sve je dopušteno. U vrijeme o. Gerarda, kao i danas, u svijesti mnogih ljudi pa i kršćana prisutno je mišljenje da je čovjeku dopušteno činiti sve što mu pruža užitek, profit i moć. Iz takvog razmišljanja možemo zaključiti da nema nikakve odgovornosti pred Bogom za sva nasilja, nepravde, raspuštenost, nemoral, mržnju i laž. Sveti papa Ivan Pavao II. govoreći o moralnom zlu, o grijehu u životu i povijesti čovječanstva, kaže: „Doista, tu je krivotvorena istina o čovjeku, o tome što je čovjek i koje su granice njegova bića i njegove slobode. Ta je protuistina moguća jer je

u isto vrijeme posve krivotvorena istina o tome tko je Bog. Bog Stvoritelj stavljen je u stanje sumnje, što više u stanje optužbe pred ljudskom savješću. Prvi put u čovjekovoj povijesti pojavljuje se perverzan 'genij sumnje'. On nastoji krivotvoriti samo Dobro, apsolutno Dobro, koje se upravo u djelu stvaranja očitovalo kao Dobro koje se na neizreciv način dariva“ (Ivan Pavao II., *Testament*, Zagreb 2000., str. 152).

„Zvijer kida druge, a grešnik sebe i druge“

Otac Gerard ne umara se propovijedati o grijehu, obraćenju od zla i grijeha i njegovih posljedica za čovjeka i njegovo spasenje. U svojim propovijedima, osobito onim korizmenim, ističe da je grijeh opasna zvijer za čovjeka i za one koji žive pored njega: *Zvijer kida druge, a grešnik sebe i druge (Theologia pastoralis, 003443)*. Obraćanje, kajanje i ispovijed jesu polazak novim putem u novi život: *Pokajanje: najsretnije trgovanje jer nam se dug oprašta i Nebo, najveće blago pribavlja... Kada ponovno sagriješimo odmah se pokajmo i činimo odluku bolje paziti, pa ćemo se tako poboljšati. Plod pokajanja: stalno poboljšanje, kad se kajem u nebo putujem. Ti si Jaganjac koji oduzimaš grijehe. Uzmi sve zlo, daj dobro! (Theologia pastoralis, 003041-42)*. Obraćanja nema bez Božje milosti koji je Božji dar s križa. Grijeh i križ su u odnosu. Križ je izrastao iz grijeha i razapeo Sina Božjega. Grijeh je i pobijeđen križem Isusa Krista. U susretu s pokornicima u ispovjedaonici, o. Gerard s mnogo milosrđa i ljubavi ponavlja Isusove riječi: *Zaista, zaista vam kažem: tko god čini grijeh, rob je grijeha... Ako vas dakle Sin oslobodi, zbilja ćete biti slobodni (Iv 8, 34, 36)*. On moli za grešnike, čini pokoru za njih, upućuje ih na najbitniji posao: *Pogrešku popraviti, a kada nije moguće, započeto dobro nastaviti (Isto, 003042)*. Kada sam bio junak sagriješiti, trebam biti junak priznati svoje grijehe, iskreno ih ispovjediti, kajati se za grijehe i činiti pokoru: *Kad padnem nek se i pokajno ustanem. Svatko će propasti, tko pokoru neće izvršiti, uči Isus. Dakle, plaćimo i dušu spasimo! (Isto, 003042)*. Ima onih koji se ispovijedaju i nastoje se popravljati. A što s onima koji se ispovijedaju, a ne popravljaju? Takvima o. Gerard poručuje: *Bolje je šutjeti, nego one ispovijedati koji se ne žele poboljšati, takvi griješe kada se ispovijedaju (Isto, 002690)*.

(nastavlja se)

Uskrsna kateheza

Nakon četrdesetodnevne priprave: posta, molitve i dobrih djela, konačno je stigao Uskrs. Najveći, najsadržajniji kršćanski blagdan u kojem vjera blista, nada biva jača, a srce kliče „Aleluja“. Sudjelovali smo u obredima Velikoga tjedna koji sami po sebi imaju značajnu katehetsku dimenziju, vode nas i upućuju da bolje upoznamo i razumijemo događaje Svetog trodnevlja, ali i mistagošku jer možemo sudjelovati i biti dio tih otajstava naše vjere. Ovo vrijeme je samo po

pomoć učenicima u upoznavanju s ovom temom te da organizira i vodi rad čiji rezultat može biti prezentacija, plakat ili otvoreni sat. Na prvom mjestu potrebna nam je Biblija, ali dobro dođu i tumačenja knjige Izlaska i Knjige ponovljenog zakona, biblijske karte, udžbenici ili časopisi biblijske arheologije i slično. Pasha (Pesah) ima dva značenja: „proći mimo“ što označava da je Jahvin Zatornik prošao pored kuća Izraelaca i poštudio ih kad je ubijao egipatske prvorođenke ili „spasonosni prelazak“ iz ropstva u slobodu kojim Bog vodi svoj narod iz Egipta preko

Uskrsno vrijeme koje traje pedeset dana daje nam vremena i prostora s djecom i mladima razgovarati, učiti i promišljati ove događaje.

sebi dosta bogato sadržajem i liturgijskim događanjima, te obično na našim župama nema posebnih kateheza, ali Uskrsno vrijeme koje traje pedeset dana daje nam vremena i prostora s djecom i mladima razgovarati, učiti i promišljati ove događaje.

S djecom najmlađe dobi obično preporučimo pogledati neki crtani film o Uskrsnuću, popunjavanje radnih listova i bojanki, ili razne radionice bojanja jaja ili izrađivanja čestitki. Preporučuje se veći naglasak staviti na Isusa Uskrslog, pobjednika nad grijehom i smrću nego li na Isusa patnika, iako i te slike imaju važnu ulogu u našem odgoju u vjeri.

S djecom srednje dobi predložila bih ono što se modernim pedagoškim rječnikom naziva projektna nastava na temu Pasha i Uskrs, a za cilj bi imao bolje upoznavanje židovskog blagdana Pashe, razvoj toga blagdana te konteksta i načina na koji je Isus sa svojim učenicima slavio Pashu, te povezivanje našeg blagdana Uskrsa sa židovskom Pashom. Ono što je važno je da vjeroučitelj pripremi dobre materijale koji će biti

večeri jela: živinčje (janje ili kozle) i beskvasni kruh upućuje na dvostruku fizionomiju Izraela – bili su stočari i zemljoradnici, ali ujedinjeni u jedan Božji Izabrani narod. Gorko zelje koje se uz to blagovalo označavalo je gorčinu ropstva. Ovaj blagdan Izraelci su trebali slaviti i kada dođu u Obećanu zemlju „od koljena do koljena“ (Izl 12,17. 24-27), ali već u Isusovo vrijeme vidimo da su se neke stvari promijenile. Pasha se slavila samo u Jeruzalemu i okolnim mjestima, a večera je trajala do zore, dakle nije se više blagovalo žurno i opasanih bokova. Zanimljivo bi bilo s učenicima usporediti sinoptička evanđelja s Ivanovim prema kojem se Isusova žrtva na križu biva istodobno s klanjem jaganjaca u Hramu te je još jače istaknuto da je Isus žrtveni Jaganjac.

Sa srednjoškolcima i mladima predlažem obradu susreta s Uskrsnim. Kroz cijelo uskrsno vrijeme možemo čitati biblijske izvještaje, razgovarati i razmišljati o njima, koristeći metode *Lectio divina*, novinski izvještaj, intervju ili neke slične (o ovim metodama pisano je u prethodnim brojevima *Zvonika*).

Mir i radost onima koji se ne smiju ispovjediti?

Dok ovo pišem, u tijeku su uskrzne ispovijedi. Mnogi vjernici pridržavaju se treće crkvene zapovijedi koja glasi: Svake se godine najmanje jedanput ispovijedi i o Uskrsu pričesti. Stoga za Uskrs uvijek više vjernika ide na ispovijed, premda mnogi koji još uvijek idu svake nedjelje na misu, ima sve više i onih koji se ispovijedaju češće, pa i mjesečno. No što je s onima koji „ne smiju ići na ispovijed“? Kako se oni mogu pripremiti za Uskrs? Mogu li oni doživjeti radost susreta s uskrslim Gospodinom? Tu radost doživjeli su apostoli i zajednica okupljena u dvorani posljednje večere u kojoj su se bili zatvorili u strahu od Židova (usp. Iv 20,19). Kod tog prvog susreta s učenicima nakon uskrsnuća, Isus ih je pozdravio riječima „Mir vama“. Mir koji im je „ostavio“ kao poklad u sve oprostajnom govoru prije smrti: *Mir vam ostavljam, mir vam svoj dajem* (Iv 14,27), sad im želi. Bolje rečeno tim mirom kao Uskrslu on ih ispunja, zahvaća kako bi ga i oni nosili drugima. I u tom istom susretu apostoli su dobili posebno poslanje po kojem će donositi mir ljudima, mir ljudskim srcima, a to je opraštanje grijeha. To će oni činiti snagom Duha Svetoga, koji im je za to poslanje dao: *Primate Duha Svetoga. Kojima otpustite grijeh, otpuštaju im se; kojima zadržite, zadržani su im* (Iv 20,22-23).

Isus je osim ovlasti opraštanja, otpuštanja grijeha, kako je to očito iz gornjeg teksta, svojim apostolima dao i ovlast neopraštanja odnosno „zadržavanja“ grijeha. Tu ovlast su oni koristili u slučajevima koju je sam Isus odredio, a biskupi nasljednici apostola, sve do danas tu ovlast vrše po točnim odredbama Crkve. Jedan od najčešćih i najpoznatijih slučajeva kada vjernici ne smiju ići na svetu ispovijed i kada ne mogu dobiti „otpuštenje“ grijeha jest kada su se oni koji su bili vjenčani u crkvi rastavili i kada žive u novom braku s drugim bračnim drugom.

Svi, nažalost, poznajemo takve osobe. Mnoge od njih vidamo i na misama. No, oni ne smiju na ispovijed i pričest, a s nama su u zajedništvu. Posljednjih mjeseci par takvih osoba zatražilo je duhovni razgovor sa mnom jer im je teško, jer bi voljeli na sakramente. Naravno, da sam ih rado primio na razgovor, ali ono što sam morao učiniti i što mi je bilo teško jest da sam im morao „zadržati“ grijeh jer nisam imao ovlasti podijeliti im odrješenje niti tu ovlast ima bilo koji biskup niti bilo koji svećenik. Vjekovni nauk Crkve, na temelju Svetoga pisma, potvrdile su dvije sinode biskupa o obitelji koje su proteklih godina održane u Rimu. Crkva, međutim, ne ostavlja takve osobe bez duhovne pomoći i utjehe. Stoga smijem potvrdno odgovoriti na pitanje koje sam postavio u naslovu ovoga članka. Da, i vjernici koji se ne mogu dobiti odrješenje i koje ne smiju ići na pričest mogu u susretu s uskrslim Isusom primiti mir i doživjeti radost. Kako? U nastavku, slijedi odgovor na to pitanje. Na web stranici *međugorje.info.com* pronašao sam jedan zanimljiv i koristan članak. Dio toga članka prenosim ovdje u nadi da će naša braća

i sestre koji „ne mogu“ na ispovijed i pričest ovoga Uskrsa, u njemu pronaći odgovor na svoja pitanja i doista iskoristiti duhovna sredstva koja im Crkva nudi kako se ne bi osjećali odbačenima i uskraćenima za darove mira i radosti koje uskrslu Gospodin daje drugim vjernicima.

Navedeni internetski portal prenosi deset tzv. nesakramentalnih sredstva, prema knjizi Th. REY-MERMET, Croire 1, str. 414, koja također pomažu svima (dakako i onima koji ne mogu na ispovijed) da nam Bog bude milosrdan i oprosti nam grijeha.

Bog oprašta svima, koji ovo čine:

1. LJUBAV (*prije svega, imajte žarku ljubav jedni prema drugima jer ljubav pokriva mnoštvo grijeha! – 1 Pt 4,8*).
2. MILOSTINJA siromasima, gasi grijeh (*Kao što voda gasi uzbuktali oganj, tako i milosrđe čisti od grijeha – Sir 3,30*).
3. SUZE isto tako mogu oprati nečistoću naših mana (*Iznemogoh od pusta jecanja, u noći postelju plačem zalijevam, suzama ležaj natapam... Odstupite od mene svi opaki, jer je Jahve plač moj čuo – Ps 6,7,9*).
4. PRIZNANJE GRIJEHA (*Tad grijeh svoj tebi priznah i krivnju svoju više ne skrivah. Rekoh: „Priznat ću Jahvi prijestup svoj“, i ti si mi krivnju grijeha oprostio – Ps 32,5*).
5. Oproštenje opaćina postiže se još i po PATNJI SRCA I TIJELA (*Vidi nevolju moju i muku i oprosti sve grijeha moje! – Ps 25,18*)...
6. Osobito po POPRAVLJANJU ŽIVOTA (*...operite se, očistite. Uklonite mi s očiju djela opaka, prestanite zlo činiti! Učite se dobrim djelima: pravdi težite, ugnjetenom pritecite u pomoć, siroti pomozite do pravde, za udovu se zauzmite... – Iz 1,16-18*).
7. Ponekad i po POSREDOVANJU SVETIH (molitva pravednika) možemo zadobiti oproštenje (*Vidi li tko brata svojega gdje čini grijeh koji nije na smrt, neka ište i dat će mu život... – 1 Iv 5,16; Oni (starješine Crkve) neka mole nad njim... pa će molitva vjere spasiti nemoćnika; Gospodin će ga podići, i ako je sagriješio, oprost će mu se... Mnogo može žarka molitva pravednikova. – Jak 5,14-16*).
8. VJERA (*... te po vjeri u mene prime oproštenje grijeha – Dj 26,18; ...da tko god u nj vjeruje, po imenu njegovu prima oproštenje grijeha – Dj 10,43*).
9. ONAJ KOJI OBRATI GRJEŠNIKA (*Znajte: tko vrati grješnika s lutalačkog puta njegova, spasit će dušu njegovu od smrti i pokriti mnoštvo grijeha – Jak 5,20*).
10. PO OPRAŠTANJU GRIJEHA DRUGIMA (*ako vi otpustite ljudima njihove prijestupe, otpustit će i vama Otac vaš nebeski – Mt 6,14*).

U idućem broju pisat ću o duhovnoj pričesti, koja je svojevrsni nastavak teme koju sam obradio u ovom članku.

Kako odgovoriti Isusu na ljubav?

Dragi čitatelji! Nakon „tamne noći“, moj Bog odlučio je da „mi je vrijeme“: srce uvijek otvoreno da se daruje, ali ranjeno grijesima i slomljeno bolima, on je odlučio izliječiti. Iskusi je to svaki kršćanin više puta u životu, znam, zato o tome i govorim: vrijeme je to osobito, vrijeme za novi početak koji je odredio sam Gospodin – vrijeme je! Uskrs moga Gospodina i uskrs moj! Prilika za novi život, u miru koji on daje i u radosti jer Gospodin uskrsnu, grijeh i smrt pobijedi... Jedino što treba još je: odgovoriti Isusu na ljubav.

Svaki čovjek – muškarac i žena – na svoj način odgovara Gospodinu. Gospodinu se ne laže, on me proniče svega, ispituje srce i bubrege, sve zna, svaku kaplju krvi, svaki neuron, svaku ranu i ugodu koju osjetim... Nekad odgovorimo srcem, dušom, umom, snagom i - odgovor zaboravimo, ako ga ne ponavljamo često! Nekad na životnom putu dođu sasvim nove osude, križevi, muke i smrti pa moramo ispočetka. Čak i da dođem u napast samosažaljenja, odmah bih se trgnula – a kako je bilo Isusu? Za ove stranice uskrsnog *Zvonika* prikupili smo nekoliko „odgovora Isusu Uskrsnomu na ljubav“, pa dijelimo s vama, potičući sve vas da slično i Vi Isusu darujete...

S djecom je to prekrasno jednostavno: kad samo vide Isusa na križu, lišće im se mijenja. Njima ne treba pričati o strahotama Muke Isusove, ne trebaju oni slike trnja, krvi i rana, njima je žao i strašno već što Isusa boli, a

tako je dobar i voli ih! Kada bismo bili kao djeca, sve bismo shvatili lakše, brže, jasnije. Volim im reći: *Žao ti je Isusa što je išao na križ i umro, je li? Kad god ga vidiš tako, sjeti se najvažnijeg: Isus te voli, ljubi te neizmjerljivo, On je za Tebe to učinio, umro, ali i uskrsnuo, da ti budeš sretan i svet, da jednom i ti uskrsneš i budeš uvijek s Bogom i svima koje voliš... Ako ti suzica krene, a ti se sjeti (imam tu za pokazati zgodan crtež križa u središtu kojeg je srce) da je u križu Isusovom srce jer te VOLI! Onda ih još pitam – jer, nije li to najvažnije za nas kršćane? – kako bi mogli Isusu malo olakšati, bar koji trn polomiti, koji hanzaplast staviti, koju ranu „poljubiti, da brzo prođe“? Puštam djecu da me uče: biti dobri, pomagati, čuvati prirodu, ne svađati se i ne tući, prati zube... Nekad meni suzica (i smijeh) krene od njihovih ideja, a nekad i stane dah, kao kad mi je osmogodišnji Pavao na pitanje što trebamo činiti da Isusu bude drago i lakše, odgovorio: *Trebamo uzeti svoj križ svaki dan i ići za Isusom*. Na pitanje od koga je to čuo, lakonski odgovara: *Od župnika!* Tko zna bolje, neka javi i nauči i nas! SRETAN USKRS! (Ivh)*

Rekli ste o Uskrsu...

Djeca imaju super odgovore na pitanja... Mi odrasli bolje da se upitamo zašto Isusu ne uzvraćamo ljubav?! Boli nas neuzvrćena ljubav od strane nekoga tko za nas ništa nije učinio, a ne razmišljamo kako mi odbijamo ljubav nekoga tko je umro za nas, da mi možemo imati život vječni... Što možemo učiniti? Zagledati se u Isusovo izranjeno tijelo i potražiti koja ozljeda ili rana je od našega grijeha. (M. J.)

Radost Uskrsa u našem domu

Svi se radujemo Uskrsu, Isusovu i našem! Uresit ćemo srca primanjem sakramenata i sudjelovanjem

u najsvečanijoj liturgiji u godini, pa uresimo i domove! Ideje ostvarite s djecom, nećacima, unucima ili sami, poklonite kao dar – neka Uskrs traje! Uskrsno vrijeme je do Duhova – provedite ga s Uskrsnim!

Živjeti Uskrs 2019.

Uskrs je najveći kršćanski blagdan. Ipak, dolazi i prolazi skoro – skromno i neprimjetno. Spremamo se korizmom od 40 dana, veoma snažno doživljavamo Sveto Trodnevlje, čestitamo Uskrs brojnim maštovitim porukama i nekako odmah – idemo dalje. Slijedi Uzašašće, pa Duhovi, a u tom iščekivanju kao da izgubimo samo promišljanje Uskrsa, kao da ga se bojimo, ne razumijemo ga i ostavljamo za kasnije. Ipak, Uskrs je središte i smisao svega – dan je to našeg otkupljenja, spasenja, oslobođenja od grijeha i smrti, po žrtvi Isusa Krista. Bez toga dana, ništa nema smisla. Za taj dan, od početka svijeta i čovjeka, točnije od prvog grijeha koji smrt donije, Bog nas sprema. Nema otkupljenja od zloga kojeg smo prijevaru prihvatili i u čiju zamku upavši, plijen mu postali, bez Isusa, Djeteta kojeg će roditi Djevica, a koji će na se sve grijehe naše uzeti i zbog njih smrt prihvatiti. Ostajemo u grijehu, mrtvi.

Uskrs je istodobno i svojevrzni poraz kršćana koji hrabro (ili ludo, uzalud?) nose to ime. Koliki neće doći u crkvu toga dana? Koliki se neće sakramentom ispovijedi pripremiti za sakrament euharistije na sveti dan kad slavimo Uskrsnuće Gospodinovo? Kako će samo mnogima taj dan promaći jer će se utopiti u „proljetne ferije“ i dane sunčane, slobodne za roštilj i gozbu s obitelji, rodbinom, prijateljima! Trebao bi biti to dan slavljenja Isusova, ali i iščekivanja našeg uskrsnuća, koji podrazumijeva NOVI ŽIVOT... Što će se promijeniti, makar za mrvicu, za nijansu, za mikro jedinicu u našem životu? Netko će (s pravom!) reći – ali, trebamo se mijenjati na bolje svaki dan, živjeti kao oslobođeni, otkupljeni, spašeni svaki dan, nije najbitnije da to bude (i) na Uskrs! To je dan za slavlje. Uistinu, tako je. Premda, ima tu i nastavka – Isus nam daje sve, puninu na Pedeseticu

slanjem Duha Svetoga, a od nas, „njegovih“, traži da mu budemo svjedoci! Do na kraj zemlje. Nije to bila misija apostola nekada, koji su sve riješili, a mi sad mirno možemo kititi (blagoslovljene) grančice „cicamaca“ najljepšim jajima (a naći će se tu i mjesta i za zeke i piliće). Ako smo vidjeli prazan grob i doživjeli susret s Isusom Uskrsnim, potreseni do srži, mi opet moramo – trčati, javiti svima Radosnu vijest! Ne želi svijet danas takvu vijest, pogotovo ako im zvuči kao da sve znaju: „Također sretan i blagoslovljen Uskrs, ali *hello*, to se dogodilo prije skoro dvije tisuće godina, malo – stara vijest, ne ljuti se...“ Ipak, ako smo ga susreli, mi moramo trčati i javiti svima, svima, svima!

Poslani su ne (samo) apostoli, žene su prve čule vijest o uskrsnuću i trčale. Ne zato što su važnije ili ljepše i brže govore nego muškarci, nego zato što je to Bog htio – anđeo, dva mladića ili sam Isus (kako navode evanđelja) rekao im je da idu i jave braći, a one su poslušale, trčeći. Sretnih li žena koje su prve došle na grob u zoru uskrsnu! Sretnih li apostola kojima je mir svoj dao! Sretnih li učenika na putu u Emaus, koji ga prepoznaše u lomljenju kruha! Sretnog li Tome, koji nam je blaženstvo stekao! Sretnog li Petra, koji je dobio priliku tri puta Isusu odgovoriti da ga ljubi i od njega primiti zadaću! **SRETNIH LI NAS, ŠTO MOŽEMO NA SVETU MISU DOĆI I SLAVITI USKRS S CRKVOM!**

Ne propustimo Isusu dati svoju najveću bol svaki dan (dijete koje nikako da bude začeto, bolest koja nas plaši, djetetov loš uspjeh u školi, grubo ponašanje mladih, nezainteresiranost supruge/supruga za nas kako bismo mi htjeli, starost koja nam uzima zdravlje, siromaštvo koje nas tjera da mijenjamo sve životne navike, učeći se na malo, manje, najmanje, samoću koja boli i plaši najviše...) jer to su križevi koje imamo. Tek kad ih zagrlimo i s njima križni put prodemo, **RADOST USKRSA DOLAZI I – OSTAJE S NAMA! (vh)**

Radost

Gledajući ljude u redu za pričest, primijetila sam kako oni radosno čekaju primiti tijelo Kristovo. Njihove ruke toliko željno traže hostiju... Kao malo vode na dlanu je uzimaju i čuvaju u rukama. Katkada su te ruke pune žuljeva, nekad nježne i ispucane, ali uvijek jednako ispružene.

Korizma nam je bila prava prilika kada smo mogli očistiti svoja srca da bi radost bila potpuna na Uskrs. Isusovo uskrsnuće najsvetije ćemo proslaviti ako primimo Tijelo Kristovo u naše srce. Naše ruke iako iscrpljene radosno pružamo svećeniku. Često znamo pogriješiti, znamo i oprostiti i sve je to naš put do raja. No, blagdani su prigoda se popravimo. U žurbi priprema ne smijemo zaboraviti da smo kršćani i da je čisto srce najvažnije. Iza blagdana nas ista zadaća čeka. Težiti za čistim srcem, težiti za svetim misama i pričesti. Trudimo

se živjeti Uskrs svaki dan, i svakom čovjeku donositi radost Uskrsa. Želim vam da kada stanete u red za pričest za Uskrs radosno ispružite ruke koje će primiti Isusa. Sretan i blagoslovljen Uskrs!

Larisa

Oratorij – obitelj koja raste

Završen je još jedan ciklus proljetnih oratorija. Nakon zimskog oratorija i posjeta oratoriju u Žepču, priključilo se još novih animatora. S pojačanim snagama, nekoliko njih otvorilo je oratorij u Aleksandrovu, pa se oratorij održavao na tri gradske župe: u crkvi sv. Roka, Isusova Uskrsnuća i župi Marija Majka Crkve.

Oratorij je doista obitelj, barem nastoji biti, kako je to Don Bosco zamislio, koja raste i nastoji na razne načine donijeti Boga djeci, ali i svojim vršnjacima. Tako su se svake subote održavale zanimljive igre, ali se učilo i o Bogu kroz kateheze, kvizove ili jednostavni razgovor s djecom u skupini. Djeca su, sukladno korizmenom vremenu, imala prilike uprizoriti križni put i tako bliže doživjeti što je Isus doživio te su molili po tekstu kojeg su sami sastavili. Proljetni susreti završili su se odlaskom u kino gdje su gledali film *Dumbo*.

U okviru oratorija djeluju i instrukcije gdje instruktori podučavaju besplatno djecu onim predmetima koji ih najviše muče. Don Bosco je također bio instruktor. Prije nego je započeo s oratorijem, dok je još bio sjemeništarač, Don Bosco je podučavao djecu čitanju i pisanju. Po uzora na njega, Subotički oratorij nastoji biti pozoran na potrebe djece i stoga održava instrukcije.

Animatori Subotičkog oratorija također su gostovali u Vajskoj gdje su održali subotnji oratorij s mnoštvom djece te župe, a planiraju i gostovanje u Selenči.

Ovim putem, animatori žele pozvati sve čitatelje da ih prate na društvenim mrežama, na Facebooku

pod imenom *Subotički oratorij*, a na Instagramu na profilu *oratorij_subotica* te pozivaju mlade da im se priključe jer lagano slijede pripreme za ljetni oratorij koji kroz pet dana okupi stotinu djece. /Mladi/

Korizmena duhovna obnova

Od 22. ožujka navečer do 24. ožujka popodne, nakon nekog vremena, ponovno se održala duhovna obnova za mlade u samostanu časnih sestara Kćeri milosrđa sv. Franje u Keru.

Program je bio stari, a opet novi jer su ga mogle iskusiti nove generacije. Tako se na duhovnoj obnovi molio Časoslov, krunica, bilo je tu i slobodnog vremena, vremena da se mladi kreativno izraze. Sestra **Silvana Milan** poželjela je dobrodošlicu svima i uvela sve u duhovnu obnovu. Sestra **Barbara Bagudić** iz reda dominikanki održala je nagovor za Lectio Divina, riječ Božju o kojoj su kasnije mladi, s nekim od svećenika ili časnom sestrom razgovarali u skupinama. Predavači su bili **vlč. Vinko Cvijin** koji je govorio o četiri stupnja odnosa, te kako mi kao kršćani trebamo dostići sva četiri stupnja, a to možemo tako što ćemo ljubiti drugu osobu. **Vlč. Nebojša Stipić** govorio je o svojem pozivu, bio je na raspolaganju za razgovor, odgovarao na mnoga pitanja te je ostao sve do mise i klanjanja. Na duhovnoj obnovi bili su prisutni i **fra Danijel Maljur** i **mons. Andrija Anišić**. Duhovna obnova završila je plenumom na kojemu je svatko mogao iznijeti svoje dojmove sa zaključkom da je bilo dobro i da bi se obnove trebale i češće održavati. /Vedrana Cvijin/

Budi sunce u nečijem životu

Dolaskom proljeća i lijepog vremena, sve je ljepše, šarenije, priroda se budi. Primjećujemo zelenu travu, šareno cvijeće, cvrkut ptica u krošnjama olistalog drveća... Sunce i njegova toplina unose radost, vedrinu, ljepše raspoloženje. To je upravo ono malo što nam je potrebno da budemo sretni. Sunce nas preobražava. Mijenja prirodu, životinje i nas ljude. Svojom blagošću sve čini lakšim, jednostavnijim.

Tako često nismo sposobni za tako nešto. Zašto nam je teško činiti isto? Uživamo u šetnji kroz zelenu travu, ali ne uživamo u šetnji s prijateljima. Slušamo cvrkut ptica, ali glazbu našega života ne dijelimo s drugima. Volimo šarenilo i miris cvijeća na livadi, ali rijetko kada tim istim cvijećem obradujemo voljenu osobu, majku, baku... Godi nam sjediti pod krošnjom drveća, ali tu istu naviku ne dijelimo s prijateljima, partnericom/partnerom.

Od užurbanosti ovoga svijeta zaboravljamo na male stvari. Molière je rekao: *Zrnca pijeska čine planine, trenutci čine godine, a sitnice cijeli život*. Zrnima ljubavi i pažnje stvaramo čvrst dom i obitelj; lijepi trenutci čine godine našeg života, a one male stvari, svakodnevnice, jednostavne sitnice dio su cijelog našeg života. I upravo ta zrnca, trenutci, sitnice, daju našem životu smisao, boju, vedrinu.

Budimo kao sunce i uljepšajmo nečiji život. Kada izmamimo drugome osmijeh na lice, i naše lice će se ozariti i duša će procvjetati. Kao sunce i mi drugima budimo svjetlost, toplinu, vedrinu. I mi učinimo da sve oko nas buja i zeleni se, da je sve šareno i cvjetno, mirisno. Učinimo drugima život ljepšim, vedrijim. Neka naš smijeh, glas, razgovor s drugima bude sličan melodiji ptičjeg cvrkuta. I naši savjeti, razgovori i pomoć drugima u teškim životnim trenucima, borbama i poteškoćama, neka budu kao sunce poslije kiše, koje tada sja još ljepše i sjajnije. Jer nas životne borbe i iskušenja samo još više ojačaju, a uz pravu potporu korak po korak nastavljamo naprijed i idemo ojačani u nove pobjede.

Jelena Pinter

Ljubav koja oslobađa

Ljubav koja oslobađa.
 Ljubav koja podiže.
 Ljubav koja prodire.
 Mijenja.
 Ljubav koja se razdaje.
 Ne misli o sebi.
 Ta LJUBAV!
 Kap po kap.
 Natapa zemlju.
 Krv sveta pada s križa.
 Križa na koji smo te razapeli... Kap po kap...
 Svaki grijeh je vidljiv.
 Svaki je zabilježen na tvom svetom tijelu.
 Duboko urezan udarcima biča.
 Kap po kap.
 Ti ih opravdavaš.
 Samo ožiljci nijemo svjedoče o njima.
 ...Kap po kap...
 Krv draga pomiješana sa suzama, pere svijet.
 Sve si preuzeo, iako ni jedan nisi počinio.
 Sve za nas istrpio, ni na što se nisi požalio
 Ni jedno slovo osude, kroz usne tvoje nije protisnuto.
 Ni jedno ZAŠTO BAŠ JA?!?!
 Ni jedno JA NE MOGU!!!
 Ni jedno MOJA MUKA NEMA SMISLA!!!!
 Ni jedno ODUSTAJEM!!!
 Samo POSLUŠNOST!
 Samo NEKA BUDE VOLJA TVOJA OČE!
 A znao si što ti je istrpjeti..
 Mogao si odustati...
 Mogao si nas osuditi, kao što mi prozivamo Tebe za svaku poteškoću koja nam se dogodi u životu.
 Gdje si sada Bože?
 Zašto mi ne pomažeš?
 Mogao si nas upitati, dok si sam nosio NAŠ KRIŽ GRIJEHA:
 GDJE SI ČOVJEČE???
 O kako si nam samo mogao suditi... A umjesto toga...
 Mi smo TEBE...
 O Bože moj, mi smo tebe uspjeti osuditi.
 Nevin, izdan.
 Predan i osuđen.
 S razbojnicima okružen.
 Bog LJUBAVI, Kap po kap.. Svjedoči taj naziv... Kap po kap... unosi novo svjetlo u svijet ljubljenoga čovjeka!
 KAP PO KAP, DJELOM, a ne riječju...
 Svjedoči pravu žrtvu LJUBAVI!
 Do kraja... U potpunosti... Za život vječni...
 Ljubljenog mu bića!

Mladikatolici.net

Sretan Uskrs

Draga djeco, Uskrs je, uskrsna zvona odjekuju u našim srcima, slaviti ćemo i Mladi Uskrs, i *Aleluja* pjevamo!

Koliko smo bili vrijedni u korizmi zna dragi naš Isus, kako smo ga slavili crtajući. Uživajte i dobro promotrite kako su djeca raznih dobi doživjela Isusovu muku. Žao mi je što ove stranice ne mogu biti u boji, ali i ovako se dobro vidi dječji trud i rad. Kako su se u prošlom

broju potrudili odrasli napisati svoj križni put, potrudila su se evo i djeca nacrtati ga. Rječitost dolazi s godinama, pa djeco učite od velikih kako se piše, kako se sklapaju rečenice, *Zvonika* će nadam se još dugo biti pa dok porastete, rodit će se sigurno bar neka postaja ili križni put.

Čestitke svima nagrađenima, nagrade za vrijedne crtače bit će uručene preko župe, i do nekog novog natječaja, budite vjerni dragom Bogu, pa i *Zvoniku*!

Nagrađeni:

Petra Milanković, vrtić, Subotica
Anja Kuruc, VII. razred, Sonta
Anamarija Klecin, IV. razred, Sonta
Sara Butković, V. razred, Sonta
Jana Mihaljev, V. razred, Sonta
Ina Bačlija, vrtić, Subotica

Lusija Rac Petin, vrtić, Subotica
Lana Bažant, II. razred, Subotica
Nikolina Petrović, IV. razred, Sombor
Roko Piuković, vrtić, Subotica
Martina Sarapka, vrtić, Subotica
Milica Hajnal, VII. razred, Sombor
Lovro Vukov, vrtić, Subotica
Andrija Kujundžić, vrtić, Subotica

I. postaja

Isusa osuđuju na smrt

Petra Milanković, vrtić

II. postaja

Isus prima na se križ

Anja Kuruc, VII. razred

III. postaja

Isus pada prvi put pod križem

Anamarija Klecin, IV. razred

IV. postaja

Isus susreće svoju Svetu Majku

Sara Butković, V. razred

V. postaja

Šimun Cirenac pomaže Isusu nositi križ

Jana Mihaljev, V. razred

VI. postaja
Veronika pruža Isusu rubac

Ina Bačlija, vrtić

VII. postaja
Isus pada prvi put pod križem

Lusija Rac Petin, vrtić

VIII. postaja
Isus tješi jeruzalemske žene

Lana Bažant, II. razred

IX. postaja
Isus pada treći put pod križem

Nikolina Petrović, IV. razred

X. postaja
Isusa svlače

Roko Piuković, vrtić

XI. postaja
Isusa pribijaju na križ

Martina Sarapka, vrtić

XII. postaja
Isus umire na križu

Milica Hajnal, VII. razred

XIII. postaja
Isusa skidaju s križa

Lovro Vukov, vrtić

XVI. postaja
Isusa polažu u grob

Andrija Kujundžić, vrtić

Mali put očovječenja

ili

o knjizi Ivana Goluba „Najprije čovjek”

Vjerujem da ne postoji kršćanin među nama koji nije čuo za Ivana Goluba nerijetko ga prepoznajući kao svećenika, pjesnika, vrsnog teologa. Prošle godine Golub napustio je naš svijet ostavljajući mnoštvo nadahnjujuće i poučne literature za iščitavanje. Njegova knjiga *Najprije čovjek* privlači toplinom jednostavnosti koja istodobno intrigira posloženošću naslovnih riječi. Kao da u pozadini naslova upozoravajuće odjekuje narodna izreka: *Ljudi su gusto posijani, ali rijetko niču*. U obimom nevelikoj, zgušnjutoj i poučnoj knjizi Golub progovara o tome kako postati čovjekom te je preporučujem svima koji žele izgraditi zdravu, neotuđenu, otvorenu i samosvjesnu ličnost, kako na pojedinačnom tako i na društvenom planu.

Autor nam na stranicama ove knjige ukazuje na sedam osnovnih elemenata ljudske stvarnosti ukazujući na načine njihove povezanosti i funkcioniranja. Riječ je o pojmovima slobode, ljubavi, rada, umora, odmora, igre i odgoja. Kao temelj za razvoj uravnotežene ličnosti autor postavlja unutarnju slobodu viđenu pod dvije maksime: *Ljubi i radi što hoćeš* svetog Augustina i *Gdje je Duh Gospodnji, ondje je sloboda* svetoga Pavla. Osvaja li se sloboda u samo jednom ili kroz sve trenutke našeg življenja, jesmo li doista slobodni u svojim izborima, koja je cijena slobode i u kakvom odnosu spram nje stoji spontanost, neke su od tema ovoga poglavlja.

U ravnopravnu zavisnost prema pojmu slobode postavlja dva realiteta: ljubav, pod biblijskom sentencijom *Ljubi bližnjega kao samoga sebe*, i rad, navodeći Frommovu misao da je *u prošlosti postojala opasnost da će ljudi postati robovi: opasnost budućnosti jest da će ljudi postati roboti*. Koji elementi su neizostavni za pravilnu izgradnju u ljubavi koja je trostruko usmjerena: prema sebi, drugima i Drugome, što učiniti s kompleksima,

Htjeli mi ili ne htjeli, mi vršimo u svijetu dobar ili loš utjecaj samim svojim unutarnjim stanjem, time naime što zračimo oko sebe mir, odlučnost, radost, dobrotu, ako ih posjedujemo; ili pak obrnuto: nemir, malodušnost, tugu, pakost... Stoga je za nas nužno da se svjesno stavimo u ta stanja i da se u njima održimo: ta duševna stanja su blagotvorna za druge, a i za nas same. To smo dužni svome bližnjemu zato što smo društvena bića i zato što je na svakom od nas da ispuni neku zadaću na ovom svijetu te da ima dio odgovornosti u dobru koje se čini ili koje se ne čini, a tako i u zlu koje se počinja. Tko će ikada spoznati štetne ili blagotvorne posljedice jednog čina, jedne riječi i njihove daleke odjeke u svijetu!

nesigurnostima, pogreškama i emocionalnim ožiljcima te kako nadvladati narcizam u osjetljivosti na sebe i svijet; otkud agresivnost, perfekcionizam i obeshrabrenost u radu, koja je uloga mašte, razmatranja, pažnje i koncentracije te kako rad očovječuje čovjeka i kako čovjek očovječuje rad razmatra Golub u ovim odjeljcima.

Rad ima svoju sjenu, a to je umor. Doktor Deschamps napisao je: *Odmor nije sve, ali ništa nema bez odmora*. Golub progovara o umoru kao najvećoj rani našeg vremena iz koje proizlaze depresija, bezvoljnost, melankolija, strah od ludila kao i o umoru koji proizvode ljudske autoritarne manipulacije usmjeravajući čitatelja na konkretne načine vježbanja osjetila za odmor.

Igra kao nenametnuta vrijednost koja je cilj samoj sebi prepoznaje se u sportu, kulturi, radu, a pratilja joj je osjećaj radosti. I na koncu, o pojmu odgoja s Golubom ću citirati Renarda: *Najveći ponos? Biti ne prvi, nego jedini* jer svaki odgoj počinje samoodgojem kao najvećim radom u ljubavi koji je poput igre.

Svako povijesno vrijeme i životna dob nameću svoje prioritete i preporuke za najpotpunije življenje spomenutih pojmova. Nije problem ako nas ponekad zanesu svojevrсна zakrivljenja, problem je ako to sebi ne posvijestimo i ako se ne znamo vratiti na pravi put u promatranju sebe i svijeta oko sebe. Knjiga *Najprije čovjek* jasan je i jednostavan smjerokaz koji je Ivan Golub istkao od misli domaćih i svjetskih znanstvenih prvaka. Ovo je knjiga koju bi svaki dom trebao posjedovati, a ljudi joj se što češće vraćati ne bi li sigurno kročili putem čovječnosti.

Jeste li pesimist ili optimist?

i akcijama koja nas tjeraju unaprijed.

Prema jednom istraživanju, od ispitanika je traženo da pročitaju opise dvoje ljudi, jednog pesimista i jednog optimista i da zamisle susret s njima. Ispitanici su zaključili da bi im se optimist sigurno dopao i da bi voljeli biti prijatelji s njim, dok to ne vrijedi za pesimista jer bi najvjerojatnije bilo previše depresivno biti u njegovom društvu.

Moj klijent uči da stvari ne gleda crno-bijelo. Niti je njegov povremeni pesimizam loš, niti je njegovo optimističko nastojanje uvijek dobro. Tijekom vremena shvatio je da su obje stvari vrlo funkcionalne i da od obje može imati koristi. Evaluirajući svoj kognitivni stil na kraju zaključuje da optimizam i pesimizam nisu fiksirane točke promatranja stvarnosti, već njegov osobni mentalni stil, koji je počeo usvajati u ovisnosti o situaciji.

Ni pesimizam ni optimizam nisu dio genetskog sklopa, već našeg razvijenog stila razmišljanja. *Nemoj biti tako negativan*, česta je sugestija kada želimo oraspoložiti neku osobu za koju nam se čini da ide s velikim olujnim oblakom iznad glave. S druge strane, mnogi optimistični stav promatraju kao „čarobnu pilulu“ koju je poželjno popiti, što god da nas zadesi. Aaron Sackett, psiholog sa Sveučilišta St. Thomas, kaže da je „u Americi optimizam već dostigao status sličan kulturnom“. O optimizmu govorimo kao vedrom pogledu na svijet. Ipak, ni optimizam ni pesimizam nisu fiksne crte ličnosti, već mentalni sklop osobe koji ona usvaja u ovisnosti o situaciji.

Odustajete li lako?

Odustajanje i bespomoćnost dio su pesimističnog stava. Kada osoba vjeruje da stvari neće biti bolje, nelogično joj je nastaviti i pokušavati dalje. Slijeganje ramenima je stav u kome „ne znam“ prerasta u „radije ne bih“, a onda u „neću“ ili „svejedno mi je“. U teškim situacijama kada se traži upornost, pesimizam ubija istrajnost. Umjesto „pokušat ću i probat ću još jednom“, pesimist kaže „ne mogu, ne smijem ili nema šanse...“. U predviđanju nekih stvari pokazalo se, međutim, da su pesimistično orijentirani ljudi realniji od drugih. To se ponekad naziva depresivnim realizmom. Uspješni ljudi često koriste pesimizam kako bi bili pripremljeni i motivirani za buduće događaje.

S kim biste se družili?

I pesimizam i optimizam su osjećaji vezani za budućnost, koji nam pomažu upravljati svojim očekivanjima

Emotivna komponenta uvjerenja

Osjećaji nam pomažu kod donošenja odluka. Jednoj studentici stav da će položiti ispit služi kao *buffer zona* za anksioznost jer je preplavi osjećajem da može utjecati na događaje, potirući sumnje i strahove koji je u suprotnom mogu paralizirati.

Optimizam zna biti učinkoviti lijek, osobito u situacijama kada stvari ne idu kako bismo voljeli. On nam omogućuje ne ulaziti u depresivna stanja ili pasivno zastajkivanje, već naprotiv dopušta nam tolerirati stresne situacije koje bi za nekog bile nepodnošljive. I upravo se tu ogleda snaga zrele ličnosti, kroz snagu ega i otpornost na stres.

I pesimizam može biti pomagač, osobito u situacijama koje štite od razočaranja. Kada je mlada osoba izrazila sumnje da će dobiti unaprijeđenje i veću plaću, ona se nije iznenadila kada se to i dogodilo jer je svojim pesimističnim stavom to na neki način i predvidjela. Iz sličnog razloga neki optimistični ljudi ne dožive dovoljno zadovoljstva kada se stvari koje su očekivali i dogode.

Optimizam i realnost

Profesor Seligman smatra da je pozitivno mišljenje samo jedno od četiri stvari koje pridonose stanju dobrobiti kod ljudi, dok su jednako važni osjećaj ispunjenosti, povezanost s onim što radimo i dobri odnosi s okolinom.

Put ponovno vodi k umjerenosti i rekli bismo čovjekovoj sposobnosti da bude svjestan situacije i pokretanja mehanizama optimizma ili pesimizma sukladno njoj. Ako nas ovi osjećaji dovode do cilja, možemo reći da je on već usidren u realnosti.

Na svršetku svijeta uskrsli Krist nas čeka

Vjerujem da se veselite proslavi Uskrsa. Ne baš kao djeca, ali poneki možda i više od djece. Ona još nisu svjesna što Uskrs znači pa se više vesele darovima. Mi se veselimo Isusu uskrsnome i vjerujemo da nismo daleko od vječnoga susreta s njim. Sreću koja nas čeka nakon uskrsnuća ne može zamijeniti ništa na ovome svijetu. A ipak se ne „žurimo“ otići... Još bi malo proživjeli život, produžili ga kao da od nas ovisi i jedan trenutak njegove duljine. Znademo se zamisliti i u duši pogledati svoju prošlost koja je satkana od dobrih i onih

drugih osobina, misli, riječi, djela ili propusta. Nekima se dičimo, a neke bismo rado zaboravili. Bilo je radosti, veselja i smijeha kada smo grlili i ljubili svoje i druge. Ali isto tako bilo je tuge, boli i plaća protkanih zavišću, ljubomorom i mržnjom prema drugima. To nas plaši i u trčanju Bogu u zagrljaj. I na tome bi ostalo da Isus nije uzeo na sebe naše križeve, slabosti, našu ranjivost i teške grešne padove i s njima pošao na Križ našeg spasenja i božanskog milosrđa.

Bio je petak... A došao je i nedjeljni dan uskrsnuća. I baš se tu smiješi Otac. Pokazuje na Sina kao uzor za kojim trebamo bez straha ići i stići vечноj kući. Život nije posut samo cvijećem. Ima trnja i kamenja. Treba proći Veliki petak da bi se došlo do uskrsnog nedjeljnog jutra. To nas veseli, osobito u ovo sveto uskrsno vrijeme.

Pratimo dobro ovu istinu koju mnogi proživljavamo ili smo ju doživjeli. Na svršetku svijeta milijarde ljudi bijahu dovedene u nepreglednu ravnice pred prijestolje Božje. Mnogi su ustuknuli pred tolikim sjajem, a neki iz prvih redova progovorili su uzbuđenim glasom, ne toliko iz strahopoštovanja koliko da privuku pozornost.

- Zar Bog može suditi nama ljudima? Što on zna o našim patnjama? Mi smo podnosili teror, batinanje, mučenje i umiranje!

To je rekla neka mlada žena. Zasukala je rukav da pokaže istetovirani broj nacističkoga koncentracijskog logora. Iz druge grupe ustao je crnac:

- A što znači ovo? Linčovali su me, a jedina mi je krivnja bila što sam crnac, rekao je pokazujući vrat i tragove koje je ostavio konopac.

Nekoliko redova dalje stajala je studentica u drugom stanju s ispijenim očima i vikala:

- Zašto moram ovo trpjeti? Nisam kriva, silovana sam.

Na drugoj strani stajale su stotine takvih grupa. Svatko je imao neki prigovor i pritužbu na Boga jer je dopustio da se na ovaj ili onaj način trpi u ovome svijetu. Govorili su kako je lako Bogu koji živi na svome slatkom i ugodnom nebu punom svjetla i topline i kako do njega ne dopiru ni plač, ni jauci te on provodi bezbrižan život neosjetljiv za ljudske sudbine.

Svaka grupa izabrala je svoga predstavnika, poslala ga Bogu da mu izloži njihova trpljenja. Bili su tu: Židov, crnac, žrtva Hirošime, čovjek kojega je izobličio artritis, dječak obolio od cerebralne bolesti. Oni su se sastali usred ravnice da se međusobno posavjetuju. Na kraju su smislili svoj prijedlog za koji su mislili da je jako dobar. Prije nego im počne suditi, Bog bi trebao trpjeti sve ono što su oni propatili. Bog bi trebao biti osuđen živjeti na zemlji. Rekoše ovako: Neka se rodi kao Židov. Neka njegovo rođenje kod ljudi izazove sumnje i prijeponu. Neka mu se dodijeli tako težak i zahtjevan posao da i njegovi ukućani pomisle kako mora da je skrenuo s uma. Neka ga izda netko od njegovih najbližih prijatelja. Neka bude izveden pred sud s lažnim svjedocima i neka ga osudi sudac konformist i kukavica. Neka bude krvnički zlostavljan i neka osjeti što znači biti od svih izigran i napušten. Na kraju neka ga ubiju kao posljednjeg kriminalca i to tako da ne bude ni malo sumnje u njegovu smrt. Neka sve to vide ljudi koji će moći o tomu svjedočiti.

Dok je svaki predstavnik iznosio svoje zahtjeve, prisutnim se mnoštvom razlijegao žamor odobravanja. Kada je bio iznesen i posljednji zahtjev, među mnoštvom je nastao tajac. Nitko se nije usudio progovoriti ni jednu jedinu riječ. U tom su trenutku svi bili svjesni da je Bog ispunio njihove izrečene zahtjeve. I svima se polako na licu pojavio osmijeh zahvalnosti i sreće. Isus je to sve proživio i za sve nas uskrsnuo da bi nas doveo Ocu!

Dragi moji stari, bolesni i nemoćni prijatelji, što još reći na ovo nego: *Isuse, volimo te i radujemo se tvojoj pobjedi nad smrću. Daj da se veselimo trenutku kad ćemo i mi uskrsnuti!* Sretan vam Uskrs!

Uskrsna „avantura“

Milošću Božjom stigao je Uskrs! Za njega smo se pripremali. Radujemo se Uskrsu jer to je najvažniji događaj u Isusovu zemaljskom životu. Njegovo Uskrsnuće je finale njegova zemaljskog života. Jer da Isus nije mogao uskrsnuti, cijeli njegov trud, žrtve i strašna smrt na križu, bili bi uzaludni. Ovako, Isus trijumfira kada je treći dan, kako je rekao, ustao iz groba i pokazao se živ svojim učenicima i mnogima. To mi kršćani slavimo na Uskrs. Uskrs je najveća i najvažnija svetkovina u Crkvi.

Međutim, kada bi samo to bio Uskrs, ne bi nam mnogo značio jer Isus je Bog i Njemu to nije bilo potrebno. On se nije zato rodio i trpio na križu strašne muke. Nešto drugo je motiviralo Sina Božjega da poduzme tu „avanturu“, da dođe i sve učini što mi kršćani znamo da je učinio za vrijeme svojeg tridesettrogodišnjeg života na zemlji. Isus je to učinio radi jednog drugog Uskrsa, a to je naše uskrsnuće! Mi smo bili mrtvi (ne tjelesno). Mi smo izabrali smrt kada smo mjesto Gospodina Boga izabrali oca zla i grijeha, đavla, i postali baštinici smrti, i to vječne. Tu našu smrt je Gospodin Isus došao uništiti, da ne budemo mrtvi, nego živi, i to vječno! On je to i rekao na Lazarevu grobu: *Ja sam Uskrsnuće i Život, tko u mene vjeruje, živjet će i kad umre. I ni jedan koji živi i u mene vjeruje neće umrijeti nikada!*

Ovaj i ovakav Uskrs slavimo mi kršćani! Njemu se radujemo! U njemu prepoznajemo bezgraničnu Božju ljubav prema meni i tebi, brate! Da mi uskrsnemo iz svojih grijeha, on je uskrsnuo! Zato je i ovoga Uskrsa najvažnije pitanje: jesmo li ti i ja uskrsnuli? Ako jesmo, onda je tebi i meni Uskrs! Nemoj svetkovinu Života slaviti mrtav!

Recimo otvoreno: nama ljudima vrijedi živjeti samo ako možemo živjeti vječno! Isusovo Uskrsnuće je tome garancija! On koji je mogao ustati iz groba živ treći dan, može i moju duhovnu smrt pobijediti, oživjeti i mene uskrisiti, izvesti iz groba mojih „smrti“! Sve drugo je varka! Ni najbolje jelo, ni najveće blago, ni ljepota, ni išta drugo, ne može mi vratiti život vječni. Sve je to kratkotrajno i propadljivo! Kada ti i ja uskrsnemo, tek onda je Uskrs! Kada ti i ja budemo po svetoj ispovijedi dobili oprostjenje svojih grijeha, tada je počeo Uskrs! Kada se uskrsli Isus u svetoj misi nastani u duši, to je Uskrs! Kada ti i ja počnemo mjesto mržnje ljubiti bližnjega, tada je počeo uskrsavati Isus u tebi i meni! Kada ti i ja umjesto zla počnemo činiti dobro, to je početak tvog i mog uskrsa!

Pazi! Bez Isusovog Uskrsa, nema našeg uskrsa. To dvoje ide zajedno. On je to rekao: tko blaguje moje Tijelo i pije moju Krv, ima život vječni i ja ću ga uskrisiti u posljednji dan! Povjeruj u to! Sretan ti Uskrs!

Kada ti i ja uskrsnemo, tek onda je Uskrs!
Kada ti i ja budemo po svetoj ispovijedi dobili oprostjenje svojih grijeha, tada je počeo Uskrs! Kada se uskrsli Isus u svetoj misi nastani u duši, to je Uskrs! Kada ti i ja počnemo mjesto mržnje ljubiti bližnjega, tada je počeo uskrsavati Isus u tebi i meni!
Kada ti i ja umjesto zla počnemo činiti dobro, to je početak tvog i mog uskrsa!

Subotičko „Bajsko“ groblje svetoga Petra i Pavla

Ulazim u beskrajni mir, jer čamac je moj prešao granicu Smrti. Obuhvaća me sjaj Tvoga otkrivenja. (Anka Petričević)

U Subotici je na glasu proštenje u groblju koje pripada župi svetoga Roka. Na tom je groblju podignuta kapela svetoj Ani. Na spomendan svete Ane oko kapele okuplja se veliko mnoštvo vjernika na svetu misu, i da tom prilikom pohode grobove svojih rođaka i prijatelja. Bajsko groblje u Subotici ima veliku kapelu svetoga Josipa, a proštenje slavi o Petrovu.

Bački zakonik o grobljima

Pod V. naslovom Bačkog zakonika iz 1936. godine, koji govori o grobljima i crkvenim sprovodima, nalazimo pravilnik o katoličkim grobljima. Taj se pravilnik primjenjivao još 1933. godine. Kada je, naime, tko od vjernika uzimao grobnicu u zakup, dobio je izvjesnicu, na kojoj je osim broja grobnice bio otisnut i Pravilnik o katoličkim grobljima i obrednim pogrebima. Isti tekst čitamo i u 317. prokanonu Bačkog zakonika: „Svaka rimokatolička župa pozivom na zakone iz 1876. i 1895. godine uređuje posebno mjesto za isključivo pokapanje mrtvaca koji se sahranjuju po obredima Katoličke crkve“.

Bajsko groblje utemeljeno je kao katoličko groblje, te se u Bajsko groblje sahranjuju samo vjernici katolici i njihovi bračni drugovi bez obzira kojoj su vjeri pripadali. Pravilnik određuje da se mora očuvati vjersko obilježje rimokatoličkog groblja, pa kaže da je groblje „sveto mjesto, u koje Katolička crkva sahranjuje svoje vjernike prema propisanim obredima“.

Nadgrobni spomenik i ponašanje na groblju

Pravilnik zabranjuje uporabu natpisa „koji vrijeđaju vjerski osjećaj katoličke duše ili koji uzveličavaju protivvrska djela pokojnikova“. Zabranjuje i postavljanje spomenika „na kojima nema znaka križa“. Evo još jedne odredbe: „Na groblju je zabranjeno glasno se razgovarati, bučiti, pušiti, bez cilja dulje se zadržavati i uopće sve, što vrijeđa pijetet“.

Proštenje na groblju

Svojom odlukom broj 717/1998 od 28. svibnja 1998. godine Biskupski odrinarijat u Subotici dopustio je župnom uredu svete Terezije u Subotici, da se u subotu, 27. lipnja 1998. godine „ad experimentum“ slavi proštenje u Bajskom groblju svetoga Petra i Pavla. Tim dopuštenjem tamo je služena sveta misa u 8 na mađarskom, a u 9 sati na hrvatskom jeziku. Na proštenju se okupilo veliko mnoštvo naroda i nekoliko

subotičkih župnika. Svojom odlukom broj 717/1998 od 28. svibnja 1998. godine subotički biskup dr. János Péntzes je apostolske prvake, svetoga Petra i Pavla proglasio zaštitnicima crkvenog dijela subotičkog Bajskog groblja.

Sveti apostolski prvaci - naši zagovornici na nebu

Od 1998. godine sveti apostolski prvaci zaštitnici su najvećeg subotičkog groblja. Mi vjerujemo da naši pokojnici koji su se po milosrđu Božjem već našli pred njegovim licem mole za nas. Najljepše zagrebačko groblje zove se Mirogoj. To nam ime sugerira dvije lijepe riječi: mir i vrt. Nijemci groblje zovu Friedhof – dvor mira. I naša su groblja mjesta gdje se goji mir, gdje mir počiva, i mjesta, gdje u miru počivaju naši prethodnici koji su prešli granicu smrti. Zato bi nas svaki ulazak u groblje trebao obuzeti Isusov radostan navještaj: „Uskrsnut će brat tvoj“.

Groblje nam budi nadu u uskrsnuće

Krajem 19. stoljeća subotičko Bajsko groblje bilo je najuređenije i najsvečanije u Subotici. To je groblje bilo počivalište gradskih uglednika. Na groblju se vjerniku obnavlja vjera u uskrsnuće. Križ nas ne podsjeća samo na umiranje Isusovo i na čovjekovu patnju. Križ je znak one najveće ljubavi, koju je Isus zasvjedočio umirući za ljude, za svoje prijatelje. Zato pjesnikinja Ljiljana Matković govori Raspetome prigovarajući kršćanima: „Donio si nam Radosnu vijest, Isuse, a naša lica radošću ne zrače. Kao da ništa ne postoji nego križ. Kao da na svakoj postaji Tvoje Kalvarije nije upisano Uskrsnuće“.

Na jednom starokršćanskom grobu stoji natpis: NON MORIUNTUR SED ORIUNTUR, što u prijevodu znači: oni ne umiru, već se rađaju. To je i naša vjera. Naši pokojnici ne umiru već se rađaju za život u Bogu. Oni žive i dalje. Ne žive oni samo u mislima svojih rođaka, i ne samo po svjedočanstvu nadgrobni spomenika, već za nas ostaje vjera koju je ispovjedio sveti Pavao, zaštitnik bačke zemlje: *Kao što, ako živimo, Gospodinu živimo, tako, kad umiremo, Gospodinu pripadamo, jer zato Krist umrije i oživi da zagospodari i mrtvima i živima* (Rim 14, 8-9). Pa ipak „naša nada ne uklanja tugu zbog onih koji su umrli. Naša je vjera ljudska i poštena. Vjera nam daje novo obzorje, širok i utješan pogled u perspektivu vječnoga života. Vjerujemo u uskrsnuće tijela i u vječni život, ali i dalje ostajemo na mjestu na kojem se nalazimo. Razapeti smo između radosti i žalosti. To je naše mjesto na zemlji. Ne želimo potiskivati žalovanje, već želimo prihvatiti žalost, dok pogled u budućnost polagano preobražava naše žalovanje, i pročišćava nas, pa možemo živjeti u sadašnjosti s nadom gledati u sutrašnjicu“ (Benedikt XVI.).

Slike crkve Presvetoga Trojstva u Somboru

Zašto dvije slike Emausa?

Crkva Presvetoga Trojstva u Somboru ima dvije slike koje predstavljaju događaj u Emausu. Ista tema, jako slična kompozicija, naslikana u klasicističkom i u baroknom stilu.

Umjetnik Richard Holzner nakon oslikavanja stropa crkve Presvetoga Trojstva u Somboru (1939. godine), gdje je naslikao četiri freske, naslikao je još dvije uljane slike na platnu, koje su postavljene na zid svetišta. Povod za slikanjem tih slika bila je zidna slika koja je naslikana u svetištu iznad sakristijskih vrata. Ta slika pripisuje se majstoru Jakobeyu, ali je naslikana u stilu klasicizma (druga polovica 19. stoljeća) koja nije pasala uz nove Holznerove barokne freske i zbog toga je oličena za vrijeme obnove crkve 1939. godine i na njeno mjesto je okićena nova Holznerova slika naslikana uljem na platnu u dekorativnom okviru. Pored te nove slike Holzner je naslikao još jednu sliku s istom tehnikom, iste veličine, postavljenu u isti okvir preko puta sakristije na zid svetišta, koja predstavlja prvu priču.

Jakobeyeva slika prikaza Emausa otkrivena je u 1980-im godinama, prilikom ličenja zidova svetišta. Očišćena je od sloja vapna i od tada se može vidjeti, a slika koja je 1939. stavljena na njeno mjesto, skinuta je i postavljena na zid hodnika župe.

Što zapravo predstavljaju te dvije slike?

Emaus je antički grad, oko 11 km sjeverno od Jeruzalema. Spominje se u Evanđelju po Luku, kada su se dva Isusova učenika nakon Isusove smrti i uskrsnuća vraćala kući u Emaus, a putem im se pridružio Isus. Luka taj susret opisuje tako živopisno da se čini kao izvještaj iz prve ruke. Ono što se događa kada im se Isus pridruži, sažima ono što se dogodilo svim Isusovim sljedbenicima. Učenici navaljivahu na Isusa riječima: *Ostani s nama jer zamalo će večer i dan je na izmaku! Isus uniđe da ostane s njima. Dok je bio s njima za stolom, uze kruh, izreče blagoslov, razlomi te im davaše. Uto im se otvore oči te ga prepoznaše, a on im iščeznu s očiju.*

Jakobeyeva slika na zidu svetišta prikazuje trenutak kada je Isus u Emausu pred dva učenika lomio kruh. Isus se nalazi na desnoj strani slike oči su mu uprte u nebo, u rukama drži kruh koji lomi. Pred njim su s druge strane stola koji je prikriiven bijelim prekrivačem dva učenika.

Izražaj lica dva učenika dočaravaju nam trenutak „uto im se otvore oči“.

Holznerova uljana slika, koja je u baroknom stilu, na svoj barokni način predstavlja scenu. Slika je puna dinamizma, kompozicija je ista kao i kod predašnje slike, s tim što je Isus na lijevoj strani stola, a učenici na desnoj. Slika dočarava trenutak kada su učenici prepoznali Isusa u lomljenju kruha. Trenutak spoznaje da je pred njima Isus, predstavljen je dosta turbulentno, kao što to baroknom stilu priliči, vidimo velike pokrete ruku.

Slika naslikana u stilu klasicizma prikazuje detalj jedne kuće, s dubokim pogledom u prirodu, popraćen realnim detaljima. Na baroknoj slici osjećamo kao da je scena u kazalištu. Bogato okićena scena, sa zavjesama u pozadini, lepršavo ruho na likovima, platno na stolu, s velikim komadom mesa na tanjuru.

„Bunjevački put križa“ na Pasionskoj baštini u Zagrebu

Svečanosti *Pasionske baštine* u Zagrebu, 28. po redu, održane su od 6. do 17. travnja, a u bogatome programu sudjelovali su i vojvođanski Hrvati.

Na svečanom otvorenju *Pasionske baštine* 6. travnja, u zagrebačkome Muzeju „Mimara“, prigodom otvorenja izložbe **Karin Grenc – Leila Michieli Vojvoda** pod nazivom *O Isuse izranjeni*, mnogobrojni posjetitelji čuli su i glazbeno-literarni dio programa pod nazivom *Bunjevački put križa – pasionska baština bačkih Hrvata*. Ženska pjevačka skupina *Prelje* Hrvatskoga kulturnoga centra *Bunjevačko kolo* Subotica pod vodstvom **Senke Horvat** u okviru svoga nastupa izvela je stare korizmene napjeve i to uz tekst iz knjige **Tomislava Žigmanova** *Bunjevački put križa: Za osobnu pobožnost virujućeg svita*. Dijelove navedenoga teksta na bunjevačkoj ikavici govorio je **Lazar Cvijin**. Spomenute korizmene napjeve je po sjećanju zapisala **Đula Milodanović**, a notirao ih je **Vojislav Temunović**.

Otvorenju manifestacije nazočili su, među ostalim, i predstavnici državnih tijela Hrvatske, Grada Zagreba, Katoličke Crkve te brojni uglednici iz svijeta umjetnosti, kulture i obrazovanja. Na žalost, ženska pjevačka skupina Udruge građana *Tragovi Šokaca* iz Bača nije nastupila 8. travnja u bazilici Srca Isusova u Zagrebu budući da hrvatski carinici pjevačicama nisu dopustili prijelaz granice s osobnom nošnjom, kako je to do sada bila praksa. Programi *Pasionske baštine* održani su pod pokroviteljstvom Skupštine grada Zagreba. /**Prema: I. Andrić Penava, K. Č./**

Predstavljena još jedna knjiga o Dužijanci

Knjiga *Dužijanica – s nama i u nama* Laze Vojnića Hajduka predstavljena je 4. travnja godine u subotičkoj Gradskoj knjižnici.

O knjizi su govorili **mons. dr. Andrija Anišić**, u ime nakladnika – Udruge bunjevačkih Hrvata „Dužijanica“,

novinar **Zlatko Romić** te autor knjige. Voditeljica večeri bila je dopredsjednica UBH „Dužijanica“ **Ljiljana Dulić**. Autor je ovom knjigom obilježio pedeset godina svojega sudjelovanja u radu i organizaciji subotičke *Dužijance*.

Fotografije objavljene u knjizi prikupili su **Marinko Piuković, Ljudevit Vujković Lamić** i **Lazo Vojnić Hajduk**. Knjiga ima 194 stranice, a tiskana je u 300 primjeraka.

ZKVH na 5. danima ICARUS-a u Puli

Međunarodna konferencija pod nazivom „Interactive Archives: Digital Challenges & Collaborative Networks“, o arhivima i ljudima u digitalnom svijetu okupila je od 27. do 29. ožujka u Domu hrvatskih branitelja u Puli više od 180 hrvatskih i europskih stručnjaka iz područja digitalizacije, zaštite pisane baštine i arhive, iz dvadeset tri države.

Bili su ovo 5. dani ICARUS-a i 23. ICARUS godišnja konvencija na kojoj su sudjelovali i djelatnici Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata (ZKVH) **Katarina Čeliković** i **Josip Bako**. Stručna suradnica Zavoda Katarina Čeliković u okviru teme *Kulturna baština & interaktivni arhivi – kreativni europski projekti* predstavila je dugogodišnji projekt Zavoda *Izrada Kataloga nematerijalne kulturne baštine Hrvata u Vojvodini (Srbiji)* te ukazala na izazove i važnost prisutnosti u digitalnom svijetu napose u očuvanju i zaštiti bogate nematerijalne kulturne baštine.

Subotičani na manifestaciji „U svijetu bajki Ivane Brlić Mažuranić“ u Slavonskom Brodu

U organizaciji Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata, učenici hrvatskih odjela OŠ „Ivan

Milutinović iz Subotice nastupili su 8. travnja kao gosti na manifestaciji „U svijetu bajki Ivane Brlić Mažuranić“ u Slavonskom Brodu.

Učenici nižih razreda OŠ „Ivan Milutinović“ nastupili su u OŠ „Ivana Brlić Mažuranić“ s dramatizacijom bunjevačke narodne pripovijetke „Metluketa“, koju je zapisao Balint Vujkov, a s kojom su prošle godine nastupili na „Danima Balinta Vujkova“ u Subotici. Tijekom razgledanja grada posjetili su i crkvu Gospe od Brze Pomoći. Istoga je dana u Gradskoj knjižnici Katarina Čeliković predstavila knjige *Bajke 1* i *Bajke 2* Balinta Vujkova.

Zlatne diplome za Ivana i Katarinu u Sečnju

Jubilarna 50. Pokrajinska smotra recitatora „Pjesniče naroda mog“ održana je u Sečnju od 12. do 14. travnja na kojoj su uspješno nastupili i recitatori na hrvatskom jeziku.

Zlatne diplome osvojili su **Ivan Huska**, recitator Hrvatske čitaonice, i **Katarina Piuković**, recitatorica HKC-a „Bunjevačko kolo“ Subotica.

Priznanja za dugogodišnji doprinos afirmiranju recitatorskog pokreta u Vojvodini u vidu povelja su, među ostalim, uručena Katarini Čeliković te Gradskoj knjižnici Subotica, kao dugogodišnjem uspješnom organizatori Općinske i Zonske smotre recitatora.

Studentsko etnološko istraživanje banatskih Hrvata

Starčevo i Opovo, banatska mjesta u kojima žive male hrvatske zajednice, bili su od 4. do 7. travnja domaćini terenskog istraživanja studenata Odsjeka za etnologiju i kulturnu antropologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu.

Pod mentorskim vodstvom **prof. dr. sc. Milane Černelić**, a u organizaciji Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata jedanaest je studenata razgovaralo s kazivačima o tradicijskoj baštini u crkvenim prostorima župa u kojima nema svećenika, već su to filijale. Glavni su koordinatori bili **Katica Naglić** i **Dalibor Mergel**. Kontrolno istraživanje očekuje se već na jesen kada će studenti moći provjeriti i dopuniti informacije.

Predstavljanje Monoštora u Etnološkom centru baranjske baštine

U Etnološkom centru baranjske baštine u Belom Manastiru 12. travnja predstavljen je Monoštor

– kroz knjige i pjesmu „Kraljica Bodroga“.

Marija Šeremešić predstavila je povijest i sadašnjost Monoštora kroz dvije knjige, *Monoštor u povijesti I i II*, te rad somborske Udruge građana „Urbani Šokci“, čija je predsjednica. Program je nastavljen korizmenim pjesmama i napjevima ženske pjevačke skupine „Kraljice Bodroga“ – KUDH-a „Bodrog“ iz Monoštora te predstavljanjem šokačke nošnje iz Monoštora. Organizatori ovog druženja bili su Ogranak Matice hrvatske u Belom Manastiru, Udruga građana „Urbani Šokci“ Sombor i Grad Beli Manastir. /Foto: **Rajko Cicak** / **BaranjaMedija.hr**/

Kviz povezao Čakovec i Suboticu

U okviru projekta *Čitanjem do zvijezda* koji četvrtu godinu u Subotici i okolici provodi Gradska knjižnica Subotica u suradnji s Hrvatskim nacionalnim vijećem, u uzvratnom trodnevnom posjetu Subotici boravilo je izaslanstvo Treće OŠ „Čakovec“ iz istoimenog mjesta.

Izaslanstvo škole činili su učenici te **Ivano Čajić**, **Hana Miller**, **Vito Križaić** i **Katarina Bartolić**, voditelj projekta **Dražen Ružić**, ravnateljica škole **Nataša Hajdinjak**, učiteljice **Dijana Oreški Vidović** i **Katarina Pahek Čajić** te zamjenik župana Međimurske županije **Josip Grivec**. Bogaćim programom osmišljenim na nekoliko lokacija i s različitim sudionicima, subotički domaćini, Hrvatsko nacionalno vijeće i Gradska knjižnica Subotica, potrudili su se gostima iz Čakovca predstaviti ovdašnju hrvatsku zajednicu. Djeca u bila u OŠ „Matko Vuković“, sudjelovali su u plesnoj etnoradionici u HKC-u *Bunjevačko kolo*, a u Gradskoj knjižnici Subotica organizirana je i slamarska radionica na kojoj su nastale pisanice urešene u tehnicu slame. Za odrasle članove izaslanstva iz Čakovca priređeni su prijami i sastanci u Hrvatskom nacionalnom vijeću, Generalnom konzulatu Republike Hrvatske u Subotici, Demokratskom savezu Hrvata u Vojvodini i Gradskoj knjižnici Subotica. /Prema: **HR**/

TRAVANJ

Proštenje u crkvi sv. Jurja u Vajskoj

23. 4. 2019.

Misno slavlje u 11 sati predslavi vlč. Nebojša Stipić.

Proštenje crkvi sv. Jurja u Subotici

23. 4. 2019.

Misno slavlje u 18 sati predslavi vlč. Dražen Skenderović.

„Prava ljubav čeka“ – serija predavanja o predbračnoj čistoći i teologiji tijela

Subota, 27. 4. 2019.

Predavač: Josip Matezović, vjeroučitelj Župa Presvetoga Trojstva, Mala Bosna (Subotica)

Proštenje u crkvi sv. Marka u Žedniku

28. 4. 2019.

Misno slavlje u 10 sati predslavi vlč. Dražen Skenderović.

SVIBANJ

Proštenje u crkvi sv. Josipa Radnika u Đurđinu

1. 5. 2019.

Misno slavlje u 10 sati predslavi vlč. Davor Senjan.

Hodočašće Subotičke biskupije u Sjevernu Makedoniju

6.-7. 5. 2019.

Subotička biskupija organizira Hodočašće na Papinu misu u Skopje u R. Sjevernu Makedoniju. Polazak je iz Subotice, u ponedjeljak 6. svibnja u 18 sati, a povratak je srijedu, 8. svibnja u jutarnjim satima. Cijena puta iznosi **3.500 dinara**. Za put je obavezan pasoš koji vrijedi bar do 15. kolovoza 2019. godine. Više informacija možete dobiti u župnim uredima ili kod preč. Željka Šipeka na e-mail: sipek1972@gmail.com

Otvorenje hodočasničke godine na Bunariću i raspored bogoslužja

28. 4. 2019. (nedjelja)

Sveta misa u 18 sati.

04. 5. 2019. (prva subota)

Blagoslov vozača i vozila. Sveta misa u 9.30 sati.

13. 5. 2019. (ponedjeljak)

Fatimska Gospa. Sveta misa u 18 sati.

24. 5. 2019. (petak)

Marija Pomoćnica Kršćana. Sveta misa u 18 sati.

Susret mladih u Baču

Subota, 11. 5. 2019. godine

Slogan ovogodišnjeg susreta je „Krist živi“.

Program započinje od 10 sati i trajat će do 18 sati.

Svećeničko ređenje vlč. Luke Poljaka

25. 5. 2019. (subota)

Subotička katedrala sv. Terezije Avilske u 11 sati.

Natječaj za osnovce u povodu Gerardova

„U čast o. Gerardu dramski prikaz nadahnut životom i mislima svete Male Terezije“

Na natječaju mogu sudjelovati djeca osnovnoškolske dobi na način da sa svojim vjeroučiteljem ili katehetom pripreme igrokaz, skeč ili recital koji govori o sv. Maloj Tereziji i o. Gerardu. Dramski prikaz bi trebao biti duljine do 5 minuta i ne bi trebao obuhvaćati više od desetero djece.

Prijave na natječaj traju do 31. svibnja 2019. godine na e-mail Katehetskog ureda: katehetskiured.sb@gmail.com

Prijatelji Zvonika:

Godišnja pretplata na Zvonik

* izravnom dostavnom na župe: 1650 dinara

* poštom: 1900 dinara: tuzemstvo (popust za više primjeraka)

50 eura: Europa

60 eura: USA, Canada (prekooceanske zemlje)

Pretplatnici iz tuzemstva uplate mogu vršiti na račun: Katoličko društvo „Ivan Antunović“, Trg svete Terezije 3, 24000 Subotica, broj računa 310-210508-62, s naznakom ZA ZVONIK, a oni iz Hrvatske na ime: Svjetlana Ivković, Stjepana Ljubića Vojvode 12, 10000 Zagreb. Deviznu doznaku pretplatnici iz inozemstva mogu poslati s naznakom „Za Zvonik“.

Fotografije u ovom broju Zvonika:

* NIU „Hrvatska riječ“

* www.zupasvrokasubotica.com

* www.pixabay.com

* Naslovna stranica: Željka Zelić Nedeljković, rad Josipe Križanović

* Zadnja stranica:

www.pixabay.com

Jerihonsko bdjenje u kapeli Crne Gospe u Subotici

Vojvođanski Hrvati na „Pasionskoj baštini“ u Zagrebu

Križni put na Kalvariji

Živi križni put upriličen u Vajskoj

Bdjenje mladih uoči Cvjetnice

Oratorij u Vajskoj s mladima iz Subotice

Korizmena tribina Radio Marije u „Augustinianumu“

Uskrsli – naša sudbina

Mir nije bezglasje, niti šutnja. Nije ni mirovanje, niti pasivnost. Mir nije tišina. Mir je samo plaha jeka ljubavi. Jeka mira duše. Mir je u meni, u tebi, u nama. Bez njega nema nas.

Mir je tajna što se vlastitim isijavanjem svoje snage izdiže iz nas u prostor pošto nas je najprije ispunila svojim sadržajem. Sadržaj mira je nevidljiv i neosjetljiv dok ga ima, kada ga nestane tada njegovo odsustvo osjećamo do bezumlja. Prizivamo li mir dovoljno? Uzimamo li ga kao svoje vlasništvo, kao svoj uspjeh, kao povlasticu? Svjedoci smo da se mir proziva kao neki nepoćudni podstanar ljudske nutrine, odbacuje se uz izliku da je kočnica napretka, da je mir umiranje, nešto što ne priliči ovom vremenu. A mir duše? Koliko smo i mi sami miroljupci, miro-ljubivi, miro-tvorci? Obuzima li nas katkad osjećaj da onaj pravi mir, mir duše, ne posjedujemo u dovoljnoj mjeri koja nam je potrebna za svoju duhovnu civilizaciju? Možda je unutar svega činjenica da se mir kao takav ne pojavljuje nikada sam, već da je kao započeta priča utkan u jedinstvenu sastavnicu s darom ljubavi i tako postaje višeslojan?

Što nas to onda sputava da se ne usudimo sami sebe napuniti tim sve-*mir*-skim, beskonačnim, a tako željenim sadržajem? Na prvom mjestu je, sigurno, naša ožilavljena duša koju hranimo trulim kruhom svagdašnjih poroka. Promatramo li mir kao njegovu negaciju, kao nemir, stječemo prigodu da još bolje dočaramo njegov oris. Tako se javlja posljedica svagdašnjeg zatamnjenja vizije, a ona uzrokuje nemogućnost praštanja. Jaka zavist, neograničena želja za *imati* i uvijek samo *imati* više od drugih, gnijezdo je u kojem se rađa zlo srce. Orisi svagdašnjih božanstava čvrsti su zidovi kroz koje se mir također ne može uvući u čovjeka. Namjerno i svojevoljno odbijanje darova mira možda i nesvjesno, a možda i zbog vlastite sljepoće u okvirima opipljivog svijeta, stvorena je kulisa nezadovoljstva prouzročena iz svijeta, na što se, tobože, ne može utjecati. I tako smo skloni navući na sebe koru nemoći, besmisla, nemira, potrebe za što većim svagdašnjim, konzumentskim zadovoljstvima sa svrhom sebi samom. Nemir proizvodi strah, strah proizvodi gramzivost, a njegovo zadovoljenje proizvodi nam samo nezadovoljstvo. Kakav besmisleni krug! Za ovu istinu nije potrebno navoditi primjere, svatko to od nas osjeća u sebi i vidi u ponašanju drugih oko sebe.

Što nas to onda sputava da svakim danom ne sadimo mir u svoj život? Sa sigurnošću možemo reći da ljubav daruje mir, rođenjem se usađuje u naš život, u svaku osobu, zato djecu, a i brojne ljude, nazivamo nevinim, nekrivim, čistima u miru. Ta nam je naime osobina darovana odozgo, nalazimo je prisutnu u djece i ne samo djece, ima je, na sreću, i kod odraslih koji znaju upravljati stečenim darovima svoje duše. Provjereni postupci za ostvarenje stvarnog i bezvremenskog mira u duši zasigurno su gušenje zavisti u sebi prema drugim ljudima i njihovim uspjesima te u potrebi da se pod hitno nauči opraštati drugima za možebitne uvrede ili nepravde. Vježbanjem opraštanja čistimo sebe i svijet, hranimo dušu zdravom i svježom hranom. Zavist u savezu s mržnjom i praštanje isključuju jedno drugo. Također, i sve ono suvišno što posjedujemo, a da drugi oko nas nemaju ni najpotrebnije stvari za život, ne stvara mir. Mir je u davanju jer ga potiče ljubav. Mir je Stvoritelj posadio u naše duše, zalio svojom ljubavlju. Taj mir poznaju mali ljudi koji znaju vladati malim i svakidašnjim stvarima.

Snagu da postignemo navedena svojstva, ako ih nemamo dovoljno u sebi iz vlastitih vježbi i htijenja, moramo tražiti odozgo, od darovatelja izravno. A i za to moramo imati snage ili barem želje. A kad ni nje nema, dolazi do jedne vrlo neugodne praznine. Nedavno smo mogli pročitati *ispovijed* jedne od poznatijih osoba u hrvatskom društvu koja je u jednom visokotiražnom listu pripovijedala kako joj blagdan Uskrsa donosi *uz svu ljepotu i neku maglovitu tjeskobu*, pa nastavlja kako je odlučila da će nastalu prazninu popuniti tako što će kćer u uskrsnoj noći *zanimati lijepim pričama*. Ona to drži dovoljnim za popunu praznine u duši vlastite kćeri, pa priželjkuje, kada joj kći odraste i kad se sjeti blagdana iz djetinjstva, da se *sjeća mirisa kuhinje, okusa kolača i nekog čudnog uskrsnog mira!* Da, nekog *čudnog uskrsnog mira!* Nađenog u sebi, a neobjašnjenog mira za kojega se nije borila, čak ga niti tražila. Čudnog mira u vrhunarnosti i bezvremenosti koji joj je darovan da skupi snagu za prvi, ili možda već i za drugi korak, ali u svakom slučaju da krene na poprište na kojem vlada Uskrsli i zapodjene boj za osvajanje mira. Kako? Kajanjem! Opraštanjem!

Uskrsli je naša sudbina. Da bismo je shvatili, svatko od nas mora svoju borbu za vlastitu sudbinu voditi sam za sebe na polju darovane ljudske plemenitosti. U nju je Stvoritelj zapisao put kako osvojiti mir, a Uskrsli nam to potvrdio.

SRETAN USKRS!

Lajčo Perušić